مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

مناسبت های شمسی در قرآن

مرتضی بذرافشان

بسم الله الرحمن الرحیم

مناسبت های شمسی در قرآن

نویسنده:

مرتضی بذرافشان

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مناسبت های شمسی در قرآن

مشخصات کتاب

سرشناسه : بذرافشان، مرتضی، ۱۳۴۲ -

عنوان و نام پدیدآور : مناسبت های شمسی در قرآن/مرتضی بذرافشان.

مشخصات نشر : قم: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، مرکز پژوهشهای اسلامی، ۱۳۸۳.

مشخصات ظاهری : ۱۵۷ ص.

شابک : ۱۰۰۰۰۰ ریال:۹۶۴-۸۶۰۶-۵۸-۷

وضعیت فهرست نویسی : فهرست نویسی توصیفی

یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.

شناسه افزوده : صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهشهای اسلامی

شماره کتابشناسی ملی : ۱۸۵۱۳۸۲

ص:۱

اشاره

فهرست مطالب

ص:۷

ص:۱۱

۳. زدودن آلودگی ها با آب۹۷

۴. شیر دادن کامل به کودک۹۷

۵. دقت در غذا۹۷

۶. خوردن غذای پاکیزه۹۷

دیباچه

دیباچه

در تقویم هر ملتی مناسبت ها و برهه های تاریخی برجسته ای هست که در گذشته آن ملّت تأثیرگذار بوده است. این مناسبت ها از دو جهت اهمیّت دارند: اول اینکه با بازخوانی خاطرات تاریخی، روزهای موفقیت آمیز و افتخار آفرین یا روزهای ناکامی و شکست را یادآور می شود تا در پرتو آن، انسان از تاریخ درس عبرت گیرد و آموزه های آن را در زندگی به کار بندد. دیگر اینکه آن مناسبت ها، دغدغه های یک ملت است و افق های آینده آن را ترسیم می سازد.

ازاین رو، باید در پاس داشت و باز آفرینی این موفقیت ها و پیش گیری از ناکامی ها کوشید.

کشور ما که آمیخته با فرهنگ غنی اسلامی است، مناسبت های فراوانی وجود دارد که مستقیم یا غیر مستقیم با فرهنگ دینی ارتباط دارد و شایسته است تا ریشه های این مناسبت ها از لابلای متون دینی استخراج و تبیین شوند تا در پرتو آن، به پویایی و بالندگی بیشتری امیدوار باشیم.

قرآن مجید که کلام آسمانی و مصون از هرگونه خطا و اشتباه است، از جایگاه ویژه ای در میان متون دینی برخوردار است. ازاین رو، می تواند در بهره گیری بهتر از این مناسبت ها ما را یاری دهد.

از سوی دیگر، بنا به ارزش و اهمیت موضوع، رسانه ملی نیز که در ترویج فرهنگ

غنی اسلامی می کوشد، نقش ویژه ای در معرفی و استفاده مطلوب از مناسبت ها دارد و برنامه های بسیاری در این باره برای بالا بردن حافظه تاریخی مردم تهیه و پخش کرده است و شایسته است این گونه برنامه ها تقویت شود.

بنابراین، مرکز پژوهش های اسلامی بر آن شد تا در دو مجلّد، برخی از مناسبت ها را از نگاه قرآن بررسی کند و آن را در اختیار برنامه سازان قرار دهد. تا مردم ایمانی کشورمان هر چه بیشتر با مفاهیم قرآنی آشنا شوند و زمینه پیروی عملی از آن کتاب آسمانی بیش از پیش فراهم آید.

این مرکز بر آن است تا پس از انتشار این مجموعه و جمع آوری اطلاعات جامع تر، در آینده مجموعه کامل تری را در این راستا ارائه دهد. به طور قطع، رهنمودها و نظرگاه های صاحب نظران بر غنای این مجموعه خواهد افزود و اجر الهی را در پی خواهد داشت.

در پایان، از پژوهش گر ارجمند جناب حجت الاسلام مرتضی بذرافشان که با دقت و وسواس فراوان به گردآوری و نگارش این اثر پرداخته اند، قدردانی می شود. امید است این پژوهش مورد استفاده برنامه سازان قرار گیرد.

انّه ولیّ التوفیق

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

پیش گفتار

پیش گفتار

تاریخ دریچه ای است به گذشته و گذشته چراغ راه آینده است. شایسته است همگان به مطالعه تاریخ روی آورند و به سرگذشت پیشینیان بیندیشند و از شخصیت ها و جریان های مثبت و برجسته الگو بگیرند. خداوند متعال می فرماید:

ای صاحبان بصیرت [از این ماجراها] عبرت بگیرید. (حشر: ۲)

کسی که عبرت آموزی اش بیشتر باشد، لغزش هایش کمتر است. حضرت علی علیه السلام به یکی از دوستانش فرمود:

از گذشته دنیا، آینده اش را چراغ عبرتی ساز؛ زیرا پاره های تاریخ با یکدیگر همانند و در نهایت، پایانش به آغازش می پیوندد.(۱)

زندگی انسان ها در روزگاران مختلف، گرچه شکل های خاصی از نظر فرهنگ، حکومت، اقتصاد، جمعیت، قدرت و... دارد، ولی از نظر سنت های تاریخی حاکم بر رفتار و اعمال اجتماعی، سراسر شباهت و همانندی است.

معرفی مناسبت های تقویمی، به عنوان مهم ترین رویدادهای تاریخی، در راستای سیر در تاریخ و مطالعه زندگی گذشتگان، معنا و مفهوم می یابد. ازاین رو، تقویم را ورق می زنیم و با شناسایی رویدادهای برجسته، از شخصیت ها و رویدادهای مؤثر و زندگی ساز، تجلیل می کنیم. آن گاه با مراجعه و الهام گیری از آیات قرآنی، برای آن مناسبت وقایع روی داده را بر آیات تطبیق می کنیم؛ می کوشیم از سرچشمه وحی با مخاطبان ارتباط برقرار کرده و با الگوسازی مناسب از آن واقعه تاریخی، مخاطب را به سمت مورد نظر آیات قرآنی هدایت نماییم.

۱- نهج البلاغه، نامه ۶۹.

مجموعه در پیش رو در دو جلد گردآوری شده است. یک جلد به مناسبت های قمری و جلد دیگر نیز به مناسبت های شمسی اختصاص دارد.

برای مثال، در مناسبت های قمری، سوم شعبان، سالروز ولادت با سعادت امام حسین علیه السلام به عنوان روز پاسدار نام گذاری شده است. پاسداران انقلاب اسلامی در ایران، با تأسی از شجاعت، مردانگی، استواری ایمان و فضائل اخلاقی امام حسین علیه السلام در راه حفظ آرمان های والای اسلام و انقلاب اسلامی و نیز حراست از تمامیت ارضی جمهوری اسلامی، صحنه های تاریخ و حماسه های باشکوه آفریدند و خود سرمشق جوانان مؤمن و آزادی خواه جهان شدند. به همین مناسبت، آیاتی که در پاسداری از دین و ارزش ها و تمامیت ارضی در قرآن آمده است را برشمرده و دسته بندی کرده ایم. در مناسبت های شمسی نیز، برای مثال، ۱۲ اردیبهشت، روز معلّم نام گذاری شده است. در این روز، معلّم بزرگ استاد شهید مرتضی مطهری، پس از عمری مجاهدت در راه خدا و تلاش خستگی ناپذیر در زمینه های فرهنگی، سیاسی و مذهبی به شهادت رسید. به همین مناسبت، سالروز شهادت این معلّم نمونه، در نظام جمهوری اسلامی، به روز معلّم نام گذاری شده است که همه ساله، با بزرگداشت خاطره آن رادمرد بزرگ از تلاش های ایثارگرانه معلمان کشور که وظیفه سنگین آموزش و پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان این مرز و بوم را بر عهده دارند، قدردانی می گردد. به همین مناسبت، آیاتی که در مقام و منزلت معلّمان در قرآن آمده استخراج و دسته بندی شده اند.

البته این پژوهش، گردآوری تمامی آیات در همه مناسبت ها نیست، بلکه به برخی آیات برای بعضی از مناسبت ها پرداخته است. ازاین رو، پژوهشگران قرآنی می توانند به تکمیل آن بپردازند و ما را نیز از انتقادها و پیشنهادهای سازنده بهره مند سازند.

آغاز سال نو (۱ فروردین)

اشاره

آغاز سال نو (۱ فروردین)

زیر فصل ها

عید نوروز

نقش عدد و حساب در زندگی انسان ها

صله رحم

عفو

عید نوروز

عید نوروز

تقویم در جمهوری اسلامی ایران، بر دو گونه خورشیدی و قمری است. سال هجری قمری تا تقویم ۱۳۰۴ مبنای تاریخ رسمی کشور ایران بود و از آن سال، تقویم خورشیدی برای امور دولتی برگزیده شد. سال قمری، ده روز و شش ساعت و یازده ثانیه کوتاه تر از سال خورشیدی است.

آغاز سال خورشیدی، نخستین روز بهار است که برابر با ۲۱ یا ۲۲ مارس از سال میلادی مسیحی است. شش ماه نخست سال را ۳۱ روز می شمرند و ماه های بعد را به استثنای اسفند ماه که گاه ۲۹ روز می شود، ۳۰ روز به حساب می آورند.

نقش عدد و حساب در زندگی انسان ها

نقش عدد و حساب در زندگی انسان ها

عدد و حساب و روزشماری ایام و ماه های سال، یکی از مهم ترین مسائل زندگی بشر در تمام زمینه هاست و بدون در نظر گرفتن این مهم، شیرازه زندگی درهم می ریزد. اصولاً با در نظر گرفتن وقت، زندگی آدمی منظم می شود و کارها سامان می یابد. خداوند نیز به این مهم اشاره دارد و می فرماید:

او کسی است که خورشید را روشنایی بخشید و ماه را تابان قرار داد و برای آن، منزلگاه هایی مقدّر کرد تا عدد سال ها و حساب (کارها) را بدانید. خداوند این را جز به حق نیافریده است. او آیات (خود را) برای گروهی که اهل دانشند، بیان می

کنـد به یقین، در آمـد و رفت شب و روز و آن چه خداوند در آسـمان ها و زمین آفریده، آیات [و نشانه هایی] است برای آن ها که پرهیزگارند. (یونس: ۵ _ ۶)

ما شب و روز را دو نشانه (توحید و عظمت خود) قرار دادیم. سپس نشانه شب را تیره گون و نشان روز را روشنی بخش گردانیدیم تا فضل پروردگار را (در پرتو آن) بطلبید (و به تلاش برای زندگی برخیزید) و عدد سال ها و حساب را بدانید و هر چیزی را به روشنی باز نمودیم. (اسراء: ۱۲)

تعداد ماه ها نزد خداوند در کتاب (علم) الهی از آن روز که آسمان ها و زمین را آفریده، دوازده ماه است. (توبه: ۳۶)

از آن روز که نظام منظومه شمسی به شکل کنونی در آمد، سال و ماه وجود داشت. سال شمسی، گردش یک دوره کامل زمین به دور خورشید است و ماه قمری، از گردش یک دوره کامل کره ماه به دور کره زمین پدید می آید که این گردش، دوازده بار تکرار می شود. این یک تقویم پرارزش طبیعی و تغییرناپذیر است که به زندگی همه انسان ها، نظامی طبیعی می بخشد، محاسبه های تاریخی آن ها را به دقت تنظیم می کند و یکی از نعمت های بزرگ خدا برای بشر به شمار می رود. البته سال های شمسی که با فصل بهار آغاز می شود، با سال های قمری که با ماه محرم می آید، یازده روز تفاوت دارد؛ گرچه مبدأ این دو تاریخ، هجرت پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله اسلام از مکه به مدینه است.

صله رحم

صله رحم

یکی از رفتارهای نیکی که از قدیم به ویژه با فرا رسیدن سال نو، در میان ایرانیان معمول بوده، صله رحم است که اسلام نیز بر آن تأکید ورزیده است. در این جا اهمیت صله رحم را از نظر قرآن و روایات بازگو می کنیم:

همانانی که پیمان خدا را پس از بستن آن می شکنند و آن چه را خداوند به پیوستنش امر فرموده است، می گسلند و در زمین به فساد می پردازند، زیان کارانند. (بقره: ۲۷)

گرچه این آیه از احترام به همه پیوندهای الهی سخن می گوید، ولی بدون شک، پیوند خویشاوندی مصداق روشن آن است.

پس (ای منافقان!) آیا امید داشتید که چون (از خدا) برگشتید (یا سرپرست مردم شدید،) در (روی) زمین فساد کنید و خویشاوندی های خود را از هم بگسلید اینان همان کسانی اند که خدا، آنان را لعنت کرده و (گوش دل) ایشان را ناشنوا و چشم هایشان را نابینا ساخته است. (محمد: ۲۲ و ۲۳)

عفو

عفو

از جمله صفات ایرانیان که با فرا رسیدن سال نو بیشتر بروز می کند، عفو و بخشندگی و زدودن کینه و کدورت ها از صفحه دل است. مردم در این ایام با رفت و آمد و سرزدن به یکدیگر، خاطرات تلخ گذشته را به فراموشی می سپرند و با چشم پوشی از خطای یکدیگر، سال نو را با صفا و صمیمیت آغاز می کنند.

و ما آسمان ها و زمین و آن چه را که میان آن دو است جز به حق نیافریده ایم و به یقین، قیامت فرا خواهد رسید. پس به خوبی صرف نظر کن. (حجر: ۸۵)

و جزای بدی مانند آن بدی است پس هر که در گذرد و نیکوکاری کند پاداش او بر (عهده) خداست. به راستی او ستمگران را دوست نمی دارد. (شوری: ۲۰)

بخشش، مایه انسجام جامعه و کم شدن کینه ها و افزایش محبت و ایجاد آرامش اجتماعی و رفع انتقام جویی می شود و خداوند بر عهده گرفته که از فضل بی پایانش، پاداش او را عطا کند. گویی خداوند خود را مدیون کسی می داند که از حق خویش چشم پوشیده است. با تعبیر «علی الله» می گوید اجرش بر عهده من است. البته بخشش در صورتی پسندیده است که از موضع قدرت باشد و طرف نیز از آن حسن استفاده کند. عفوی که جنبه تحمیلی از سوی ظالم داشته باشد یا او را در عملش، گستاخ تر و جسورتر سازد، هرگز پسندیده نیست.

راه (نکوهش) تنها بر کسانی است که به مردم ستم می کنند و در (روی) زمین به ناحق سر بر می دارند. آنان عذابی دردناک (در پیش) خواهند داشت و هر

که صبر کند و درگذرد، به یقین، این (خویشتن داری، حاکی) از اراده قوی (در) کارهاست. (شوری: ۴۲ و ۴۳)

و گذشت کردن شما به تقوا نزدیک تر است. (بقره: ۲۳۷)

گذشت پیشه کن و به کار پسندیده فرمان ده و از نادانان رخ برتاب. (اعراف: ۱۹۹)

روز مبارزه با تبعیض نژادی (۱ فروردین)

اشاره

روز مبارزه با تبعیض نژادی (۱ فروردین)

ابلیس نخستین نژاد پرست جهان بود.

خداوند فرمود: چون تو را به سجده امر کردم، چه چیز تو را بازداشت از این که سجده کنی؟ گفت: من از او بهترم. مرا از آتش آفریدی و او را از گِل. (اعراف: ۱۲)

انسان ها همگی از یک نفس آفریده شده اند:

ای مردم، از پروردگارتان که شما را از نفس واحدی آفرید و جفتش را (نیز) از او آفرید و از آن دو، مردان و زنان بسیاری پراکنده کرد، پروا دارید. (نساء: ۱)

ملاک برتری تقواست:

ای مردم، ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را ملت ملت و قبیله قبیله گردانیدیم تا با یکدیگر شناسایی متقابل حاصل کنید. در حقیقت، ارجمندترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست. بی تردید، خداوند دانای آگاه است.

(حجرات: ۱۳)

زمینه های گرایش به تبعیض

اشاره

زمینه های گرایش به تبعیض

زیر فصل ها

۱. باورهای خرافی

۲. خوش پنداری

۱. باورهای خرافی

۱. باورهای خرافی

در عصر جاهلیت، تبعیض به ویژه تبعیض میان زن و مرد، چنان رواج داشت که حتی در تقسیم گوشت حیوانات نیز آن را در نظر می گرفتند. آنان برای جنس زن، ارزشی قائل نبودند، بلکه از او نفرت داشتند و حتی دختران را زنده به گور می کردند.

و گفتند: آن چه در شکم این دام هاست، به مردان ما اختصاص دارد و بر همسران ما حرام شده است، و اگر (آن جنین) مرده باشد، همه آنان (از زن و مرد) در آن شریکند. به زودی، (خدا) توصیف آنان را سزا خواهد داد؛ زیرا او حکیم داناست. (انعام: ۱۳۹)

۲. خوش پنداری

۲. خوش پنداری

برخی به پندار خطا، خود را دارای جایگاهی بلند و دوستان خدا می پندارند و از سوی دیگر، دیگران را هیچ می انگارند. به عبارتی دیگر، هرکس در دایره تنگ نظری های آیین آن ها جای گرفت، به قرب الهی دست یافته است و دیگران حق حیات نخواهند داشت. قرآن درباره این خوش پنداری و تبعیض اندیشی می فرماید:

بگو: ای کسانی که یهودی شده اید، اگر پندارید که شما دوستان خدایید نه مردم دیگر، پس اگر راست می گویید درخواست مرگ کنید. (جمعه: ۶)

روز جهانی آب (۲ فروردین) آغاز هفته صرفه جویی در مصرف آب (۱ تیر)

اشاره

روز جهانی آب (۲ فروردین) آغاز هفته صرفه جویی در مصرف آب (۱ تیر)

زیر فصل ها

صرفه جویی در مصرف آب

صرفه جویی در مصرف آب

در جهان امروز، بسیاری از نقاط جهان با کم آبی شدید روبه رو هستند و کشور ایران نیز یکی از کشورهای کم آب است. بنابراین، باید فرهنگ صرفه جویی را جایگزین فرهنگ اسراف و تبذیر کرد تا بتوان از مشکلات کم آبی کاست. قرآن می فرماید:

... و بخورید و بیاشامید و[لی] زیاده روی مکنید که او اسراف کاران را دوست نمی دارد. (اعراف: ۳۱)

کلمه «اسراف» کلمه بسیار جامعی است که هرگونه زیاده روی در اندازه و چگونگی را شامل می شود.

آب، پدیده آسمانی

آب، پدیده آسمانی

آب، یکی از مهم ترین و اساسی ترین نعمت های پروردگار است که می توان آن را ریشه و مادر دیگر نعمت ها دانست؛ زیرا پیدایش و رشد و نمو گیاهان و درختان در پرتو آب است.

همان (خدایی) که زمینی را برای شما فرشی (گسترده) و آسمان را بنایی (افراشته) قرار داد و از آسمان آبی فرود آورد و بدان از میوه ها رزقی برای شما بیرون آورد؛ پس برای خدا همتایانی قرار ندهید، در حالی که خود می دانید. (بقره: ۲۲)

و اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد. پس به وسیله آن از هرگونه گیاه برآوردیم و از آن (گیاه) جوانه سبزی خارج ساختیم که از آن دانه های متراکم بر می آوریم و از شکوفه درخت خرما خوشه هایی است نزدیک به هم و (نیز) باغ هایی از انگور و زیتون و انار ـ همانند و غیر همانند ـ خارج کردیم. به میوه آن چون ثمر دهد و به (طرز) رسیدنش بنگرید، به یقین، در این ها برای مردمی

که ایمان می آورند، نشانه هاست. (انعام: ۹۹)

مگر ندیده ای که خدا از آسمان، آبی فرود آورد پس آن را به چشمه هایی که در (طبقات زیرین) زمین است راه داد. آن گاه به وسیله آن، کشتزاری را که رنگ های آن گوناگون است، بیرون آورد... .(زمر: ۲۱)

آب، رمز زندگی

آب، رمز زندگی

هر چیز زنده ای را از آب پدید آوردیم. آیا (باز هم) ایمان نمی آورند؟ (انبیاء: ۳۰)

مرز طبیعی آب شور و شیرین

مرز طبیعی آب شور و شیرین

و اوست کسی که دو دریا را موج زنان به سوی هم روان کرد؛ این یکی شیرین (و) گوارا و آن یکی شور (و) تلخ است و میان آن دو، مانع و حریمی استوار قرار داد. (فرقان: ۵۳)(۱)

این آیه، یکی از مظاهر شگفت انگیز قدرت پروردگار را در جهان آفرینش ترسیم می کند که چگونه حجابی نامرئی و حایل ناپیدا در میان دریای شور و شیرین قرار می گیرد و اجازه نمی دهد آن ها با هم درآمیزند.

ناتوانی انسان از ذخیره سازی آب

ناتوانی انسان از ذخیره سازی آب

و بادها را باردار کننده فرستادیم و از آسمان آبی نازل کردیم. پس شما را بدان سیراب ساختیم و شما خزانه دار آن نیستید. (حجر: ۲۲)

انسان نمی تواند آب را با ذخیره کردن به سیطره خود درآورد. این خداست که با منجمد ساختن باران و برف در قله کوه ها یا فرستادن آن ها به اعماق زمین که بعد به صورت چشمه ها و کاریزها و چاه ها ظاهر می شوند، آب را گردآوری و ذخیره می کند.

۱- و نیز فاطر: ۱۲۰؛ رحمن: ۲۰.

بگو: به من خبر دهید اگر آب (آشامیدنی) شما (به زمین) فرو رود، چه کسی آب روان برایتان خواهد آورد؟ (ملک: ۳۰)

زمین از دو قشر تشکیل شده است: قشر نفوذپذیر که آب را در خود فرو می برد و قشر نفوذناپذیر که آب را در آن جا نگاه می دارد. تمام چشمه ها، چاه ها، قنات ها از برکت این ترکیب خاص به وجود آمده است؛ زیرا اگر تمام زمین قشر نفوذپذیر بود، آب ها چنان در زمین فرو می رفتند که هرگز دست کسی به دامانشان نمی رسید و اگر همه نفوذناپذیر بودند، آبها روی زمین می ایستادند و به باتلاق و مرداب تبدیل می شدند یا به زودی به دریا می ریختند و به این ترتیب تمام ذخایر زیرزمینی آب از دست می رفت و قحطی و خشک سالی همه جا را فرا می گرفت.

نقش آب در پاکیزگی

نقش آب در پاکیزگی

و از آسمان، بارانی بر شما فرو بارید که تا شما را با آن پاک گرداند... . (فرقان: ۴۸)

توزیع مناسب آب، مانع ایجاد بحران

توزیع مناسب آب، مانع ایجاد بحران

و آنان را به دوازده عشیره که هر یک امتی بودند، تقسیم کردیم و به موسی ـ وقتی قومش از او آب خواستند ـ وحی کردیم که با عصایت به آن تخته سنگ بزن. پس از آن، دوازده چشمه جوشید. هر گروهی آبشخور خود را شناخت و ابر را بر فراز آنان سایبان کردیم. (اعراف: ۱۶۰)

هنگامی که بنی اسرائیل در بیابانی سوزان، به سوی بیت المقدس در حرکت بودند، گرفتار عطش سوزان و تشنگی خطرناکی شدند و از موسی علیه السلام تقاضای آب کردند. به فرمان خداوند، دوازده چشمه برای دوازده قبیله بنی اسرائیل از صخره جوشید. با این که هر یک از این چشمه ها تفاوت هایی با هم داشتند، ولی چون توزیع عادلانه بود و نظم و انضباط حکم فرما گردید، هر یک به سهم خود قانع گردید و هیچ کس لب به اعتراض نگشود.

نقش آب در حیات طبیعت و انسان

نقش آب در حیات طبیعت و انسان

و خـدا از آسـمان آبی فرود آورد و با آن زمین را پس از پژمردنش زنـده گردانید. همانا در این (امر) برای مردمی که شـنوایی دارند نشانه ای است. (نحل: ۶۵)

آیـا ننگریسـتند ما آب را به سوی زمین های بایر می رانیم و به وسـیله آن زراعت هایی می رویانیم که هم چهارپایانشان از آن می خورند و هم خودشان تغذیه می کنند، آیا نمی بینند؟ (سجده: ۲۷)

همـان گونه که خداونـد بـا آب و سـیلاب، قـدرت ویران ساختن سـرزمین تبه کاران را دارد، با همان آب، بر آباد کردن زمین هـای ویران و مرده و اعطای همه گونه موهبت به بنـدگانش تواناست. همین ابرها که برفراز آسـمانند، دریاهای بزرگی از آب شیرین هسـتند که به فرمـان خـدا و به کمک بادها به سوی سـرزمین های خشک فرسـتاده می شونـد. به راستی، اگر باران نمی باریـد، بسـیاری از زمین ها، قطره ای از آب به خود نمی دید، ولی به برکت باران، جنگل ها و درختان فراوان و گیاهان بسـیار برفراز بسـیاری از کوه ها و دامنه های پرفراز و نشیب و تپه های بلنـد، روییـده است. این قـدرت، آبیاری عجیب، تنها در باران است و از هیچ چیز دیگر ساخته نیست.

آب موضوعی برای اندیشیدن

آب موضوعی برای اندیشیدن

آیا آبی را که می نوشـید دیده اید. آیا شـما آن را از (دل) ابر سپید فرود آورده اید، یا ما فرود آورنده ایم. اگر بخواهیم آن را تلخ می گردانیم. پس چرا سپاس نمی دارید؟ (واقعه: ۶۸ _ ۷۰)

روز جمهوری اسلامی ایران (۱۲ فروردین)

اشاره

روز جمهوری اسلامی ایران (۱۲ فروردین)

در این روز، ساختار جدید سیاسی ـ اجتماعی ایران بر مبنای آرای اکثریت قریب به اتفاق مردم، یعنی ۲/۹۸ درصد آرای ملت مسلمان ایران تثبیت شد. در این روز مقدس، حکومتی شکل گرفت که شعار اصلی آن «استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی» بود. امام خمینی در دوازدهم فروردین ۱۳۵۸ پس از تثبیت نظام مقدس جمهوری اسلامی در قسمتی از پیام خود فرموده:

... و این روز را روز عید می دانم و امیدوارم که در هر سال ۱۲ فروردین، روز عید ملت ما باشد که رسیدند به قدرت ملی و خودشان سرنوشت خودشان را به دست خواهند گرفت.(۱)

حکومت، مخصوص خدا

حکومت، مخصوص خدا

در این باره آیات فراوانی در قرآن وجود دارد که حکومت را از آن خدا می داند:

بدانید که حکم و داوری، مخصوص خداست. (انعام: ۶۲)

و حکم و فرمان، از آن خداست. (یوسف: ۶۷)

حکومت خدا، جداکننده حق از باطل

حکومت خدا، جداکننده حق از باطل

قرآن یکی از ویژگی های حکومت خدا را جدا کردن حق از باطل معرفی می کند. در چنین حکومتی، به یقین هیچ حقّی ضایع نمی گردد و باطلی نیز نمی تواند از مجازات رهایی یابد:

حکم و فرمان، تنها از آن خداست. حق را از باطل جدا می کند و او بهترین جدا کننده (حق از باطل) است. (انعام: ۵۷)

۱- صحیفه نور، ج ۳، ص ۴۸۶.

حکومت پیامبران

حکومت پیامبران

قرآن کریم گویای این است که بعضی از پیامبران الهی دارای حکومت و حاکمیت بوده اند؛ مانند:

و بدین گونه ما یوسف را در آن سرزمین مکانت بخشیدیم. (یوسف: ۲۱)

و بدین گونه یوسف را در سرزمین (مصر) قدرت دادیم که در آن، هرجا که می خواست، سکونت می کرد. هر که را بخواهیم، به رحمت خود می رسانیم و اجر نیکوکاران را تباه نمی سازیم. (یوسف: ۵۶)

پس آنان را به اذن خدا شکست دادند و داوود، جالوت را کشت و خداوند به او پادشاهی و حکمت ارزانی داشت و از آن چه می خواست، به او آموخت. (بقره: ۲۵۱)

بر آن چه می گویند، صبر کن و داوود، بنده ما را که دارای امکانات (متعدد) بود به یاد آور. آری، او بسیار بازگشت کننده (به سوی) خدا بود و پادشاهی اش را استوار کردیم و او را حکمت و کلام فصیله دهنده عطا کردیم. (ص: ۱۷ و ۲۰)

ای داوود، ما تو را در زمین خلیفه (و جانشین) گردانیدیم. پس میان مردم به حق داوری کن. (ص: ۲۶)

گفت: پروردگارا! مرا ببخش و ملکی به من ارزانی دار که هیچ کس را پس از من سزاوار نباشد. در حقیقت، تویی که خود بسیار بخشنده ای. پس باد را در اختیار او قرار دادیم که هر جا تصمیم می گرفت به فرمان او نرم، روان می شد. (ص: ۳۵ و ۳۶)

حکومت پیامبر اسلام

حکومت پیامبر اسلام

پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاوارتر (و نزدیک تر) است. (احزاب: ۳۶)

و هیچ مرد و زن مؤمنی را نرسد که چون خدا و فرستاده اش به کاری فرمان دهند، برای آنان در کارشان اختیاری باشد و هر کس خدا و فرستاده اش را نافرمانی کند، همانا

دچار گمراهی آشکاری گردیده است.

حکومت اولی الامر

حکومت اولی الامر

در قرآن کریم، وجوب اطاعت کسانی غیر از شخص پیامبر گرامی اسلام نیز آمده است. که «اولی الامر» نامیده شده اند.

ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا و پیامبر و اولیای امر خود (نیز) پیروی کنید. (نساء: ۵۹)

منظور از «اولی الامر» در این آیه، کسانی هستند که همانند پیامبر معصومند و هرگز خطایا گناهی از آنان سر نمی زند و به اتفاق دانشمندان شیعه، اینان همان امامان دوازده گانه اند. بنابر آیه اولی الأمر، حکومت تنها از آن خداوند و رسول او و ائمه طاهرین علیهم السلام است.

حکومت در عصر غیبت

حکومت در عصر غیبت

در زمان غیبت ولی عصر عج الله تعالی فرجه الشریف، باید نزدیک ترین مسلمانان به امام معصوم علیه السلام، یعنی شخصی که شرط های اساسی: احاطه علمی به معارف اسلامی و احکام و قوانین الهی، شناسایی مصالح و مفاسد جامعه و مدیریت و تدبیر امور اجتماعی و تقوا و عدالت را در بهترین مرتبه آن داراست، زمامداری و رهبری امت اسلام را عهده دار شود. در تأیید این نکته، دلایل عقلی و نقلی وجود دارد که در جای خود مطرح شده است.

وظایف زمام داران

وظایف زمام داران

از نظر قرآن کریم، مسئولان نظام اسلامی هرگاه به قدرت و حکومت برسند، احکام و اسلام را به پا می دارند:

همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم، نماز بر پا می دارند و زکات می دهند و به کارهای پسندیده وا می دارند و از کارهای ناپسند باز می دارند و فرجام همه کارها از آن خداست. (حج: ۴۱)

در مقابل، هرگاه نظام طاغوتی بر مستضعفان قدرت و تسلّط یابد، کاری جز فساد،

تبه کاری و ستمگری انجام نمی دهد:

(ملکه) گفت: پادشاهان چون به شهری درآیند، آن را تباه و عزیزانش را خوار می گردانند. (نمل: ۳۴)

روز طبیعت (۱۳ فروردین)

اشاره

روز طبیعت (۱۳ فروردین)

زیر فصل ها

خداوند مالک طبیعت

طبیعت، تسبیح گوی خدا

طبیعت و توحید

طبیعت در سیطره انسان

طبیعت، وسیله آزمایش

خداوند مالک طبیعت

خداوند مالک طبیعت

خداوند، انسان را بر بیابان، کوه، دشت، گیاهان، درختان، دریا، آب، باد، ابر و نعمت های بی شمار دیگر مسلّط ساخته است. اوست که تنها مالک و خالق این طبیعت و جهان بی نهایت است.

مگر ندانستی که فرمانروایی آسمان ها و زمین (طبیعت) از آن خداست و شما جز خدا سرور و یاوری ندارید؟ (بقره: ۱۰۷)

و آن چه در آسمان ها و آن چه در زمین است، از آن خداست و همه کارها به سوی خدا باز گردانده می شود. (آل عمران: ۱۰۹)

فرمانروایی آسمان ها و زمین و آن چه در آن هاست، از آن خداست و او بر هر چیزی تواناست. (مائده: ۱۲۰)

طبیعت، تسبیح گوی خدا

طبیعت، تسبیح گوی خدا

آن چه در آسمان ها و در زمین است، تسبیح گوی خدای هستند و اوست شکست ناپذیر سنجیده کار. (حشر: ۱)

آن چه در آسمان ها و زمین است، (جمله) تسبیح او می گویند و او عزیز حکیم

است. (حشر: ۲۴)

طبیعت و توحید

طبیعت و توحید

قرآن، انسان را از راه مطالعه در طبیعت و اندیشیدن، به پذیرش توحید دعوت می کند:

به یقین، در آفرینش آسمان ها و زمین و در پی یکدیگر آمدن شب و روز برای خردمندان نشانه هایی (قانع کننده) است. همانان که خدا را (در همه احوال) ایستاده و نشسته و به پهلو آرمیده یاد می کنند و در آفرینش آسمان ها و زمین می اندیشند (که) پروردگارا، این ها را بیهوده نیافریده ای. منزهی تو، پس ما را از عذاب آتش دوزخ در امان بدار. (آل عمران: ۱۹۰ و ۱۹۱)

طبیعت در سیطره انسان

طبیعت در سیطره انسان

خداوند، طبیعت را مسخّر انسان گردانیده است تا نیازهای او را برطرف سازد.

و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام گردانید و ستارگان به فرمان او مسخّر شده اند. همانا دراین (امور) برای مردمی که اندیشه می کنند، نشانه هاست. و (هم چنین) آن چه را در زمین به رنگ های گوناگون برای شما پدید آورد (مسخّر شما ساخت). بی تردید، در این (امور) برای مردمی که پند می گیرند، نشانه ای است. و اوست کسی که دریا را مسخّر گردانید تا از آن گوشت بخورید و پیرایه ای که آن را می پوشید، از آن بیرون آورید و کشتی ها را در آن شکافنده (آب) می بینی. و تا از فضل او بجویید و باشد که شما شکر گزارید. (نحل: ۱۲ _ ۱۴)

آیا ندیده ای که خدا آن چه را در زمین است، به نفع شما رام گردانید؟ (حج:۶۵)

طبیعت، وسیله آزمایش

طبیعت، وسیله آزمایش

در حقیقت، ما آن چه را که بر زمین است، زیوری برای آن قرار دادیم تا آنان را بیازماییم که کدام یک از ایشان نیکورکارترند. (کهف: ۷)

روز هنر اسلامی (۲۰ فروردین)

اشاره

روز هنر اسلامی (۲۰ فروردین)

هنر، سلاحی برنده و شگفت است که ضرورت بهره گیری از آن، به ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی و نیاز به تبیین ایده های انقلاب و دفاع از هویت اصیل و الهی آن، بیش از پیش آشکارتر شد. این عرصه که بیش تر به روی نیروهای مکتبی و با ایمان بسته بود، حضور فعّال هنرمندان مسلمان را می طلبید و ارایه هنر بر مبنای دین نیز به شناخت معیارها، ملاک ها و چارچوب مکتبی نیاز داشت. ازاین رو، عنوانی با مشخصه «هنر اسلامی» ضرورت خود را بیش از گذشته نشان داد و صاحب نظران مسلمان را در این زمینه به کاوش و پژوهش و عرضه دیدگاه اسلام درباره هنر و قالب ها و شیوه ها و ضابطه ها کشاند. این ضرورت، هم برای کسانی که در سایه این نظام مقدس، کار هنری تولید و عرضه می کردند، مطرح بود و هم برای آنان که به مطالعه و تحقیق در این باره می پرداختند.

هماهنگی و زیبایی در آفرینش

هماهنگی و زیبایی در آفرینش

خداوند در نخستین آیات سوره «تبارک»، از آفرینش آسمان های هفت گانه سخن گفته است و توجه می دهد که در آفرینش خداوند، تفاوت، نقص و کاستی نمی توان یافت:

در آفرینش آن (خدای) بخشایشگر هیچ گونه اختلاف (و تفاوتی) نمی بینی؛ باز بنگر آیا خلل (و نقصانی) می بینی؟ باز دوباره بنگر تا نگاهت زبون و درمانده به سویت باز گردد. (ملک: ۳ و ۴)

علامه طباطبایی از این ناتوانی و خستگی چشم در درک عظمت آسمان ها و سیر نشدن جان از تماشای این حکمت و تدبیر در عالم خلقت، نتیجه می گیرد که نظام جاری در عالم هستی، نظام یگانه ای است که اجزایش به هم پیوسته و مرتبط است و کوچک ترین نقص و خلاف حکمت و تدبیری در آن نیست.(۱)

زشتی برخی صداها

زشتی برخی صداها

که بدترین آوازها بانگ خران است. (لقمان: ۱۹)

رنگ ها، هنری الهی

رنگ ها، هنری الهی

و از نشانه های (قدرت) او آفرینش آسمان ها و زمین و اختلاف زبان های شما و رنگ های شماست. (روم: ۲۲)

آیا ندیده ای که خدا از آسمان آبی فرود آورد و به (وسیله) آن میوه هایی که رنگ های آن ها گوناگون است بیرون آوردیم؟ * و از برخی کوه ها، راه ها (و رگه ها) ی سپید و گلگون به رنگ های مختلف و سیاه پر رنگ (آفریدیم). (فاطر: ۲۷ و ۲۸)

و (هم چنین) آن چه را در زمین به رنگ های گوناگون برای شما پدید آورد (مسخّر شما ساخت)، بی تردید، در این (امور) برای مردمی که پند می گیرند، نشانه ای است. (نحل: ۱۳)

هنر و بیان

هنر و بیان

بیان نیز از ابزارهای هنری است. بیانی که متناسب با شرایط محیط اطراف خود باشد، بی شک از ذوق و سلیقه و هنرنمایی صاحب خود حکایت می کند. قرآن نیز برای دعوت مردم به حق، پیامبران خویش را به استفاده از بیان هنرمندانه فرا خوانده است:

۱- تفسیر المیزان، ج ۲۰، ص ۶.

با حکمت و اندرز نیکو، به راه پروردگارت دعوت نما؛ و با آن ها به روشی که نیکوتر است، استدلال و مناظره کن... .

خداوند، در جایی دیگر حضرت موسی را به بیان ملایم و هنرمندانه در رویارویی با فرعون دعوت می کند و می فرماید:

به نرمی با او سخن بگویید، شاید متذکر شود یا (از خدا) بترسد. (طه: ۴۴)

نمایش

نمایش

نمایش، وسیله ای است بیانی و یک سلسله حرکات به هم پیوسته ای است که دارای مفهوم و پیامی خاص است و با آن می توان با مخاطبان و تماشاگران ارتباط برقرار کرد. گیرایی خاص و تأثیر گذاری افزون تر و نیز ارشاد غیر مستقیم به مفاهیم، از ویژگی های نمایش است.

خداوند، برای هشدار به حضرت داوود در امر قضاوت و دقّت در آن و پرهیز از پیش داوری و داوری شتاب زده، ماجرایی تمثیل گونه بیان می کند که متخاصمان برای داوری نزد داوود می روند و یکی از آنها می گوید:

این برادرم است و ۹۹ گوسفند دارد و من یک گوسفند دارم و او خواسته گوسفند مرا نیز پیوست گوسفندان خود سازد و با من بدرفتاری کرده است. داوود فوری گفت: او با این درخواست به تو ستم کرده است و بسیاری از افراد شریک، در حق یکدیگر ستم می کنند. (ص: ۲۱ ـ ۲۴)

حضرت داوود، زود می فهمد که این صحنه برای آزمایش اوست و به درگاه خدا، توبه می کند و به رکوع می افتد.

درون مایه نمایش، باید تربیتی و آموزشی باشد یا انسان را به تفکر وا دارد. چون تنها سرگرمی و مشغول کننده بودن، برای یک هنر متعهّد، هر چند در قالب کمدی و طنز، روا نیست. قرآن یکی از صفات مؤمنان را دوری از لغو می داند. (مؤمنون: ۳)

داستان نویسی

داستان نویسی

داستان نویسی، یکی از موضوعاتی است که هنر به خوبی در آن تجلی می یابد. بشر به طور ذاتی به سوی قصه جذب می شود و از داستان های شگفت و به ویژه رویدادها و سرگذشت های دنباله دار لذت می برد. ازاین رو، داستان وسیله ای است برای جلب توجه و جذب افراد و کاربرد فراوانی دارد. در قرآن کریم و تعالیم انبیای الهی و کتاب های آسمانی و آموزش های دینی، قالب داستان برای القای پیام و تأثیر تربیتی مورد توجه قرار گرفته است:

به راستی، در سرگذشت آنان برای خردمندان عبرتی است. (یوسف: ۱۱۱)

پس این داستان را (برای آنان) حکایت کن، شاید که بیاندیشند. (اعراف: ۱۷۶)

هنر بی تعهد

هنر بی تعهد

تأثیر شگرف و پرشتاب هنر و جذابیت و زیبایی های آن می تواند در روح و روان آدمیان بسیار تحول آفرین باشد و افراد را به سوی خیر و صلاح رهنمون سازد، گاهی نیز ممکن است افرادی از آن در مسیر فساد و اهداف پوچ بهره گیرند. امروزه سود جویان و صاحبان زور، هنر را در خدمت اهداف غیر انسانی خود به کار گرفته و روح زیبا پرست انسان را در مسیر زیبایی های دروغین قرار داده و پوچ گرایی را رواج می دهند. این شگرد در تاریخ نیز سابقه داشته و دشمنان دین در برابر حرکت های انقلابی انبیا همواره از هنر ارتجاعی بهره می برند. از جمله در جنبش انقلابی حضرت موسی علیه السلام که به سوی توحید، استقلال و آزادی پیش می رفت، سامری سردمدار این حرکت واپس گرایانه بود. سامری که به نقاط ضعف قوم خود به خوبی آشنا بود و می دانست با بهره گیری از این ضعف ها می تواند غایله ای به پا کند، کوشید از زیورها و طلاهایی که معبود دنیا پرستان و مورد توجه عوام است، هنرمندانه (!) گوساله ای بسازد و آن را به طرز مخصوصی در مسیر حرکت باد قرار دهد. تا صدایی از آن برخیزد؛ سپس با بهره گیری از فرصت و مکانی مناسب، برنامه ضد توحیدی خود را آغاز کند. او آن چنان ماهرانه، مواد آن را تنظیم کرد که در مدت کوتاهی، اکثریت قاطع قوم بنی اسرائیل را از راه و رسم توحید

منحرف ساخت و به شرک کشاند. (خداوند) فرمود:

ما قوم تو را پس از تو به آزمایش گذاردیم و سامری آن ها را گمراه کرد* موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قوم خود بازگشت و گفت: مگر پروردگار شما وعده نیکویی به شما نداد؟ آیا مدت جدایی من از شما به طول انجامید؟ یا می خواستید غضب پروردگارتان بر شما نازل شود که با وعده من مخالفت کردید؟* گفتند: ما به میل و اراده خود از وعده تو تخلف نکردیم، ولی ما مقداری از زینت آلات قوم خود را که با خود داشتیم، افکندیم و سامری این چنین القا کرد* و برای آن ها مجسمه ای از گوساله که صدایی هم چون صدای گوساله داشت، خارج ساخت و گفت این خدای شما و خدای موسی است و او فراموش کرد (پیمانی را که با خدا بسته بود). آیا آن ها نمی بینند که (این گوساله) پاسخ آن ها را نمی دهد؟ و مالک هیچ گونه نفع و ضرری از آن ها نیست؟ وهارون قبل از آن به آن ها گفته بود که ای قوم، شما به این وسیله مورد آزمایش قرار گرفتید، پروردگار شما خداوند رحمان است، از من پیروی کنید و از من فرمان برید. (طه: ۸۳ _ ۹۱)

قطع رابطه سیاسی جمهوری اسلامی ایران و امریکا(۲۰ فروردین)

اشاره

قطع رابطه سیاسی جمهوری اسلامی ایران و امریکا(۲۰ فروردین)

رابطه ایران و امریکا تا پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، براساس منافع یک جانبه امریکا برقرار بود و در این میان، ایران به عنوان ژاندارم منافع امریکا در منطقه شمرده

می شـد. پس از انقلاب نیز بـه جهت مسـامحه کـاری هـای دولت مـوقت، این رابطه ادامه داشت و امریکـا از این فرصت برای ضربه زدن به انقلاب بهره می گرفت تا این که سرانجام در ۱۳ آبان ۱۳۵۸، دانشجویان پیرو خط امام، به سفارت امریکا که به کانون جاسوسـی بر ضد جمهوری اسلامی تبدیل شده بود، هجوم بردند و ۵۳ جاسوس امریکایی را به گروگان گرفتند. در پی این حمـاسه، دولت امریکـا، دست به اقـداماتی علیه نظـام جمهوری اسـلامی زد که قطع رابطه سیاسـی با ایران در ۲۰ فروردین ۱۳۵۹ از آن جمله بود.

منع ذلت پذیری

منع ذلت پذیری

یکی از آمـوزه هـای مهم قرآنی، نفی ذلت پـذیری است. اسـلام به مسـلمانان عزت داده است و راضـی نمی شود که آنـان در سیطره بیگانگان و کافران باشند.

ازاین رو، هر امری که زمینه ساز تسـلط بیگانگان بر مسـلمانان شود، مردود است. این اصل در تاریـخ گذشـته، سـبب اسـتقلال مسلمانان شده است و اشغالگرانِ کشورهای اسلامی را با مشکلات فراوان روبه رو ساخته است: قرآن در این زمینه می فرماید:

و خداوند هرگز بر [زیانِ] مؤمنان، برای کافران راه [تسلطی] قرار نداده است. (نساء: ۱۴۱)

منع تکیه بر ستم پیشه گان

منع تکیه بر ستم پیشه گان

جامعه مسـتقل و آزاد، جامعه ای است که از هر نظر خودکفا باشـد و پیوند و ارتباطش با دیگران، پیوندی براساس منافع متقابل باشد، نه براساس اتکای ضعیف بر قوی. این وابستگی خواه از نظر فکری و فرهنگی باشد یا نظامی یا اقتصادی یا سیاسی، نتیجه ای جز اسارت و استثمار به بار نخواهد آورد.

به کسانی که سـتم کرده اند متمایل مشوید که آتش (دوزخ) به شما می رسد و در برابر خدا برای شما دوستانی نخواهد بود و سرانجام یاری نخواهید شد. (هود: ۱۱۳)

اگر ملت ها با ستمگران همکاری نکنند و به روابط گرگ و میش تن ندهند، قدرت پوشالی آنان نابود خواهد شد و این ملت های ضعیف و ترسو هستند که با روابطشان، آن قدرت شیطانی را برای آن ها فراهم می سازند. در قرآن روی این اصل اسلامی و انسانی بارها تکیه شده است که:

در نیکوکاری وپرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تعدی دستیار هم نشوید. (مائده: ۲)

دوستی کافران، ممنوع

دوستی کافران، ممنوع

مؤمنان نباید کافران را ـ به جای مؤمنان ـ به دوستی بگیرند، و هر که چنین کند، در هیچ چیز (او را) از (دوستی) خدا (بهره ای) نیست؛ مگراین که از آنان به نوعی تقیه کنید و خداوند، شما را از (عقوبت) خود می ترساند و بازگشت (همه) به سوی خداست. (آل عمران: ۲۸ ـ ۳۱)

روز ارتش جمهوری اسلامی و نیروی زمینی (۲۹ فروردین)

اشاره

روز ارتش جمهوری اسلامی و نیروی زمینی (۲۹ فروردین)

امام خمینی رحمه الله ۲۹ فروردین را روز ارتش جمهوری اسلامی ایران و بزرگداشت حماسه آفرینی های دلاورمردان نیروی زمینی ارتش نام نهاد. هم زمان با به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی، ارتش رژیم شاهنشاهی که پیکره اصلی آن را جوانان برومند خانواده های مسلمان و بیشتر مستضعف ایرانی تشکیل می داد، به ندای آسمانی رهبر انقلاب لبیک گفت و در نتیجه، در براندازی نهایی رژیم ستمشاهی، با ملت ایران هم صدا شد. ارتش

با دشـمنان داخلی و خارجی انقلاب به ستیز برخاست و به عنوان نخستین بازوی توانمنـد نظامی انقلاب در جهت تحقق اهداف جمهوری اسلامی ایران، تلاش های خستگی ناپذیر و مستمری را با فداکاری و ایثار و در ابعاد گوناگون آغاز کرد.

خداوند، فرمانده لشکریان آسمان و زمین

خداوند، فرمانده لشکریان آسمان و زمین

خداونـد، در زمین و آسـمان لشـکریان بسـیار دارد. این لشـکریان، همه سـر به فرمـان او دارنـد، و هرجا که لازم باشـد، فرامین فرمانـده کـل را در یـک چشـم بـه هـم زدن بـه انجـام می رساننـد. این لشـکریان، هم فرشـتگان الهی را شامـل می شـود و هم لشکریانی چون صاعقه، زلزله، سیلاب، امواج و نیروهای نامرئی دیگری که ما از آن آگاهی نداریم. افزون بر این ها، لشکریان انسانی را نیز که در روی زمین برای خدا می جنگند شامل می شود. قرآن کریم می فرماید:

اوست آن کس که در دل های مؤمنان آرامش را فرو فرسـتاد تا ایمانی برایمان خود بیافزاینـد و سـپاهیان آسـمان ها و زمین از آن خداست و خدا همواره دانای سنجیده کار است. (فتح: ۴)

عدد لشکریان پروردگار

عدد لشکریان پروردگار

حضور خداونـد در همه جا، و گسترش قدرتش در تمام عالم هستی، ذات پاک او را از هرگونه یار و یاور و لشـکر بی نیاز می کند، ولی با این حال، برای نشان دادن عظمتش به خلایق و برای یاد آوری آن ها، لشکر فراوانی برای خود برگزیده که مجری فرمان او در سراسر جهان هستند. قرآن می فرماید:

و (شماره) سپاهیان پروردگارت را جز او نمی داند و این (آیات) جز تذکاری برای بشر نیست. (مدثر: ۳۱)

لزوم تقویت و تجهیز لشکر اسلام و فلسفه آن

لزوم تقویت و تجهیز لشکر اسلام و فلسفه آن

سیره عملی پیامبر اکرم و پیشوایان بزرگ اسلام نشان می دهد که آنان برای مقابله با دشمن از هیچ فرصتی غفلت نمی کردند. آنان در تهیه سلاح و لشکر، تقویت روحیه

سربـازان، گزینش محـل اردوگـاه و انتخاب زمان مناسب برای حمله به دشـمن و به کار بسـتن شـگردهای جنگی، هیـچ مطلب کوچـک و بزرگی را از نظر دور نمی داشـتند. بنـابراین، مسـلمانان برای رویـارویی با دشـمن آماده و تا دنـدان مسلّح، بایـد از پیشـرفته ترین سلاح های هر زمان، بهره گیری کنند و از قدرت های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی نیز که نقش بسیار مؤثری در پیروزی بر دشمن دارد، نباید چشم پوشید و از این راه، به تقویت روحیه و ایمان سربازان پرداخت.

قرآن می فرماید:

هر چه در توان داریـد، از نیرو و اسب های آماده بسـیج کنید تا با این (تدارکات)، دشـمن خدا و دشـمن خودتان و (دشـمنان) دیگری را جز ایشـان ـ که شـما نمی شناسـیدشان و خـدا آنان را می شـناسد ـ بترسانیـد. و هرچیزی در راه خـدا خرج کنیـد، پاداشش به خود شما باز گردانیده می شود و بر شما ستم نخواهد رفت. (انفال: ۶۰)

لزوم سازمان دهی لشکر اسلام

لزوم سازمان دهی لشکر اسلام

تفرقه، پراکنـدگی و اختلاف نظر در میان افراد سـپاه، خطر بسـیار بزرگی است و از اقتـدار و عظمت سـپاه می کاهد و آن را به فروپاشـی و شکست می کشاند. ازاین رو، سازمان دهی، آرایش نیروها و اطاعت از فرماندهی، بسیار ضروری است. پیامبراکرم صلی الله علیه و آله، همواره سـپاه اسلام را در مقابل دشمن آماده می ساخت، ولی درجنگ احد، با وجود سازمان دهی و جابه جایی صـحیح لشکریان، به علّت نافرمانی آنان از دستورهای پیامبر، نظم لشکر از هم پاشید و آن را با شکست روبه رو ساخت. قرآن خطاب به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:

و (یاد کن) زمانی را که (در جنگ احد) بامدادان از پیش افراد لشـکرت بیرون آمدی (تا) مؤمنان را برای جنگیدن، در مواضع خود جای دهی و خداوند شنوای داناست. (آل عمران: ۱۲۱)

نمایش و رژه لشکریان

نمایش و رژه لشکریان

سلیمان علیه السلام لشکریان بسیاری از جن و انس و پرندگان در اختیار داشت. لشکر سلیمان به قدری بزرگ بود که برای نظم سپاه گاه صفوف نخستین را متوقف می ساخت تا صفوف آخر هم برسند. خداوند می خواست قدرت خود را در ظاهر ساختن این حکومت عظیم و قوایی که مسخّر آن بود، نشان دهد:

و برای سلیمان، سپاهیانش از جنّ و انس و پرندگان جمع آوری شدند و (برای رژه) دسته دسته گردیدند. تا آن گاه که به وادی مورچگان رسیدند، مورچه ای (به زبان خویش) گفت: ای مورچگان، به خانه هایتان داخل شوید، مبادا سلیمان و سپاهیانش ـ ندیده و ندانسته ـ شما را پایمال کنند. (نمل: ۱۷ و ۱۸)

هراس انگیزی در دل دشمن

هراس انگیزی در دل دشمن

تهدید نظامی باعث هراس انگیزی برای دشمن می شود و آثار فراوانی به دنبال خواهد داشت. حضرت سلیمان، برای این که قاطعیت را در حقانیت خود نشان دهد، با قاطعیت به فرستاده مخصوص ملکه سبا فرمود:

به سوی آنان بازگرد که همانا سپاهیانی بر (سر) ایشان می آوریم که در برابر آن ها، تاب ایستادگی نداشته باشند و از آن (دیار) به خواری و زبونی بیرونشان می کنیم. (نمل: ۳۷)

نقش فرماندهی در پیروزی یک لشکر

نقش فرماندهی در پیروزی یک لشکر

طالوت، مردی بلند قامت، تنومند، خوش اندام، بسیار زیرک، دانشمند و با تدبیر بود که از سوی خداوند به دست اشموئیل، پیامبر عصر خویش، به فرماندهی سپاه برگزیده شد. وی در مدتی کوتاه، لیاقت و شایستگی خود را در این امر مهم به اثبات رساند و آن ها را برای مبارزه با پادشاهی ستمگر به نام جالوت آماده ساخت. با این که عده ای از افراد سست ایمان، از میان راه برگشته بودند، هنگامی که دو لشکر برای جنگ در مقابل هم ایستادند، دعا کردند و با صبر و استقامت و پایمردی که از خود نشان دادند، جالوت

را کشته و سپاه او را به شکست واداشتند. این پیروزی درخشان که با شمار اندک صورت گرفت، به درایت و نقش مثبت فرماندهی طالوت در میدان جنگ باز می گردد.

قرآن در اشاره به این داستان می فرماید:

آیا از (حال) سران بنی اسرائیل پس از موسی خبر نیافتی، آن گاه که به پیامبر خود گفتند: پادشاهی (فرماندهی) برای ما بگمار تا در راه خدا پیکار کنیم... . و پیامبرشان به آنان گفت: در حقیقت، خداوند، طالوت را بر شما به پادشاهی گماشته است...، در حقیقت، خدا او را بر شما برتری داده، و او را در دانش و (نیروی) بدن بر شما برتری بخشیده است... . و هنگامی که با جالوت و سپاهیانش روبه رو شدند، گفتند: پروردگارا، بر (دل های) ما شکیبایی فرو ریز و گام های ما را استوار دار و ما را بر گروه کافران پیروز فرمای. پس آنان را به اذن خدا شکست دادند. (بقره: ۲۴۶ _ ۲۵۱)

آغاز هفته مشاغل (۳ اردیبهشت)

اشاره

آغاز هفته مشاغل (۳ اردیبهشت)

اشتغال از موضوع هایی است که بحث درباره آن اهمیت بسیار دارد و بی کاری یکی از معضلات اصلی در هر جامعه ای است. امروز بخش بزرگی از سرمایه نیروی انسانی آماده کار، به علت بی کاری هدر می رود و بی توجهی و بی تدبیری در این موضوع، آثار زیان بار و جبران ناپذیری در پی خواهد داشت که فقر و فساد و هرج و مرج از جمله آن است. بنابراین، کارآفرینی و مبارزه با بی کاری باید در دستور کار دولت ها و مدیران جامعه قرار گیرد.

روز، زمان کار و حرکت

روز، زمان کار و حرکت

در جهـان طـبیعت، هنگـام درخشـش نخسـتین پرتـو خورشـید، جنـب و جـوش بسـیاری همه موجـودات زنـده را فرا می گیرد؛ رسـتاخیزی در میـان آن هـا برپـا می شود و هر یـک به دنبـال برنـامه خویش به حرکت در می آینـد و حتی گیاهـان نیز از این حرکت و تکـاپو اسـتثنا نیسـتند. در حـالی که بـا غروب آفتاب، گویی شـیپور خاموشـی در سراسـر جهان طبیعت زده می شود؛ پرندگان به لانه ها باز می گردند و موجودات زنده به استراحت و خواب می پردازند. حتی گیاهان نیز در نوعی خواب فرو می رونـد. انسان تا می تواند باید خود را با این نظام هماهنگ سازد؛ شب را استراحت کند و روز را به تلاش و کوشـش بپردازد تا همیشه سالم و کوشا باشد.

اوست کسـی که شب را برای شـما پوششی قرار داد و خواب را (مایه) آرامش و روز را زمان برخاستن (شما) گردانید. (فرقان: ۴۷)

آیا ندیده اند که ما شب را قرار داده ایم تا در آن بیاسایند و روز را روشنی بخش (گردانیدیم)؟ همانا دراین (امر) برای مردمی که ایمان می آورند، مایه های عبرت است. (نمل: ۸۶)

و شب و روز را دو نشـانه قرار دادیم. نشـانه شب را تیره گـون و نشـانه روز را روشـنی بخش گردانیـدیم تـا (در آن) فضـلی از پروردگارتان بجویید و شماره سال ها و حساب (عمرها و رویدادها) را بدانید و هر چیزی را به روشنی باز نمودیم. (اسراء: ۱۲)

جالب این که در این آیات، برای نعمت شب و روز، دو فایده بیان شده است: یکی ابتغاء فضل الله که در قرآن معمولا به معنی کسب و کار مفید و ارزنده است و دیگری، دانسـتن عدد سال ها و حساب. شاید آوردن این دو در کنار هم دلیل بر این باشـد که طلب

روزی بدون بهره گیری از حساب و کتاب ممکن نیست.(۱)

آزادی انتخاب شغل

آزادی انتخاب شغل

از نظر اسلام، انسان در گزینش شغل آزاد است؛ به شرط آن که با ارزش های اسلامی سازگار باشد. انسان باید به کاری بپردازد که آن را می پسندد و به آن علاقه مند است. خداوند در آیات خود اشاره می کند که زمین گسترده است و انسان می تواند به کارهای مورد علاقه خود اشتغال داشته باشد و از کارهای حرام پرهیز کند:

مگر زمین خدا وسیع نبود تا در آن مهاجرت کنید (و از آن بهره گیرید). (اعراف: ۱۵۷)

شرط استخدام

شرط استخدام

قدرت و اعتماد، دو شرط استخدام است. حضرت موسی مدتی را نزد شعیب علیه السلام به چوپانی مشغول بود. قرآن با بیان سرگذشت موسی علیه السلام این گونه به این دو شرط اشاره می کند:

یکی از آن دو (دختر) گفت: ای پدر، او را استخدام کن؛ چرا که بهترین کسی است که استخدام می کنی: هم نیرومند (و هم) در خور اعتماد است. (قصص: ۲۶)

لزوم قرارداد در استخدام

لزوم قرارداد در استخدام

برای جلوگیری از تضییع حقوق هر یک از دو طرف کارگر و کارفرما، لازم است دو طرف از شرایط زمان و اجرت کار یکدیگر آگاه شوند و از ابهام گویی و هرگونه عملی که ممکن است به نزاع بیانجامد، پرهیز کنند.

قرآن به داستان حضرت شعیب و حضرت موسی علیه السلام و شرایط کاری آن دو اشاره می کند و می فرماید:

۱- تفسیر نمونه، ج ۱۲، ص ۴۶.

(شعیب) گفت: من می خواهم یکی از این دو دختر خود را (که مشاهده می کنی) به نکاح تو در آوردم؛ به این (شرط) که هشت سال برای من کار کنی و اگر ده سال را تمام گردانی اختیار با تو است و نمی خواهم بر تو سخت گیرم... . (موسی) گفت: (این قرارداد) میان من و تو باشد که هر یک از دو مدّت را به انجام رسانیدم، بر من تعدّی (روا) نباشد. (قصص: ۲۷ و ۲۸)

آهنگری داوود علیه السلام

آهنگری داوود علیه السلام

و به (داوود) فن زره (سازی) آموختیم، تا شما را از (خطرات) جنگتان حفظ کند. پس آیا شما سپاس گزارید؟ (انبیاء: ۸۰)

نجّاری نوح علیه السلام

نجّاری نوح علیه السلام

پس از آن که عذاب الهی بر قوم نوح مقررّ شد، خداوند به او وحی فرمود:

و زیر نظر ما و (به) وحی ما کشتی را بساز و درباره کسانی که ستم کرده اند، با من سخن مگوی... * و (نوح) کشتی را می ساخت. (هود: ۳۷ و ۳۸)

چوپانی موسی علیه السلام

چوپانی موسی علیه السلام

(خداوند فرمود:) وای موسی، در دست راست تو چیست؟ (موسی) گفت: این عصای من است، بر آن تکیه می دهم و با آن برای گوسفندانم برگ می تکانم و... .(طه: ۱۷ و ۱۸)

روز جوان (۳ اردیبهشت)

اشاره

روز جوان (۳ اردیبهشت)

زیر فصل ها

جوانی، اوج قدرت

پاکی جوان و آمادگی پذیرش حق

نیاز جوانان به تفریح و سودجویی از آن

عنایت خداوندبه جوانان مؤمن

جوانی، اوج قدرت

جوانی، اوج قدرت

دوره جوانی که قرآن از آن تعبیر به «بلوغ رشد» کرده، مرحله تکامل قدرت جسمی است. این مرحله پس از دوران نوجوانی و ضعف فرا می رسد و پس از آن نیز مرحله عقب گرد و از دست دادن نیروهاست؛ زیرا به تدریج دوران پیری که زمان سستی و از کارافتادگی است، فرا می رسد. این دگرگونی ها و فراز و نشیب ها، بهترین دلیل برای این حقیقت است که نه آن قوت جوانی از شما بود و نه آن ضعف؛ بلکه هر دو از ناحیه دیگری بود و این خود نشانه آن است که چرخ وجود شما را دیگری می گرداند و هر چه دارید، عارضی است.

... خداست آن کس که شما را ابتدا ناتوان آفرید. آن گاه پس از ناتوانی قوّت بخشید. سپس بعد از قوت، ناتوانی و پیری داد. هر چه بخواهد، می آفریند و هموست دانای توانا. (روم: ۵۴)

او همان کسی است که شما را از خاکی آفرید. سپس از نطفه ای، آن گاه از علقه ای و بعد شما را (به صورت) کودکی بر می آورد تا به کمال قوت خود برسید و سالمند شوید و از میان شما کسی است که مرگ پیش رس می یابد و تا (بالاخره) به مدتی که مقرّر است برسید. و امید که در اندیشه فرو روید. (مؤمن: ۶۷)

پاکی جوان و آمادگی پذیرش حق

پاکی جوان و آمادگی پذیرش حق

گرایش به بالندگی و نوآوری در نسل جوان، بیش از اقشار دیگراست. تحول خواهی و آرمان گرایی در آنان می جوشد. در هر انقلابی، نخستین گروهی که به آن جذب می شوند، جوانان هستند. گذشته از این که قلب هایی پاک و افکاری دست نخورده دارند، شور و جوشش انقلابی در آنان بیشتر است. افزون بر این، وابستگی های مادی که بزرگسالان را به محافظه کاری و ملاحظات دیگر وا می دارد، در جوانان نیست. نه مال و ثروتی دارند که از نابودی آن بترسند و نه پست و مقامی که از به خطر افتادنش وحشت کنند. بنابراین، نخستین کسی که به پیامبر ایمان آورد، امیرمؤمنان، علی علیه السلام بود که در سن نوجوانی بود. نخستین گروهی نیز که به موسی علیه السلام ایمان آوردند و تحت فشار

شدیدی از ناحیه فرعون و اطرافیانش قرار گرفتند، جوانان و نوجوانان بودند.

سرانجام، کسی به موسی ایمان نیاورد مگر فرزندانی از قوم وی، در حالی که بیم داشتند از آن که مبادا فرعون و سران آن ها ایشان را آزار رسانند. در حقیقت، فرعون در آن سرزمین برتری جوی و از اسرافکاران بود. (یونس: ۸۳)

نیاز جوانان به تفریح و سودجویی از آن

نیاز جوانان به تفریح و سودجویی از آن

انسان چون ماشین آهنی نیست که هرچه بخواهند از آن کار بکشند، بلکه روح و روانی دارد که هم چون جسمش خسته می شود. همان گونه که جسم به استراحت و خواب نیاز دارد، روح و روانش به سرگرمی و تفریح سالم نیاز دارد و این نیاز در میان جوانان و نوجوانان دو چندان است. تجربه نشان داده که اگر انسان به کار یکنواخت ادامه دهد، بازده کار او بر اثر کمبود نشاط به تدریج پایین می آید، و به عکس، پس از چند ساعت تفریح و سرگرمی سالم، آن چنان نشاط کار در او ایجاد می شود که بازدهی کار او فزونی می یابد و به همین دلیل ساعاتی که صرف تفریح و سرگرمی می شود، کمک به ساعت کار است.

البته گاه، این نیاز طبیعی مورد سوء استفاده فرصت طلبان قرار گرفته است؛ همان گونه که برادران یوسف از نیاز و علاقه یوسف نوجوان به گردش و تفریح برای رسیدن به هدفشان سوء استفاده کردند. در دنیای امروز نیز دشمنان از ورزش و تفریح برای مسموم ساختن افکار نسل جوان بهره های فراوان می گیرند و باید به هوش بود که قدرت های گرگ صفت در لباس ورزش و تفریح، نقشه های شوم خود را به نام ورزش و مسابقات منطقه ای یا جهانی اجرا نکنند:

(برادران نزد پدر آمدند و) گفتند: ای پدر، تو را چه شده است که ما را به یوسف امین نمی دانی، در حالی که ما خیرخواه او هستیم. فردا او را با ما بفرست تا (در چمن) بگردد و بازی کند و ما به خوبی نگهبان او خواهیم بود. (یوسف: ۱۱ و ۱۲)

عنایت خداوندبه جوانان مؤمن

عنایت خداوندبه جوانان مؤمن

گروهی از جوانان باهوش و باایمان که در یک زنـدگی پر زرق و برق در میان انواع ناز و نعمت به سر می برنـد، برای حفظ عقیده خود و مبارزه با طاغوت عصـر خویش به همه این ها پشت پا زدند و به غاری از کوه که از همه چیز تهی بود، پناه بردند و از این راه، استقامت و پایـداری خود را در راه ایمان نشان دادنـد. قرآن این گروه را «فتیه» نامیده است. فتیه به معنای جوانان نوخاسته و شاداب است، ولی گاهی به کسانی گفته می شود که دارای صفات جوان مردی، مقاومت و شهامت هستند:

مگر پنداشتی اصـحاب کهف و رقیم (= خفتگان غار لوحه دار) از آیات ما شگفت بوده است؟ آن گاه که جوانان به سوی غار پنـاه جسـتند و گفتنـد: پروردگـار مـا! از جـانب خود به مـا رحمتی بخش و کـار ما را برای ما به سامان رسان. پس در آن غار، سالیانی چند بر گوش هایشان پرده زدیم. آن گاه آنان را بیدار کردیم، تا بدانیم کدام یک از آن دو دسـته، مدت درنگشان را بهتر حسـاب کرده انـد. مـا خبرشـان را بر تو درست حکـایت می کنیم: آنـان جوانانی بودنـد که به پروردگارشان ایمان آورده بودند و ما بر هدایتشان افزودیم. و دل هایشان را اسـتوار گردانیدیم آن گاه که (به قصد مخالفت با شرک) برخاستند و گفتند: «پروردگـار مـا پروردگـار آسـمان و زمین است، هرگز جز او معبودی را نخواهیم خوانـد که به یقین، در این صورت نـاصواب گفته ایم.» این قـوم مـا جز او معبـودانی اختیـار کرده انـد. چرا بر (حقـانیت) آن هـا برهـانی آشـکار نمی آورنـد؟ پس کیسـت ستمکارتر از آن کس که بر خـدا دروغ بنـدد. و چون از آن ها و از آن چه که جز خدا می پرسـتند، کناره گرفتید، پس به غار پناه جویید، تا پروردگارتان از رحمت خود بر شما بگستراند و برای شما در کارتان گشایشی فراهم سازد. (کهف: ۹ ـ ۱۶)

شکست آمریکا در حمله نظامی به ایران (۵ اردیبهشت)

اشاره

شکست آمریکا در حمله نظامی به ایران (۵ اردیبهشت)

در چنین روزی دنیا شاهد شکست مفتضحانه امریکا در مقابله با نهضت خونین اسلامی ایران بود و بار دیگر عظمت و شکست ناپذیری این انقلاب الهی به جهانیان به اثبات رسید.

پس از فتح لانه جاسوسی امریکا به دست توانای فرزندان ملت مسلمان ایران، امریکا درصدد تلافی برآمد و نخست تصمیم به محاصره اقتصادی ایران گرفت، ولی نتوانست در اراده پولادین ملت ایران، کوچک ترین خللی ایجاد کند. ازاین رو، در صدد اجرای طرحی دیگر برآمد و آن، حمله نظامی به ایران برای آزاد سازی گروگان های امریکایی در سال ۱۳۵۹ بود.

امریکا در چنین روزی با تعدادی هواپیما و بیست بالگرد نظامی، حمله خویش را به ایران آغاز کرد. آن ها در صحرای طبس فرود آمدند و قصد داشتند از آن جا به تهران آمده و گروگان ها را از لانه جاسوسی امریکا در تهران آزاد و از ایران خارج کنند. با وجود مراقبت های لازم و پیش بینی های انجام شده و امکانات و تجهیزات کامل، سربازان امریکایی دراوج ناباوری و سرگردانی در برابر شن های تفتیده بیابان طبس، به شکستی سخت و عظیم تن دادند. این حادثه تاریخی، حمله فیل داران ابرهه به خانه کعبه و سرکوبی آنان با مرغان ابابیل را که لشکر غیبی حضرت حق بودند، در ذهن ها زنده می کند!

مگر ندیدی پروردگارت با پیلداران چه کرد؟ آیا نیرنگشان را بر باد نداد؟ و بر سر آن ها دسته دسته پرندگانی ابابیل فرستاد (که) بر آنان سنگ هایی از گل

(سخت) می افکندند. و (سرانجام، خدا) آنان را مانند کاه جویده شده گردانید. (فیل: ۱ _ ۵)

امداد غیبی، در پیروزی حق و شکست باطل

امداد غیبی، در پیروزی حق و شکست باطل

ای کسانی که ایمان آورده اید، نعمت خدا را بر خود یاد کنید آن گاه که قومی آهنگ آن داشتند که بر شما دست یازند و (خدا) دستشان را از شما کوتاه داشت و از خدا پروا دارید و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. (مائده: ۱۱)

روز شوراها (۹ اردیبهشت)

اشاره

روز شوراها (۹ اردیبهشت)

زیر فصل ها

تأکید بر مشورت در کارها

مشورت نشانه ایمان

مشورت در امور خانوادگی

تأکید بر مشورت در کارها

تأکید بر مشورت در کارها

شورا مهم ترین موضوع اجتماعی است که بدون آن همه کارها، ناقص است؛ زیرا انسان از نظر فکری هر قدر هم که نیرومند باشد، نسبت به مسایل گوناگون، از یک یا چند بعد می نگرد و ابعاد دیگر بر او مجهول می ماند و با بن بست روبه رو می شود. هنگامی که مسایل در شورا طرح و بحث و بررسی می شود، عقل ها، تجربه ها و دیدگاه های گوناگون به کمک هم می شتابد. در این صورت، موضوع ها کاملاً پخته و کم عیب و نقص می گردد و از لغزش دور می ماند.

پس به (برکت) رحمت الهی، با آنان نرم خو (و پر مهر) شدی و اگر تند خو و سخت دل بودی، همانا از پیرامون تو پراکنده می شدند. پس از آنان درگذر و برایشان آمرزش بخواه و در کارها با آن ها مشورت کن و چون تصمیم گرفتی

(قاطع باش و) بر خدا توکل کن؛ زیرا خدا توکل کنندگان را دوست دارد. (آل عمران: ۱۵۹)

مشورت نشانه ایمان

مشورت نشانه ایمان

قرآن هنگام شمارش ویژگی های ایمان آورندگان به خدا می فرماید:

... و کسانی که (نـدای) پروردگارشان را پاسخ (مثبت) داده و نماز برپا کرده انـد و کارشان در میانشان مشورت است واز آن چه روزی شان داده ایم، انفاق می کنند. (شوری: ۳۸)

مشورت در امور خانوادگی

مشورت در امور خانوادگی

پس اگر (پـدر و مادر) بخواهند، با رضایت و مشورت یکدیگر، کودک را (زودتر) از شـیر باز گیرند، گناهی بر آن دو نیست. (بقره:۲۳۳)

روز جهانی کار و کارگر (۱۱ اردیبهشت _ اول مه)۱

اشاره

روز جهانی کار و کارگر (۱۱ اردیبهشت _ اول مه)(۱)

زیر فصل ها

آغاز هفته کارگر (۵ اردیبهشت)

نقش کار در مالکیت

اطمینان و نیرومندی دو ویژگی کارگر

نیاز انسان به میدان کار و بستر آسایش

نقش مشارکت مردمی درپیشرفت کارهای ملی

آغاز هفته کارگر (۵ اردیبهشت)

آغاز هفته کارگر (۵ اردیبهشت)

در یـازدهم اردیبهشت ۱۲۶۵، یکـم مه ۱۸۸۶ میلادی، پلیس شـیکاگو بـا حمله به تظاهرات گسترده کارگران که برای هشـت ساعت کار در روز و حق تشکیل اتحادیه های

-۱

کارگری برپا شده بود، تجمع آنان را به خاک و خون کشید. چند روز بعد، دادگاه چند تن از رهبران کارگران را محاکمه و به مرگ محکوم کرد.

در سال ۱۸۸۹، کنگره بین المللی کارگران در پاریس، روز اول ماه مه را به عنوان روز جهانی کارگر برگزید و در پی آن در بسیاری از کشورهای دنیا، کارگران، با برپایی اعتصاب و تظاهرات گسترده، این روز را گرامی و یاد و خاطره کارگران به خاک و خون کشیده شده را زنده نگه داشتند.

نقش کار در مالکیت

نقش کار در مالکیت

و زنهار، آن چه را خداوند به (سبب) آن، بعضی از شما را بر بعضی (دیگر) برتری داده آروز مکنید. برای مردان از آن چه (به اختیار) کسب کرده اند، بهره ای است و برای زنان (نیز) از آن چه (به اختیار) کسب کرده اند، بهره ای است... . (نساء: ۳۲)

اطمینان و نیرومندی دو ویژگی کارگر

اطمینان و نیرومندی دو ویژگی کارگر

یکی از آن دو (دختر شعیب) گفت: ای پدر، او را استخدام کن؛ چرا که بهترین کسی است که استخدام می کنی: هم نیرومند (و هم) در خور اعتماد است. (قصص: ۲۶)

نیاز انسان به میدان کار و بستر آسایش

نیاز انسان به میدان کار و بستر آسایش

و شب و روز را دو نشانه قرار دادیم. نشانه شب را تیره گون و نشانه روز را روشنی بخش گردانیدیم تا (در آن) فضلی از پروردگارتان بجویید. (اسراء:۱۲)

نقش مشارکت مردمی درپیشرفت کارهای ملی

نقش مشارکت مردمی درپیشرفت کارهای ملی

ذوالقرنین از مردم برای مقابله با یأجوج و مأجوج، تنها تقاضای نیروی کار کرد و گفت: آن چه پروردگارم به من در آن تمکن داده، بهتر است. مرا با نیرویی (انسانی) یاری کنید (تا) میان شما و آن ها سدّی استوار قرار دهم. (کهف: ۹۵)

آغاز هفته معدن (۱ خرداد)

اشاره

آغاز هفته معدن (۱ خرداد)

زیر فصل ها

معادن، نعمتی الهی

معادن، نعمتی الهی

معادن، نعمتی الهی

معادن، مخزن گوهرهای زمینی مانند طلا، نقره، مس و... هستند که آدمی با فرآیندهای گونه گون و استخراج آن ها، نیازهای خود را برآورده می سازد.

و (هم چنین) آن چه را در زمین به رنگ های گوناگون برای شما پدید آورد (مسخّر شما ساخت). (نحل: ۱۳)

و آهن را که در آن برای مردم خطری سخت و سودهایی است، پدید آوردیم. (حدید: ۲۵)

آیا ندیده ای که خدا از آسمان آبی فرود آورد و به (وسیله) آن میوه هایی که رنگ های آن ها گوناگون است، بیرون آوردیم؟ و از برخی کوه ها راه ها (و رگه ها)ی سپید و گلگون به رنگ های مختلف و سیاه پررنگ (آفریدیم)؟ (فاطر: ۲۷)

روز بهره وری (۱ خرداد)

اشاره

روز بهره وری (۱ خرداد)

بهره وری، ابزاری اساسی برای توسعه در ابعاد گوناگون فردی، اجتماعی و اقتصادی است وبا چگونگی کار و زندگی روزانه مردم ارتباط مستقیم دارد. این مقوله شگفت انگیز، از یک سو با اندیشه و باور مردم و از سوی دیگر، با اقتصاد و معیشت آن ها سر و کار دارد و افزایش سطح زندگی و کیفیت آن در کشورهای توسعه یافته، مرهون افزایش بهره وری بوده است.

مقصود از بهره وری آن است که رابطه میان نتایج به دست آمده از فعالیت ها و عوامل به کار رفته در انجام یک فرآیند را با هم بسنجند و معیاری برای تعیین بهبود پیدا کنند. هسته مرکزی فعالیت های بهبود بهره وری را اندیشه ها و باورهای نوین تشکیل می دهد؛ باورهایی که مبتنی بر نگرش بهبود دایم در همه امور باشد. در روش های نوین ارتقای بهره وری از راه گسترش منابع انسانی، تلاش می کنند با ایجاد الگوهای ذهنی نو و باورهای نیرو بخش، روح تازه ای در کالبد فرسوده انسان ها بدمند و روحیه آن ها را از هر جهت تقویت کنند؛ یعنی به آن ها نشان دهند که می توانند در آینده، عملکرد بهتری نسبت به رفتار گذشته خود داشته باشند و از نیروی ذهنی و توان بالقوه خود، بهره گیری مطلوب تری کنند و در یک کلام، کارایی و بهره وری خود را افزایش دهند.(۱)

پرهیز از اسراف، راهی به سوی بهره وری

پرهیز از اسراف، راهی به سوی بهره وری

بهره گیری درست و بهینه از امکانات و نعمت های خدادادی از مصداق های برجسته بهره وری است. آیاتی از قرآن که دلالت بر پرهیز اسراف می کند، تأیید کننده این مطلب است:

و اوست کسی که باغ هایی با داربست وبدون داربست و خرما بن، و کشتزارهایی با میوه های گوناگون آن، و زیتون و انار، شبیه به یکدیگر و

۱- حکایت های بهره وری، مقدمه.

غیرشبیه پدید آورد. از میوه آن ــ چون ثمر داد ــ بخورید و حقّ (بینوایان از) آن را روز بهره برداری از آن بدهید، (ولی) زیاده روی مکنید؛ که او اسراف کاران را دوست ندارد. (انعام: ۱۴۱)

... و بخورید و بیاشامید، (ولی) زیاده روی مکنید؛ که او اسراف کاران را دوست نمی دارد. (اعراف: ۳۱)

تعادل رمز بهره وری

تعادل رمز بهره وری

و (بندگان خدای رحمان) کسانی اند که چون انفاق کنند نه ولخرجی کنند و نه تنگ می گیرند و میان این دو (روش) حد وسط را برمی گزینند. (فرقان: ۶۷)

روز معلم (۱۲ اردیبهشت)

اشاره

روز معلم (۱۲ اردیبهشت)

دوازدهم اردیبهشت، سالروز شهادت استاد مرتضی مطهری رحمه الله، این معلّم نمونه و اسوه تقوا را روز معلّم نامیده اند تا همه ساله با بزرگداشت خاطره آن رادمرد بزرگ و مجتهد و فیلسوف بلند آوازه، از زحمات بی شایبه و ایثارگرانه معلّمان که وظیفه سنگین آموزش و پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان این مرز و بوم را بر عهده دارند، قدردانی گردد.

ارزش تعلیم

ارزش تعلیم

خداوند در تبیین منزلت نخستین پیامبر؛ یعنی آدم علیه السلام، ارزش وجودی و فضیلت او را «علم» معرفی می کند و نخستین تحفه ای که پس از آفرینش او به وی ارزانی می دارد،

تعلیم به اوست:

و (خدا) همه (معانی) نام ها را به آدم آموخت، سپس آن ها را بر فرشتگان عرضه کرد و فرمود: «اگر راست می گویید، از اسامی این ها به من خبر دهید». گفتند: «منزهی تو، ما را جز آن چه (خود) به ما آموخته ای، هیچ دانشی نیست، تویی دانای حکیم.» (بقره: ۳۱ _ ۳۳)

خداوند چون پیامبران و رسولان خود را برمی انگیزاند، برترین هدف رسالت آنان را تعلیم و تربیت قرار می دهد:

اوست کسی که در میان بی سوادان، فرستاده ای از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت بدیشان بیاموزد. (جمعه: ۲)

تعلیم، شغل الهی

تعلیم، شغل الهی

خداوند که بزرگ ترین معلّم است، نخستین و مهم ترین نعمت خود را «تعلیم قرآن» بیان می کند و بنابراین، بهترین معلّم، معلم قرآن است.

خداوند رحمان. قرآن را یاد داد. انسان را آفرید. و به او بیان را آموخت. (رحمن: ۱ _ ۴)

ادب شاگرد

ادب شاگرد

درباره ادب و احترام شاگرد به استاد که در علم اخلاق، بسیار بر آن تاکید شده، روایات فراوانی وارد شده است. گفت وگوهای موسی علیه السلام به عنوان شاگرد و حضرت خضر علیه السلام از بهترین نمونه های آداب تعلم در قرآن است:

موسی به او گفت: آیا تو را به شرط این که از بینشی که آموخته شده ای به من یاد دهی، پیروی کنم؟ گفت: تو هرگز نمی توانی همپای من صبر کنی. و چگونه می توانی بر چیزی که به شناخت آن احاطه نداری، صبر کنی؟ گفت: ان شاء الله مرا شکیبا خواهی یافت و در هیچ کاری تو را نافرمانی نخواهم کرد.

گفت: اگر مرا پیروی می کنی، پس از چیزی مپرس تا (خود) از آن با تو سخن آغاز کنم. (کهف: ۶۶ _ ۷۰)

در این گفت وگو نکات آموزنده ای به چشم می خورد که عبارت اند از:

_ موسی علیه السلام خود را پیرو حضرت خضر می داند: (اتبعک)؛

_ موسی علیه السلام حتی برای پیروی خود از او اجازه می خواهد: (هل اتّبعک)؛

_ او خود را نیازمند یادگیری و استادش را دانا معرفی می کند: (علی ان تعلّمن)؛

_ در مقام تواضع، علم استاد را بسیار معرفی می کند و خود را طالب فراگرفتن گوشه ای از علم او می داند: (ممّا)؛

_ علم استاد را علم الهی می شمارد: (علّمت)؛

_ از او طلب راهنمایی و هدایت می کند: (رشداً)؛

_ جمله «هل اتّبعک» این واقعیت را می رساند که شاگرد باید به دنبال استاد برود. این وظیفه استاد نیست که به دنبال شاگرد برود، مگر در موارد خاص؛

_ او در مقام تعهد خود در برابر استاد، تعبیر قاطعانه ای نکرد، بلکه گفت: ان شاء الله مرا شکیبا خواهی یافت.

آزادسازی خرمشهر و روز مقاومت و پیروزی (۳ خرداد)

اشاره

آزادسازی خرمشهر و روز مقاومت و پیروزی (۳ خرداد)

پس از عملیات فتح المبین در دهم فروردین ۱۳۶۱، بی درنگ بازسازی یگان ها و طرح ریزی برای عملیات بعدی آغاز شد. سرانجام نیروهای مسلح جمهوری اسلامی

ایران، متشکل از ارتش و سپاه، مأموریت یافتند که در منطقه عمومی جنوب رودخانه کرخه و غرب رودخانه کارون به دشمن حمله برده و با انهدام نیروهای موجود دشمن و آزاد سازی شهرهای خرمشهر و هویزه، امنیت خط مرز بین المللی را تأمین کرده و از حمله دوباره دشمن به کشور جلوگیری کنند.

سرانجام عملیات بیت المقدس در دقیقه سی ام بامداد روز دهم اردیبهشت ۱۳۶۱ با رمز «یا علی ابن ابی طالب» از سوی فرماندهی قرارگاه کربلا آغاز شد. در ساعت ۱۴ سومین روز از خرداد، خرمشهر آزاد شد و پرچم پر افتخار جمهوری اسلامی بر فراز مسجد جامع و پل تخریب شده خرمشهر به اهتزاز درآمد. بدین ترتیب، این شهر مقاوم که پس از ۳۵ روز پایداری و مقاومت، در ۴ آبان ۱۳۵۹ به اشغال دشمن درآمده بود، پس از ۵۷۸ روز اسارت، بار دیگر به آغوش گرم میهن اسلامی بازگشت و از لوث وجود متجاوزان پاک گردید و به گفته امام خمینی رحمه الله : «خرمشهر را خدا آزاد کرد.»

پایداری، زمینه رستگاری

پایداری، زمینه رستگاری

کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست، سپس ایستادگی کردند، بیمی بر آنان نیست و غمگین نخواهند شد. ایشان اهل بهشتند که به پاداش آن چه انجام می دادند، جاودانه در آن می مانند. (احقاف: ۱۳ و ۱۴)

تمام مراتب ایمان و همه اعمال صالح در توحید و استقامت است؛ چون توحید اساس همه اعتقادات صحیح و پایداری و صبر و شکیبایی نیز ریشه همه اعمال صالح است. می توان تمام اعمال نیک را در سه عنوان صبر بر اطاعت، صبر بر معصیت و صبر بر مصیبت خلاصه کرد و خداوند در این آیه به کسانی که استقامت پیشه کرده اند، بهشت را وعده می دهد.

نزول فرشتگان بر استقامت پیشه گان

نزول فرشتگان بر استقامت پیشه گان

در حقیقت، کسانی که گفتند پروردگار ما خداست، پس ایستادگی کردند، فرشتگان برآنان فرو می ایند (و می گویند)هان بیم مدارید و غمگین مباشید و به

بهشتی که وعـده یـافته بودیـد، شاد باشـید. ما یاران و مـددکاران شـما در زنـدگی دنیا و در آخرت هستیم و برای شـما هر چه بخواهید، در بهشت فراهم است و هرچه طلب کنید، به شما داده می شود. (فصلت: ۳۰ و ۳۱)

عوامل ایستادگی و پیروزی

عوامل ایستادگی و پیروزی

یاد خدا، پرهیز از نزاع، صبر

ای کسانی که ایمان آورده اید، چون با گروهی برخورد می کنید، پایداری ورزید و خدا را بسیار یاد کنید. باشد که رستگار شویـد. و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و با هم نزاع مکنید که سست شوید و مهابت شـما از بین برود و صبر کنید که خدا با شکیبایان است. (انفال: ۴۵ و ۴۶)

بی شک، منظور از یاد خـدا تنها ذکر لفظی نیست، بلکه خـدا را در درون جان حاضـر دیـدن و به یاد علم و قـدرت بی پایان و رحمت گسترده اش بودن است. این توجه به خـدا، روحیه سـرباز را در میـدان جنگ تقویت می کنـد و او در پرتو آن احساس می کنـد که تنهـا نیست، بلکه تکیه گـاه نیرومنـدی دارد که هیـچ قـدرتی را یارای مقاومت در برابر آن نیست و اگر هم کشـته شود، به بزرگ ترین سعادت؛ یعنی شهادت رسیده است.

ایمان و شکیبایی

ای پیـامبر، مؤمنان را به جهاد برانگیز، اگر از (میان) شـما بیست تن شـکیبا باشـند، بر دویست تن چیره می شونـد و اگر از شـما یکصد تن باشـند، بر هزار تن از کافران پیروز می گردند؛ چرا که آنان قومی اند که نمی فهمند* اکنون بر شـما تخفیف داده و معلوم داشت که در شـما ضـعفی هست. پس اگر از (میان) شـما یکصد تن شـکیبا باشـند، بر دویست تن پیروز گردند و اگر از شما هزار تن باشند، به توفیق الهی بر دو هزار تن غلبه کنند و خدا با شکیبایان است. (انفال: ۶۵ و ۶۶)

موانع ایستادگی و پیروزی

اشاره

۱. پیروی از هوس های مردم

بنابراین، به دعوت پرداز و همان گونه که مأموری، ایستادگی کن و از هوس های آنان پیروی مکن و بگو: به هر کتابی که خدا نازل کرده است، ایمان آوردم و مأمور شدم که میان شما عدالت کنم. (شوری: ۱۵)

هواپرستی مردم و پیروی از هوس های مردم از موانع پیشرفت دعوت پیامبران به شمار می آید؛ چون پیروی از تمایلات هر گروه و فردی به تفرقه، پراکندگی و نفاق می انجامد و نتیجه ای جز شکست ندارد.

۲. پیروی از نادان ها

و موسی گفت: پروردگارا، تو به فرعون و اشرافش در زندگی دنیا زیور و اموال داده ای، تا «خلق را» از تو گمراه کنند. پروردگارا، اموالشان را نابود کن و آنان را دل سخت گردان که ایمان نیاورند تا عذاب دردناکی را ببینند. فرمود: دعای هردوی شما پذیرفته شد. پس ایستادگی کنید و راه کسانی را که نمی دانند، پیروی مکنید. (یونس: ۸۸ _ ۸۹)

روز قانون (۷ خرداد)

اشاره

روز قانون (۷ خرداد)

زیر فصل ها

آغاز هفته مجلس

ضرورت قانون

لزوم بازگشت به قانون الهی

قانون الهی؛ تنها قانون قابل پیروی

کافران، گریزندگان از قانون الهی

آغاز هفته مجلس

آغاز هفته مجلس

هفتم خرداد، روز قانون و آغاز هفته مجلس، یادآور هفتم خرداد سال ۱۳۵۹ شمسی است. در چنین روزی نخستین دوره

مجلس شورای اسلامی گشایش یافت. این مجلس محلی است برای تدوین نظام ارزشی پذیرفته شده جمهوری اسلامی ایران و تهیه و

تصویب قوانین اسلامی برای تمام نیازهای جامعه در زمینه های گوناگون اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، تبلیغی، نظامی، اخلاقی، قضایی و همه اموری که به زندگی فردی و عمومی مربوط می شود و به قانون نیاز دارد. هم چنین انتظار این است که مجلس با مسایل روز به صورت فعال برخورد کند و با آگاهی کامل و اشراف بر وضعیت جامعه و آینده نگری و دل سوزی، به تهیه و تصویب قوانین لازم برای حل مشکلات مردم بپردازد.

ضرورت قانون

ضرورت قانون

برافراشته بودن آسمان و نظم دقیقی که بر میلیون ها کره آسمانی حاکم است، بدون میزان و قوانین حساب شده ای امکان پذیر نیست. در آیه زیر، پس از آفرینش آسمان، به میزان اشاره شده که مفهوم گسترده ای دارد و هر وسیله سنجش و همه قوانین تکوین و تشریع را فرا می گیرد.(۱)

و آسمان را برافراشت و ترازو را گذاشت. تا مبادا از اندازه در گذرید. و وزن را به انصاف برپا دارید و در سنجش مکاهید. (رحمن: ۷ _ ۹)

لزوم بازگشت به قانون الهی

لزوم بازگشت به قانون الهی

برخی آیات به این دلالت دارند که اختلافات میان مردم باید با نگاه به کتاب الهی و احکام خدای متعال برطرف شود، مانند:

مردم امتی یگانه بودند. پس خداوند، پیامبران را نویدآور و بیم دهنده برانگیخت و با آنان کتاب (خود) را به حق فروفرستاد تا میان مردم در آنچه با هم اختلاف داشتند، داوری کنند. (بقره: ۲۱۳)

قانون الهی؛ تنها قانون قابل پیروی

قانون الهی؛ تنها قانون قابل پیروی

در آیات بسیاری، پیامبر گرامی اسلام مأمور شده است که تنها از وحی الهی پیروی

۱- تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۰۷.

کند و از پیروی آرای دیگران باز داشته شده است؛ از جمله:

یهود و نصارا هرگز از تو خشنود نخواهند شد تا این که از آیینشان پیروی کنی، بگو: هدایت تنها هدایت خداست و اگر از هوا و هوس های آنان پیروی کنی ــ بعد از آن که آگاه شده ای ــ هیچ سرپرست و یاوری از سوی خدا برای تو نخواهد بود. (بقره: ۱۲۰)

و این کتاب (قرآن) را به حق بر تو نازل کردیم، در حالی که کتاب های پیشینیان را تصدیق می کند و حافظ و نگهبان آن هاست پس بر اساس احکامی که خدا نازل کرده، در میان آن ها حکم کن و از هوا و هوس هایشان (با سرپیچی) از این حقی که به سوی تو آمده، پیروی مکن. (مائده: ۴۸)(۱)

این حکم خداست که میان شما داوری می کند و خدا دانای حکیم است. (ممتحنه: ۱۰)

کافران، گریزندگان از قانون الهی

کافران، گریزندگان از قانون الهی

در بعضی آیات، کسانی که بر اساس حکم الهی حکم نکنند، فاسق، ظالم و کافر معرفی شده اند، مانند:

و آن ها که به احکامی که خدا نازل کرده، حکم نمی کنند، کافرند. (مائده: ۴۶)(۲)

۱- و نیز نک: احزاب: ۱ و ۲؛ جاثیه: ۱۸ و ۱۹.

۲- و نیز نک: مائده: ۵ ؛ آل عمران: ۸۳ .

قیام خونین مردم مسلمان ایران در پی بازداشت امام خمینی(۱۵ خرداد ۱۳۴۲)

قیام خونین مردم مسلمان ایران در پی بازداشت امام خمینی(۱۵ خرداد ۱۳۴۲)

زیر فصل ها

قیام مسلحانه مردم گیلان به رهبری میرزا کوچک خان جنگلی(۱۵ خرداد ۱۲۹۹)

اشاره

قیام مسلحانه مردم گیلان به رهبری میرزا کوچک خان جنگلی(۱۵ خرداد ۱۲۹۹)

در سحرگاه پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ شمسی، دژخیمان رژیم ستم شاهی، به خانه ساده و بی آلایش امام خمینی رحمه الله در قم یورش بردند و ایشان را که سه روز پیش از آن، به مناسبت عاشورای حسینی در مدرسه فیضیه، در سخنان کوبنده ای، پرده از جنایات شاه و اربابان امریکایی و اسرائیل برداشته بود، دستگیر و دور از چشم مردم به زندانی در تهران منتقل کردند. هنوز چند ساعتی از این حادثه نگذشته بود که خیابان های قم زیر پای مردان و زنان مسلمان و انقلابی که به قصد اعتراض از خانه هایشان بیرون آمده و به حمایت از رهبرشان فریاد برآورده بودند، به لرزه درآمد. همین صحنه در همان روز در تهران و چند شهر دیگر نیز تکرار شد و مردم ایران با قیام گسترده خود نشان دادند که خواستار برقراری حکومت اسلامی و پایان دادن به رژیم ستم شاهی هستند. به همین جرم بود که گلوله های خشم و کینه حکومت ننگین شاه که به دستور اربابانش شلیک می شد، قلب صدها مسلمان انقلابی را نشانه رفت و آنان را به خاک و خون کشید. بدین ترتیب، تاریخ ایران اسلامی و تاریخ مبارزات امت اسلامی در این روز ورق خورد و فصل جدیدی در کارنامه رویارویی مستضعفان با مستکبران گشوده شد.

در پانزدهم خرداد ۱۲۹۹ شمسی، مبارزان بیگانه ستیز گیلان، به رهبری میرزا کوچک خان جنگلی، قیام مسلحانه خود را آغاز کردند و با ورود به شهر رشت، اداره امور شهر

را به دست گرفتند و پس از آن، عده بسیاری از رؤسای اداره های گیلان را بازداشت کردند و حکومت موقت انقلابی و شورای نظامی انقلاب تشکیل شد.

استواری دل های قیام کنندگان

استواری دل های قیام کنندگان

هرگاه ستم، فساد و کفر، محیطی را احاطه کرده و حکومت جبّاران و ستمگران حافظ و پاسدار شرک و جهل و غارتگری و جنایت بوده باشند، جوان مردان موحد باید تا آن جا که در توان دارند، برای زدودن زنگار شرک از دل ها، و نشاندن نهال توحید در قلب ها، تلاش و کوشش کنند. آنان در مبارزه با خفقان و بیدادگری باید همه امکانات و سرمایه های مادی و معنوی خود را به کار گیرند، نغمه توحید سر دهند و با روشنگری، از رویارویی با موانع و مشکلات نهراسند. خداوند در این راه یاری گر آنان خواهد بود و دل های آنان را مستحکم خواهد ساخت:

و دل هایشان (اصحاف کهف) را استوار گردانیدیم آن گاه که (به قصد مخالفت با شرک) برخاستند و گفتند: پروردگار ما پروردگار آسمان ها و زمین است. جز او هرگز معبودی را نخواهیم خواند که در غیر این صورت، ناصواب گفته ایم. (کهف: ۱۴)

قیام، نشانه ایمان

قیام، نشانه ایمان

خداوند، کسانی را که روحیه قیام و مبارزه ندارند، توبیخ می کند و آنان را از کسانی می داند که به خداوند و روز واپسین ایمان نیاورده اند:

کسانی که به خدا و روز بازپسین ایمان دارند، در جهاد با مال و جانشان از تو (عذر و) اجازه نمی خواهند و خدا به (حال) تقوا پیشگان داناست. تنها کسانی از تو اجازه می خواهند (به جهاد نروند) که به خدا و روز بازپسین ایمان ندارند و دل هایشان به شک افتاده و در شکّ خود سرگردانند. و اگر (به راستی) اراده بیرون رفتن داشتند، همانا برای آن ساز و برگی تدارک می دیدند، ولی خداوند راه افتادن آنان را خوش نداشت. پس ایشان را منصرف گردانید و (به آنان)

گفته شد: با ماندگان بمانید. (توبه: ۴۴ _ ۴۶)

قیام برای خدا

قیام برای خدا

اسلام، هدف از قیام ها را تلاش برای قرب الهی و اجرای احکام او می داند و رسیدن به دیگر اهداف غیر الهی را محکوم می کند و این بزرگ ترین تفاوت میان قیام های الهی و غیر الهی است. قرآن به پیامبرش می فرماید:

بگو: من فقط به شما یک اندرز می دهم که: دو دو و به تنهایی برای خدا به پاخیزید. (سبأ: ۴۶)

تهذیب و تهجد، مقدمه قیام

تهذیب و تهجد، مقدمه قیام

پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله برای آشکار ساختن دعوتش، بیش از پیش به آمادگی روحی نیاز داشت؛ چرا که تحقق بخشیدن به مفاد قرآن، بسیار سنگین و مشکل می نمود. به ویژه در آغاز دعوت و قیام او در مکه که محیط آن جا را ابرهای تیره و تار و جهل و بت پرستی و خرافات فرا گرفته بود و دشمنان متعصب و لجوج و بی رحم در برابر او دست به دست هم داده بودند. پیامبر و یاران اندکش نیز تنها با بهره گیری از تربیت قرآن و توان بخشی با نماز شب و تقرب به ذات پاک پروردگار، می توانستند بر تمام این مشکلات پیروز شوند و بار این رسالت سنگین را بر دوش کشند. ازاین رو، خداوند، پیامبرش را پیش از قیام به انذار، قیام به بندگی و عبادت فرا می خواند و می فرماید:

ای کشیده ردای شب برسر. برخیز و بترسان. و پروردگار خود را بزرگ دار. و لباس خویشتن را پاک کن. و از پلیدی دور شو و منّت مگذار و فزونی مطلب. و برای پروردگارت شکیبایی کن. (مدّثر:۱ _ ۷)

پیامبران، زمینه سازان قیام مردم

پیامبران، زمینه سازان قیام مردم

به راستی (ما) پیامبران خود را با دلایل آشکار روانه کردیم و با آن ها کتاب و ترازو را فرود آوردیم تا مردم به انصاف برخیزند... . (حدید: ۲۵)

سال روز تأسیس سازمان تبلیغات اسلامی (۱ تیر)

اشاره

سال روز تأسیس سازمان تبلیغات اسلامی (۱ تیر)

تبلیغات، مجموعه رفتارها، گفتارها و نوشتارهایی است که برای نفوذ و تأثیر گذاری در شخصیت، افکار، عقاید و احساسات مخاطبان سازمان دهی می شود. امام خمینی رحمه الله تبلیغات را از اصول بسیار مهم اسلام عزیز معرفی کرده است. این اصل و ضرورت مهم، همان شناساندن خوبی ها و تشویق به انجام آن ها و ترسیم بدی ها و نشان دادن راه گریز و منع از آن هاست.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نهاد شورای عالی تبلیغات اسلامی در اول تیرماه ۱۳۶۰ به صورت نهادی منسجم، مستقل و زیر نظر ولی فقیه به منظور پرداختن به امر تبلیغات به وجود آمد.

تبلیغ، مسئولیت و تکلیف اصلی پیامبران

تبلیغ، مسئولیت و تکلیف اصلی پیامبران

پس اگر با تو به محاجّه برخاستند، بگو: من خود را تسلیم خدا کردم و هر که مرا پیروی کند (نیز خود را تسلیم خدا کرده) و به کسانی که اهل کتابند و به مشرکان بگو: آیا اسلام آورده اید؟ پس اگر اسلام آوردند، همانا هدایت یافته اند و اگر روی برتافتند، فقط رساندن پیام بر عهده توست و خداوند به (امور) بندگان بیناست. (آل عمران: ۲۰)(۱)

تبلیغ، دعوت به خیر و صلاح

تبلیغ، دعوت به خیر و صلاح

۱- و نیز نک: مائده: ۹۹؛ رعد: ۴۰؛ نحل: ۳۵؛ عنکبوت: ۱۸؛ یاسین: ۱۷؛ تغابن: ۱۲.

و بایـد از میـان شـما گروهی، (مردم را) به نیکی دعوت کننـد و به کـار شایسـته وا دارنـد و از زشتی بـاز دارنـد، و آنـان همان رستگارانند. (آل عمران: ۱۱۴)

براساس این آیه، بایـد در هر زمان عـده ای برای تبلیغ نیکی و پاکی برخیزنـد و از زشتی و پلیـدی بازدارند و این، همان معنای تبلیغ است.

تبلیغ، واجب کفایی

تبلیغ، واجب کفایی

و شایسته نیست که مؤمنان همگی (برای جهاد) کوچ کنند. پس چرا از هر فرقه ای از آنان کوچ نمی کنند تا (دسته ای بمانند و) در دین آگـاهی پیـدا کننـد و قوم خود را وقتی به سوی آنان بازگشـتند بیم دهنـد _ باشـد که آنان (از کیفر الهی) بترسـند. (توبه: ۱۲۲)

در شأن نزول ایـن آیـه آمـده اسـت هنگـامی کـه پیـامبر به سـوی میـدان جهـاد حرکت می کرد، همه مسـلمانان جز منافقـان و معذوران، همراه او بودند. پس از آن که آیاتی در نکوهش منافقان نازل شد و متخلفان جنگ تبوک را سـرزنش کرد، مؤمنان بیش از پیش به شرکت در میدان های جهاد مصمم شدند؛ حتی در جنگ هایی که پیامبراکرم صلی الله علیه و آله شرکت نمی کرد، همگی به سوی میـدان می رفتنـد و ایشـان را تنها می گذاردنـد. این جا بود که این آیه نازل شـد و اعلام کرد که در غیر موارد ضروری، شایسته نیست همه مسلمانان به میدان جنگ بروند، بلکه باید گروهی در مدینه بمانند و معارف و احکام اسلام را از پیامبر بیاموزند و به دوستان مجاهدشان پس از بازگشت آموزش دهند.

وظیفه، تنها ابلاغ است، نه نتیجه

وظیفه، تنها ابلاغ است، نه نتیجه

بر پیـامبر (خـدا، وظیفه ای) جز ابلاـغ (رسـالت) نیست و خداونـد آن چه را آشـکار و آن چه را پوشـیده می داریـد، می دانـد. (مائده: ۹۹)

لزوم بلاغت و فصاحت در تبلیغ

لزوم بلاغت و فصاحت در تبلیغ

... و از زبانم گره بگشای (تا) سخنم را بفهمند... . (طه: ۲۷)

مفاد تبلیغ دینی، اوامر الهی است

مفاد تبلیغ دینی، اوامر الهی است

ای پیامبر، آن چه را از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، ابلاغ کن و اگر نکنی، پیامش را نرسانده ای. (مائده: ۶۷)

پیام های پروردگارم را به شما می رسانم و اندرزتان می دهم و چیزهایی از خدا می دانم که (شما) نمی دانید. (اعراف: ۶۲)

اخلاق تبلیغ

اشاره

اخلاق تبلیغ

زیر فصل ها

۱. شرح صدر

۲. دعوت با اندرز نیکو

۳. حضور در میان مردم

۴. بی اعتنایی به منافع شخصی

۵. استفاده از تمثیل

۶. بهره گیری از پند و نصیحت

۷. عمل به گفته های خود

۱. شرح صدر

۱. شرح صدر

پس اگر تو را تکذیب کردند، (بدان که) پیامبرانی (هم) که پیش از تو، دلایل روشن و نوشته ها و کتاب روشن آورده بودند، تکذیب شدند. (آل عمران: ۱۸۴)(۱)

گفت: پرودگارا، سینه ام را گشاده گردان. و کارم را برای من آسان ساز. و از زبانم گره بگشای، (تا) سخنم را بفهمند. (طه: ۲۵ _ ۲۸)

۲. دعوت با اندرز نیکو

۲. دعوت با اندرز نیکو

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به (شیوه ای) که نیکوتر است، مجادله نمای. (نحل: ۱۲۵)

۳. حضور در میان مردم

۳. حضور در میان مردم

و به راستی، نوح را به سوی قومش فرستادیم. (گفت:) من برای شما هشدار دهنده ای آشکارم... . (هود: ۲۵ _ ۳۲)

۴. بی اعتنایی به منافع شخصی

۴. بی اعتنایی به منافع شخصی

و ای قوم من، بر این (رسالت) مالی از شما درخواست نمی کنم. مزد من جز بر عهده خدا نیست... . (هود: ۲۹)

۵. استفاده از تمثیل

۵. استفاده از تمثیل

۱- و نیز نک: انعام: ۱۱۲ _ ۱۱۵؛ اعراف: ۵۹ _ ۱۲۲؛ هود: ۳۲ _ ۴۴.

مثال های مناسب، نقش فوق العاده حساس و انکارناپذیری برای روشن شدن حقایق و دل نشین کردن مطالب دارد. گاه می شود بیان مثال مناسب آن چنان راه را نزدیک می کند که زحمت استدلال فلسفی بسیار را از دوش گوینده و شنونده برمی دارد. مطلب مهم تر این که برای تعمیم و گسترش مطالب پیچیده علمی در سطح عموم راهی جز بهره گیری از مثال های مناسب نیست. به هر حال، تشبیه معقول به محسوس یکی از راه های مؤثر در تفهیم مسایل عقلی است.

و خداوند مثل ها را برای مردم می زند، شاید که آنان پند گیرند. (ابراهیم: ۲۵)

۶. بهره گیری از پند و نصیحت

۶. بهره گیری از پند و نصیحت

پس [صالح] از ایشان روی برتافت و گفت: «ای قوم من، به راستی، من پیام پروردگارم را به شمار رساندم و خیرخواه شما بودم، ولی شما خیرخواهان و [نصیحت گران] را دوست نمی دارید». (اعراف: ۷۹)

۷. عمل به گفته های خود

۷. عمل به گفته های خود

ای کسانی که ایمان آورده اید، چرا چیزی می گویید که انجام نمی دهید؟ . نزد خدا سخت ناپسند است که چیزی را بگویید و انجام ندهید. (صف: ۲ و ۳)

آغاز هفته قوه قضاییه _ هفته عدالت (۱ _ ۷ تیر)

اشاره

آغاز هفته قوه قضاییه _ هفته عدالت (۱ _ ۷ تیر)

زیر فصل ها

داوری از آن خداست

داوری براساس کتاب خدا

بهترین داور

عدالت، در قضاوت

نهی دادخواهی از طاغوت

منافقان، فراریان از داوری عادلانه

قصاص، اصلی عادلانه

آفت های داوری

داوری از آن خداست

داوری از آن خداست

قرآن می فرماید:

فرمان جز برای خدا نیست. (یوسف: ۶۷)

آگاه باشید که داوری از آن اوست... . (انعام: ۶۲)

درباره هرچیزی اختلاف پیداکردید، داوری اش به خدا (ارجاع می گردد)... (شوری:۱۰)

داوری براساس کتاب خدا

داوری براساس کتاب خدا

ما این کتاب را به حق بر تو نازل کردیم، تا میان مردم به (موجب) آن چه خدا به تو آموخته است، داوری کنی... . (نساء: ۱۰۵)

بهترین داور

بهترین داور

بگو: من از جانب پروردگارم دلیل آشکاری (همراه) دارم، (ولی) شما آن را دروغ پنداشتید، (و) آن چه را به شتاب خواستار آنید، در اختیار من نیست. فرمان جز به دست خدا نیست که حق را بیان می کند و او بهترین داوران است. (انعام: ۵۷)

عدالت، در قضاوت

عدالت، در قضاوت

... پس اگر نزد تو آمدند (یا) میان آنان داوری کن، یا از ایشان روی برتاب و اگر از آنان روی برتابی، هرگز زیانی به تو نخواهند رسانید، و اگر داوری می کنی، پس به عدالت در میانشان حکم کن که خداوند دادگران را دوست می دارد. (مائده: ۴۲)

نهی دادخواهی از طاغوت

نهی دادخواهی از طاغوت

آیا ندیده ای کسانی را که می پندارند به آن چه به سوی تو نازل شده و (به) آن چه پیش از تو نازل گردیده، ایمان آورده اند. (با این همه) می خواهند داوری خود را به سوی طاغوت ببرند، با آن که به طور قطعی فرمان یافته اند که بدان کفر ورزند، (ولی) شیطان می خواهد آنان را به گمراهی دوری دراندازد. (نساء: ۶۰)

منافقان، فراریان از داوری عادلانه

منافقان، فراریان از داوری عادلانه

... به پروردگـارت قسم که (منافقـان) ایمان نمی آورنـد، مگر آن که تو را در مورد آن چه میان آنان مایه اختلاف است، داور گردانند. سپس از حکمی که کرده ای، در دل هایشان احساس ناراحتی (و تردید) نکنند و کاملاً سر تسلیم فرود آورند. (نساء: ۶۵)

قصاص، اصلی عادلانه

قصاص، اصلی عادلانه

و در (تـورات) بر آنـان مقرر کردیم که جـان در مقابـل جـان، چشم در برابر چشم، بینی در برابر بینی، گوش در برابر گوش و دنـدان در برابر دنـدان است. و زخم ها (نیز به همان ترتیب) قصاص دارنـد و هر که از آن (قصاص) درگذرد، پس آن، کفاره (گناهان) او خواهد بود. (مائده: ۴۵)

آفت های داوری

۱. هوا پرستی

ای داوود، ما تو را در زمین، خلیفه (و جانشـین) گردانیدیم؛ پس میان مردم به حقّ داوری کن و زنهار از هوس پیروی مکن که تو را از راه خدا به در کند... . (ص: ۳۶)

۲. رعایت نکردن ضوابط داوری

در یکی از داوری هـای داوود علیه السـلام، او پیش از آن که گفتـار طرف مقابـل را بشـنود، حکم داد و آن دو قـانع شدنـد و رفتند. پس از آن، حضـرت به فکر فرو رفت وبا این که می دانست داوری دادگرانه ای کرده و سکوت طرف دعوا نیز این معنا را تأییـد می کرد، ولی با این حال، مطابق آداب مجلس قضا، داوود علیه السـلام نباید در گفتار خود شـتاب می کرد، بلکه باید پس از شـنیدن سـخنان طرف مقابـل، حکم می داد. بنـابراین، از این کـار خـود سـخت پشـیمان شـد و از درگـاه پروردگـارش آمرزش خواست و به سجده افتاد و توبه کرد.

وقتی (به طور ناگهانی، آن دو مدعی) بر داوود در آمدند و او از آنان به هراس

افتاد، گفتند: مترس (ما) دو مدّعی (هستیم) که یکی از ما بر دیگری تجاوز کرده، پس میان ما به حقّ داوری کن، و از حق دور مشو و ما را به راه راست راهبر باش* این (شخص) برادر من است و او را نود و نه میش و مرا یک میش است و می گوید: آن را به من بسپار...* (داوود) گفت: همانا او در مطالبه میش تو (اضافه) بر میش های خودش بر تو ستم کرده است. در حقیقت، بسیاری از شریکان به همدیگر ستم روا می دارند، به استثنای کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، و این ها بس اندکند داوود دانست که ما او را آزمایش کرده ایم... . (ص: ۲۲ _ ۲۴)

۳. گرفتن رشوه

و اموال یکدیگر را به باطل (و ناحق) در میان خود نخورید و برای خوردن بخشی از اموال مردم به گناه (قسمتی از) آن را (به عنوان رشوه) به قضات ندهید، در حالی که می دانید (این کار گناه است). بقره: ۱۸۸)

۴. داوری نکردن براساس حکم خدا

... و کسانی که به موجب آن چه خدا نازل کرده، داوری نکرده اند، آنان خود ستمگرانند. (مائده: ۴۵)

روز مالیات (۱۶ تیر)

اشاره

روز مالیات (۱۶ تیر)

اسلام، قانون کاملی است که تمام کناره های زندگانی انسان را در برگرفته است. نظام حکومت و زمام داری و نیز استقرار آن و در نتیجه، دست یابی به امنیت و گسترش عدل و

حق، از اهـداف اساسـی اسـلام است. از آن جـا که اداره حکومت، بـدون در نظر گرفتن منـابع مالی و اقتصادی، امری ناممکن است، درآمدهای عمومی گوناگون با عنوان «بیت المال» منبع مالی حکومت مشخص شده است.

یکی از درآمـدهای بیت المـال «مالیـات» است. در نظـام اسـلامی مالیـات هـا بر دو قسم است: مالیات های ثابت و مالیات های متغیر.

مالیات های ثابت مانند: خمس، زکات و جزیه؛ مالیات های متغیر نیز آنهایی است که حکومت اسلامی در شرایط خاص وضع می کند.

گرچه این بحث، مالیات متغیر را شامل نمی شود، ولی از آن می توان اصل مالیات برای اداره حکومت و پشـیبرد اهداف آن را اثبات کرد.

منابع مالیات های ثابت

اشاره

منابع مالیات های ثابت

زیر فصل ها

۱. جزیه یا مالیات سرانه

۲. زکات

۳. خمس

۱. جزیه یا مالیات سرانه

۱. جزیه یا مالیات سرانه

با کسانی از اهل کتاب که به خـدا و روز بازپسـین ایمان نمی آورنـد و آن چه را خـدا و فرسـتاده اش حرام گردانیده اند حرام نمی دارند و متدین به دین حق نمی گردند، کارزار کنید تا با (کمال) خواری به دست خود جزیه دهند. (توبه: ۲۹)

مالیات مزبور، مزد امنیتی است که حکومت اسلامی برای اقلیت های مذهبی فراهم می سازد. از آن جا که دفاع از موجودیّت و اسـتقلال و امنیت کشور، وظیفه همه افراد آن است، بنـابراین هرگـاه جمعی برای انجام این وظیفه قیام کننـد وعـده ای دیگر به سبب اشـتغال به کسب و کـار نتواننـد در صـف سـربازان قرار گیرنـد، وظیفه گروه دوم این است که هزینه مبـارزان و حافظـان

امنیت را به صورت مالیات سرانه در سال بپردازند. پس جزیه تنها نوعی کمک مالی است که از سوی اهل کتاب در برابر مسئولیّتی که مسلمانان برای تأمین امنیت جان و مال آن ها به عهده می گیرند، پرداخت می گردد.

۲. زکات

۲. زکات

از اموال آن ها صدقه ای بگیر تا به وسیله آن پاک و پاکیزه شان سازی. و برایشان دعا کن، زیرا دعای تو برای آنان آرامشی است و خدا شنوای داناست. (توبه: ۱۰۳)

... اگر نماز را بر پا دارید و زکات را بدهید و به فرستادگانم ایمان بیاورید و یاریشان کنید و وام نیکویی به خدا بدهید قطعاً گناهانترا از شما می زدایم. (مائده: ۱۲)

از آثار زکات نابودی دنیا پرستی و رشد نوع دوستی، سخاوت و توجه به حقوق دیگران است. تباهی ها و آلودگی هایی که در جامعه به سبب فقر و فاصله طبقاتی و محرومیت گروهی از جامعه به وجود می آید، با انجام این فریضه الهی برچیده شده و صحنه اجتماع از این آلودگی ها پاک می شود، و نیز همبستگی اجتماعی و رشد و پیشرفت اقتصادی در سایه این گونه برنامه ها تأمین می گردد. بنابراین حکم زکات، هم پاک کننده فرد و اجتماع است و هم رشد دهنده بذرهای فضیلت در افراد و هم سبب پیشرفت جامعه.

۳. خمس

۳. خمس

و بدانید که هر چیزی را به غنیمت گرفتید، یک پنجم آن برای خدا و پیامبر و از آن خویشاوندان او و یتیمان و بی نوایان و در راه ماندگان است، اگر شما به خدا و آن چه بر بنده خود در روز جدایی (حق از باطل) ــ روزی که آن دو گروه با هم روبه رو شدند ــ نازل کردیم، ایمان آورده اید. و خدا بر هر چیزی تواناست. (انفال: ۴۱)

قرآن تنها بخشی از موارد وجوب خمس را بیان کرده و بیان بقیّه را بر عهده سنت گذاشته است. مانند این مسئله در فقه اسلام بسیار است؛ مانند نماز آیات که تمام مسلمانان، اعم از شیعه و سنی بر آن اجماع دارند، ولی در قرآن ذکری از آن به میان نیامده است.

از امام هادی علیه السلام پرسیدند: آیا بر هر درآمدی، کم یا زیاد، صنعت گری و غیر آن، خمس تعلق می گیرد؟ آن خمس چگونه است؟ امام علیه السلام فرمود: «پس از برداشت مخارج زندگی، خمس باقی مانده را باید پرداخت».(۱)

قیام مسجد گوهرشاد در مخالفت با طرح حجاب زدایی رضاخان (۲۱ تیر)

اشاره

قیام مسجد گوهرشاد در مخالفت با طرح حجاب زدایی رضاخان (۲۱ تیر)

اسلام زدایی از کشورهای اسلامی، به ویژه از منطقه خاورمیانه، مهم ترین هدف استعمار بود. این هدف شیطانی با به قدرت رسیدن رضاخان به شیوه پیچیده و زمان بندی شده ای در ایران به اجرا درآمد که با برخورد قاطع مردم به رهبری روحانیت از جمله موضع گیری تند و کفر ستیزانه آیت الله بافقی(۲) با طرح حجاب زدایی از زنان مسلمان ایران، این طرح تا هشت سال به تعویق افتاد. رضا خان پس از سفر به ترکیه و ملاقات با مصطفی کمال (آتاتورک) و الگو گرفتن از اقدامات ضد دینی حکومت لاییک آن جا، به ایران بازگشت و در سال ۱۳۱۴، زمزمه های حجاب زدایی از زنان را سرداد. سخنرانی هایی

۱- وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۳۴۸.

۲- او یکی از چهره های پاک و متقی و مبارز قرن گذشته است و از جمله کسانی بود که آیت الله حائری شیرازی را به تأسیس حوزه علمیه قم تشویق کرد.

برای آماده سازی اذهان عمومی ایراد گردید و جشن ها و گرد هم آیی های سازمان یافته ای تشکیل شد، ولی روحانیت بیدار پس از آگاهی از مقاصد شوم دولت مردان ایران، برای بیداری مردم، جلسه هایی تشکیل دادند و بیت آیت الله یونس اردبیلی در مشهد، مرکز مبارزه گردید. آیت الله حسین قمی که از سوی علمای مشهد برای منصرف کردن رضاخان از این تصمیم به تهران رفته بود، دستگیر شد. با دعوت علمای مشهد، مردم در صبح جمعه بیستم تیر ۱۳۱۴ در مسجد گوهرشاد گردآمدند. قزاقان مستقر در مشهد برای پراکنده ساختن مردم حدود یکصد تن را کشته و مجروح کردند. در روز ۲۱ تیر ۱۳۱۴، مردم با داس، بیل و چوب به سوی مسجد سرازیر شدند و شعارهای ضد سلطنت و ضد حجاب زدایی سردادند و عوامل رژیم به فرمان رضاخان، با کشتن بیش از دو هزار تا پنج هزار نفر و اسیر کردن هزار و پانصد تن توانستند مقاومت مسجد را در هم شکنند و حمام خون به پا کنند.

بی حجابی، رسم جاهلی

بی حجابی، رسم جاهلی

(ای همسران پیامبر!) در خانه هایتان قرار گیرید و مانند روزگار جاهلیت قدیم زینت های خود راآشکار مکنید و نماز برپا دارید و زکات بدهید و خدا و فرستاده اش را فرمان برید. (احزاب: ۳۳)

آن گونه که در تاریخ ها آمده است، در جاهلیت نزدیک به عصر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، زنان حجاب درستی نداشتند و دنباله روسری های خود را به پشت سر می انداختند، به گونه ای که گردن و قسمتی از سینه و گردن بند و گوشواره هاشان نمایان بود. قرآن همسران پیامبر را از این گونه حجاب باز می دارد که این دستور یک حکم عام است و تکیه آیات بر زنان پیامبر، برای تأکید بیش تر است. تعبیر به «جاهلیت اولی» نیز نشان می دهد که جاهلیت دیگری هم چون جاهلیت عرب در پیش است که ما امروز در عصر خود آثار این پیش گویی قرآن را در دنیای متمدن مادی! می بینیم.

امنیت، رهاورد حجاب

امنیت، رهاورد حجاب

ای پیامبر، به زنان و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: پوشش های خود را بر خود

فروتر گیرنـد. این برای آن که شـناخته شونـد و مورد آزار قرار نگیرنـد (به احتیـاط) نزدیک تر است، و خـدا آمرزنـده مهربان است. (احزاب: ۵۹)

اندازه حجاب

اندازه حجاب

و به زنان با ایمان بگو: «دیـدگان خود را (از هر نامحرمی) فرو بندند و پاک دامنی ورزند و زیورهای خود را آشـکار نگردانند مگر آن چه (طبعاً) از آن پیداست. و باید روسری خود را بر گردن خویش (فرو) اندازند و زیورهایشان را جز برای شوهرانشان یا پدرانشان یا پدران شوهرانشان یا پسـرانشان یا پسـران همسـرانشان یا برادرانشان یا پسـران برادرانشان یا پسران خواهرانشان یا زنان (هم کیش) خود یا کنیزانشان یا خدمتکاران مرد که (از زن) بی نیازند یا کودکانی که بر عورت های زنان وقوف حاصل نکرده انـد، آشـکار نکننـد و پاهـای خـود را (به گـونه ای به زمین) نکوبنـد تـا آنچه از زینتشـان نهفته دارنـد، معلوم گردد. ای مؤمنان! همگی (از زن و مرد) به درگاه خدا توبه کنید، امید که رستگار شوید. (نور: ۳۱)

در شأن نزول این آیـات آمـده است که جوانی از انصـار در مسـیر خود بـا زنی روبه رو شـد. در آن زمان، زنان مقنعه خود را پشت گوش ها قرار می دادند و گردن و مقداری از سـینه آن ها نمایان می شد. چهره زن نظر آن جوان را به خود جلب کرد و چشم خود را به او دوخت. هنگامی که زن گـذشت جوان هم چنان با چشـمان خود او را دنبال می کرد، در حالی که راه خود را نیز ادامه می داد تـا این که وارد کوچه تنگی شـد و بـاز هم چنان به پشت سـر خود نگاه می کرد. ناگهان صورتش به دیوار خورد و تیزی اسـتخوان یا قطعه شـیشه ای که در دیوار بود، صورتش را شکافت. هنگامی که زن گذشت، جوان به خود آمد و دید خون از صورتش جاری است و به لباس و سـینه اش ریخته است. نزد رسول خدا صـلی الله علیه و آله شتافت و ماجرا را باز گفت و در این هنگام آیات بالا نازل شد.(۱)

۱- وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۳۹.

حکم حجاب برای زنان سالخورده

حکم حجاب برای زنان سالخورده

و بر زنان از کار افتاده ای که (دیگر) امید زناشویی ندارند، گناهی نیست که پوشش خود را کنار نهند (به شرطی که) زینتی را آشکار نکنند و عفت ورزیدن برای آن ها بهتر است و خدا شنوای داناست. (نور: ۶۰)

پاک چشمی، وظیفه مشترک مردان و زنان

پاک چشمی، وظیفه مشترک مردان و زنان

به مردان با ایمان بگو: دیده فرو نهند و پاکدامنی ورزند، که این برای آنان پاکیزه تر است، زیرا خدا به آن چه می کنند آگاه است. و به زنان با ایمان بگو: دیدگان خود را (از هر نامحرمی) فرو بندند و پاکدامنی ورزند... . (نور: ۳۰ و ۳۱)

سالگرد پذیرش قطع نامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد از سوی ایران (۲۷ تیر)

اشاره

سالگرد پذیرش قطع نامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد از سوی ایران (۲۷ تیر)

رژیم عراق در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹، تجاوز آشکار و گسترده ای را بر ایران آغاز کرد و همان روز دبیرکل سازمان ملل متحد بدون اخطار به متجاوز، پیشنهاد پایان جنگ را به دو کشور ایران و عراق ارایه داد. شورای امنیت نیز در یک موضع گیری ضعیف، بدون اعلام متجاوز و بدون در نظر گرفتن شرایط ایران خواستار پایان جنگ شد. از آن پس، ایران ابتکار جنگ را به دست گرفت و هربار که پیروزی نصیب رزمندگان اسلام می شد، سازمان ملل و شورای امنیت با صدور بیانیه ای پایان جنگ را خواستار می شدند.

قطع نامه های ۴۷۹، ۵۱۴، ۵۲۲، ۵۴۰، ۵۵۲، ۵۸۲، ۵۸۸ از جمله قطع نامه های سازمان ملل درباره جنگ ایران و عراق بود، ولی هیچ یک عادلانه و تأمین کننده خواسته های ایران نبود تا این که قطع نامه ۵۹۸ آن سازمان صادر شد. این قطع نامه نیز با این که خواسته های ایران را تأمین نمی کرد، ولی از طرف های درگیری خواسته بود که با مذاکره، آتش بس فوری را رعایت کنند، به عملیات های نظامی در زمین، دریا و هوا پایان دهند و تمامی نیروهای خود را بدون درنگ به مرزهای شناخته شده بین المللی باز گردانند. تبادل اسرا و جبران خسارت های وارد شده با کمک نهادهای بین المللی و تعیین متجاوز از دیگر بندهای قطع نامه بود. شرایط خاص جنگی در مرزها باعث شد تا ایران این قطع نامه را در ۲۷ تیر ماه ۱۳۶۷ به طور کامل بپذیرد.

صلح طلبی در سیره پیامبران و صالحان

صلح طلبی در سیره پیامبران و صالحان

و بندگان خدای رحمان کسانی اند که روی زمین به نرمی گام بر می دارند؛ و چون نادانان ایشان را طرف خطاب قرار دهند به ملایمت پاسخ می دهند. (فرقان: ۶۳)

برقراری صلح بین مؤمنان

برقراری صلح بین مؤمنان

بر هر مسلمان است که از درگیری و خون ریزی میان مسلمانان جلوگیری کند.

و اگر دو طایفه از مؤمنان با هم بجنگند، میان آن دو را اصلاح دهید... . (حجرات: ۹)

البته دعوت به صلح تا زمانی است که هر دو طرف قصد صلح داشته باشند، وگرنه اگر یکی از دو طرف اهداف متجاوزگرانه دارد، باید همه او را از دست یابی به اهداف پلیدش باز دارند.

و اگر (باز) یکی از آن دو بردیگری تعدی کرد، با آن (طایفه ای) که تعدّی می کند، بجنگید تا به فرمان خدا باز گردد. (حجرات: ۹)

صلح و برادری

صلح و برادری

قرآن همه مؤمنان را برادران یکدیگر نام نهاده و فرموده است:

در حقیقت، مؤمنان با هم برادرند، پس میان برادرانتان را سازش دهید و از خدا پروا بدارید، امید که مورد رحمت قرار گیرید. (حجرات: ۱۰)

صلح عادلانه

صلح عادلانه

صلح هنگامی پایدار و مانا خواهد بود که مفاد آن عادلانه باشد.

پس اگر (به صلح) بازگشت، آن ها را دادگرانه سازش دهید. (حجرات: ۹)

نکوهشِ صلح از روی سستی

نکوهشِ صلح از روی سستی

صلحی که از روی سستی و سازش و ذلت پذیری و برای رسیدن به مطامع دنیوی باشد، نکوهیده و ناپسند است. خداوند به مسلمانان امر می کند در جنگ سستی نورزند و در حالی که برتری نظامی دارند، خود اقدام به صلح نکنند:

پس سستی نورزید و (کافران را) به آشتی نخوانید (که) شما برترید و خدا با شماست و از (ارزش) کارهایتان هرگز نخواهد کاست. (محمد: ۳۵)

روز ناشنوایان (۲۹ تیر)

اشاره

روز ناشنوایان (۲۹ تیر)

زیر فصل ها

نعمت گوش و شنوایی

شنوایی، مسئولیت آور است

دوزخیان، ناشنوایان حقیقی هستند

نعمت گوش و شنوایی

نعمت گوش و شنوایی

و اوست آن کس که برای شما گوش و چشم و دل پدید آورد. چه اندک سپاس گزارید. (ق: ۴۱ و ۴۲)

آن گاه او را درست اندام کرد، و از روح خویش در او دمید، و برای شما

گوش و دیدگان و دل ها قرار داد؛ چه اندک سپاس می گزارید. (سجده: ۹)

ما انسان را از نطفه ای اندر آمیخته آفریدیم تا او را بیازماییم و وی را شنوا و بینا گردانیدیم. (دهر: ۲)

شنوایی، مسئولیت آور است

شنوایی، مسئولیت آور است

ای کسانی که ایمان آورده اید، خدا و فرستاده او را فرمان برید و از او روی برنتابید، در حالی که (سخنان او را) می شنوید. (انفال: ۲۰)

گوش، چشم و قلب، همه مورد پرسش واقع خواهند شد. (اسراء: ۳۶)

دوزخیان، ناشنوایان حقیقی هستند

دوزخیان، ناشنوایان حقیقی هستند

انسان های بسیاری هستند که می شنوند، ولی براساس منطق قرآن، گویا ناشنوا هستند؛ زیرا در برابر شنیدن حق، سرتسلیم فرود نمی آورند. چه بسا کسانی که در ظاهر ناشنوا هستند، ولی حق را گردن می نهند و ایمان می آورند؛ اینان شنوای حقیقی هستند.

در حقیقت، بسیاری از جنّیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده ایم. (چرا که) دل هایی دارند که با آن (حقایق را) دریافت نمی کنند و چشمانی دارند که با آن ها نمی بینند و گوش هایی دارند که با آن ها نمی شنوند. آنان همانند چهارپایان، بلکه گمراه ترند. (آری) آن ها همان غافل ماندگانند. (اعراف: ۱۷۹)

و گویند: اگر شنیده (و پذیرفته) بودیم یا تعقّل کرده بودیم، در (میان) دوزخیان نبودیم. (ملک: ۱۰)

اقامه اولین نماز جمعه در دانشگاه تهران (۵ مرداد)

اشاره

اقامه اولین نماز جمعه در دانشگاه تهران (۵ مرداد)

خداوند مردم را فرا خوانده است تا در روزهای جمعه در اجتماعی عمومی حضور یابند تا از نزدیک با رهبران و پیشوایان خود آشنا شوند و به گفته ها و خطبه های آنان گوش فرا دهند و افزون بر دیدار و آشنایی با برادران دینی خود، از رویدادهای مهم منطقه ای و جهانی آگاه شوند.

رسول خدا صلی الله علیه و آله، پس از هجرت به مدینه، روز جمعه ای به طایفه بنی سالم وارد شدند و در آن جا محلی را برای مسجد برگزیدند و پس از تعیین قبله، نخستین نماز جمعه را برپا کردند.

در جمهوری اسلامی ایران، نخستین نماز جمعه، به امامت آیت الله سید محمود طالقانی رحمه الله در پنجم مرداد سال ۱۳۵۸ در دانشگاه تهران برگزار شد.

اهمیت نماز جمعه

اهمیت نماز جمعه

ای کسانی که ایمان آورده اید، چون برای نماز جمعه ندا در داده شد، به سوی ذکر خدا بشتابید و داد و ستد را واگذارید؛ اگر بدانید این برای شما بهتر است. (جمعه: ۹)

نکوهش ترک کنندگان نماز جمعه

نکوهش ترک کنندگان نماز جمعه

قرآن در نکوهش کسانی که نماز جمعه را ترک می کنند و کسب و کار و بازی را بدان ترجیح می دهند، می فرماید:

و چون داد و ستد یا سرگرمی ببینند، به سوی آن روی می آورند و تو را در حالی که ایستاده ای، ترک می کنند. بگو: آن چه نزد خداست از سرگرمی و از داد و ستد بهتر است و خدا بهترین روزی دهندگان است. (جمعه: ۱۱)

روز جهانی شیر مادر (۱۰ مرداد)

اشاره

روز جهانی شیر مادر (۱۰ مرداد)

زیر فصل ها

زمان شیر خوارگی و اهمیت شیر مادر

زمان شیر خوارگی و اهمیت شیر مادر

زمان شیر خوارگی و اهمیت شیر مادر

و مادران (باید) فرزندان خود را دو سال تمام شیر دهند. (این حکم) برای کسی است که بخواهد دوران شیرخوارگی را تکمیل کند... هیچ مادری نباید به سبب فرزندش زیان ببیند... پس اگر (پدر و مادر) بخواهند با رضایت و صوابدید یکدیگر، کودک را (زودتر) از شیر باز گیرید، گناهی بر آن دو نیست. (بقره: ۲۳۳)

و به مادر موسی وحی کردیم که: او را شیر ده... . (قصص: ۷)

روز پزشک _ بزرگداشت بوعلی سینا (۱ شهریور)

روز پزشک _ بزرگداشت بوعلی سینا (۱ شهریور)

هرکس، کسی را زنده بدارد، چنان است که گویی تمام مردم را زنده داشته است. (مائده: ۳۲)

پزشکان، از جمله بهترین مصادیق این آیه شریفند.

هفته دولت (۲ _ ۸ شهریور)

اشاره

هفته دولت (۲ _ ۸ شهریور)

هشتم شهریور، سالروز شهادت دو تن از دولت مردان دل سوز و ایثارگر جمهوری اسلامی ایران، شهید رجایی و باهنر است. ازاین روی هفته نخست شهریور را به یاد این دو شهید عزیز، هفته دولت نام نهاده اند.

محمد علی رجایی، رئیس جمهور و محمد جواد باهنر، نخست وزیر نخستین دولت مکتبی پس از حاکمیت لیبرال ها بر کشور بودند و در آن دوره بحرانی که جنگ تحمیلی و دیگر توطئه های دشمن، از هر سو کشور را فرا گرفته بود، نهایت تلاش خویش را صادقانه در خدمت به مردم و آرمان های مقدس انقلاب به کار بردند و لحظه ای از خط پویای امام راحل جدا نشدند تا آن جا که جان خویش را بر سر آن نهادند. ازاین رو، خون سرخشان برای همیشه، پشتوانه این انقلاب و کردارشان، الگوی همه دولت مردان پس از آن گردید.

آگاهی و امانت داری کارگزاران

آگاهی و امانت داری کارگزاران

پادشاه گفت: او را نزد من آورید تا او را خاص خود کنم. پس چون با او سخن راند، گفت: تو امروز، نزد ما با منزلت و امین هستی. گفت: مرا بر خزانه های این سرزمین بگمار که من نگهبانی دانا هستم. (یوسف: ۵۴ _ ۵۵)

این در حالی است که بر مبنای دیدگاه مادی گرایانه عده ای از بنی اسرائیل می پنداشتند که فرمانروا باید شخصی بسیار ثروتمند و توانگر باشد. قرآن درباره ردّ این نظر می فرماید:

آیا از (حال) سران بنی اسرائیل پس از موسی خبر نیافتی آنگاه که به پیامبری از خود گفتند: پادشاهی برای ما بگمار تا در راه خدا پیکار کنیم... . و پیامبرشان به آنان گفت: در حقیقت، خداوند طالوت را بر شما به پادشاهی گماشته است.

گفتند: چگونه او را بر ما به پادشاهی باشد با آن که ما به پادشاهی از وی سزاوارتریم و به او از حیث مال، گشایشی داده نشده است؟ پیامبرشان گفت: «در حقیقت، خدا او را بر شما برتری داده و او را در دانش و (نیروی) بدن بر شما برتری بخشیده است و خداوند پادشاهی خود را به هرکس که بخواهد می دهد، و خدا گشایشگر داناست.... (بقره: ۴۴۶ و ۲۴۷)

تفاوت مسئولان نظام اسلامی با نظام طاغوت

تفاوت مسئولان نظام اسلامی با نظام طاغوت

مسئولان نظام اسلامی در پی اجرای احکام الهی اند:

همان کسانی که چون در زمین به آنان توانایی دهیم، نماز بر پا می دارند و زکات می دهند و به کارهای پسندیده وا می دارند، و از کارهای ناپسند باز می دارند و فرجام همه کارها از آن خداست. (حج: ۴۱)

حال آنکه سردمداران طاغوت هرگاه بر مستضعفان قدرت و تسلّط پیدا کنند. کاری جز فساد، تبه کاری و ظلم انجام نمی دهند:

(ملکه) گفت: پادشاهان چون به شهری درآیند، آن را تباه و عزیزانش را خوار می گردانند، و این گونه می کنند. (نمل: ۳۴)

سالروز تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا(۱۰ شهریور)

اشاره

سالروز تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا(۱۰ شهریور)

نظام بانک داری بدون ربا در جمهوری اسلامی ایران، یکی از دستاوردهای ارزشمند

انقلاب اسلامی است. پس از پیروزی انقلاب اداره بانکها براساس موازین اسلامی و احکام الهی، از جمله خواست های بر حق مردم بود.

به همین سبب، پیش نویس قانون عملیات بانکی بدون ربا که به وسیله کارشناسان مجرب و آگاهان به مسایل شرعی تهیه شده بود، به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد و در دهم شهریور ماه ۱۳۶۲ شمسی، از تصویب مجلس و تأیید شورای نگهبان گذشت. آیین نامه اجرایی این قانون نیز در مدتی کوتاه به تصویب هیأت دولت رسید. دستور العمل های اجرایی مربوط به تصویب شورای پول و اعتبار رسید و به بانک های سراسر کشور ابلاغ شد و به این ترتیب، نظام بانک داری بدون ربا، از یکم فروردین ماه ۱۳۶۳ شمسی، در بانک های کشور حاکم شد.(۱)

قرض الحسنه یا وام به خدا

قرض الحسنه یا وام به خدا

قرآن یکی از اوصاف پرهیزکاران را انفاق در حال توانگری و تنگ دستی برمی شمارد. بنابراین، انفاق، به ثروت نیاز ندارد، بلکه نیازمند روح سخاوت است، گرچه انفاق کننده تنگدست باشد. در قرآن، قرض الحسنه یکی از راه های انفاق معرفی شده است. نیکوکاران افزون بر آن که مقداری از درآمدهای خود را با عنوان های زکات، خمس، صدقه واجب و مالیات لازم پرداخت می کنند، مقداری را به عنوان انفاق مستحبی می پردازند و بخشی از درآمد خویش را به عنوان قرض الحسنه به نیازمندان می دهند. این عمل نیک، عامل مهمی در برآوردن نیازهای بزرگ و بی منّت و برطرف کننده نگرانی های سخت از برادران و خواهران مسلمان است:

کیست آن کس که به (بندگان) خدا وام نیکویی دهد تا (خدا) آن را برای او چند برابر بیافزاید؟ و خداست که (در معیشت بندگان) تنگی و گشایش پدید

۱- روزها و رویدادها، ج ۲، ص ۴۰۷.

می آورد و به سوی او باز گردانده می شوید. (بقره: ۲۴۵)

در حقیقت، خدا از فرزندان اسرائیل پیمان گرفت و از آنان دوازده سر کرده برانگیختیم و خدا فرمود: من با شما هستم اگر نماز بر پا دارید و زکات بدهید و به فرستادگانم ایمان بیاورید و یاری شان کنید و وام نیکویی به خدا بدهید... . (مائده: ۱۲)

کیست آن کس که به خدا وامی نیکو دهد تا (نتیجه اش را) برای وی دو چندان گرداند و او را پاداشی خوش باشد؟ (حدید: ۱۱)

تعبیر به «قرضاً حسناً» در آیه اشاره به این حقیقت است که وام دادن خود انواع و اقسامی دارد که بعضی را وام نیکو و بعضی را وام کم ارزش یا حتی بی ارزش می توان شمرد. این آیه، خداوند را وام گیرنده و انسان ها را وام دهنده می شمرد؛ وامی که ربا در آن راه ندارد و چندین برابر تا هزاران برابر در مقابل آن پرداخته می شود و پاداش عظیمی دارد که در هیچ اندیشه ای نمی گنجد. این ها همه برای آن است که بینش های انحرافی و انگیزه های حرص و آز و حسد و خودخواهی که مانع از انفاق است، از میان برداشته شود و جامعه ای براساس پیوندهای عاطفی و روح اجتماعی و تعاون عمیق بنا گردد.

مهلت دهی به بدهکار

مهلت دهی به بدهکار

مهلت دادن به وام گیرنده در صورتی که نتواند در زمان مقرر دین خود را ادا کند، نیکو است.

و اگر (بدهکارتان) تنگدست باشد، پس تا (هنگام) گشایش، مهلتی (به او بدهید) و (اگر به راستی قدرت پرداخت ندارد) بخشیدن آن برای شما بهتر است _ اگر بدانید. (بقره: ۲۸۰)

وام ربوی، اعلان جنگ با خداست.

وام ربوی، اعلان جنگ با خداست.

رباخواری موجب افزایش فقر در جامعه و تراکم ثروت در دست عده ای محدود و محرومیّت بیش تر افراد اجتماع است و از سوی دیگر، سبب پیدایش بخل، کینه، نفرت و

ناپاکی می شود.

کسانی که ربا می خورند، (از گور) بر نمی خیزند مگر مانند برخاستن کسی که شیطان بر اثر تماس، آشفته سرش کرده است، این بدان سبب است که آنان گفتند: «داد و ستد صرفاً مانند رباست.» و حال آن که خدا داد و ستد را حلال و ربا را حرام گردانیده است. پس هرکس اندرزی از جانب پروردگارش بدو رسید، و (از رباخواری) باز ایستاد، آن چه گذشته، از آن اوست و کارش به خدا واگذار می شود و کسانی که (به رباخواری) باز گردند، آنان اهل آتشند و در آن ماندگار خواهند بود. خدا از (برکت) ربا می کاهد و بر صدقات می افزاید و خداوند هیچ ناسپاس گناه کاری را دوست نمی دارد. کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده و نماز برپا داشته و زکات داده اند، پاداش آنان نزد پروردگارشان برای آنان خواهد بود، و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا کنید و اگر مؤمنید، آن چه از ربا باقی مانده است، وا گذارید. و اگر (چنین) نکردید، بدانید به جنگ با خدا و فرستاده وی، برخاسته اید و اگر توبه کنید، سرمایه های شما از خودتان است. نه ستم می کنید و نه ستم می بینید. (بقره: ۲۷۵ _ ۲۷۹)

روز تعاون (۱۳ شهریور)

اشاره

روز تعاون (۱۳ شهریور)

تعاون و همکاری نقش بسزایی در رشد و شکوفایی جامعه دارد. با گسترش فرهنگ تعاون، وحدت و یکدلی در جامعه، حاکم می شود و ابتکارها و خلاقیت ها پدیدار

می گردد. به موجب اصل چهل و چهارم قانون اساسی، نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاون و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح استوار است.

همکاری و تعاون، فقط در کارهای نیک

همکاری و تعاون، فقط در کارهای نیک

مسلمانان موظفنددر کارهای نیک، تعاون و همکاری کنند، ولی همکاری در اهداف باطل، ممنوع است.

... و در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید، و در گناه و تعدّی دستیار هم نشوید و از خدا پروا کنید که خدا سخت کیفر است. (مائده: ۲)

ممنوعیت همکارگیری از گمراهان

ممنوعیت همکارگیری از گمراهان

آفرینش بر پایه راستی و درستی و هدایت است. مؤمنان در دعوت به همکاری نباید از گمراهان و شیطان صفتان یاری بخواهند و آنان را یار و همکار خود برگزینند:

و (یاد کن) هنگامی را که به فرشتگان گفتیم: آدم را سجده کنید، پس (همه) _ جز ابلیس _ سجده کردند، که از (گروه) جن بود و از فرمان پروردگارش سرپیچید، آیا (با این حال) او و نسلش را به جای من دوستان خود می گیرید، حال آن که آن ها دشمن شمایند؟ و چه بد جانشینانی برای ستمگرانند. (من) آنان را نه در آفرینش آسمان ها و زمین به شهادت طلبیدم و نه در آفرینش خودشان و من آن نیستم که گمراه کنندگان را همکار خود بگیرم. (کهف: ۵۰ و ۵۱)

آغاز هفته دفاع مقدس (۳۱ شهریور _ ۶ مهر)

اشاره

آغاز هفته دفاع مقدس (۳۱ شهریور _ ۶ مهر)

۳۱ شهریور، سالروز آغاز جنگ تحمیلی از سوی رژیم بعث عراق، علیه جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۹ است. از ۳۱ شهریور تا ۶ مهر را «هفته دفاع مقدس» نام نهاده اند و به این مناسبت، در این روزها خاطره رشادت ها و جان فشانی ها و صبر و مقاومت ملت ایران ارج نهاده می شود. در قرآن، آیات بسیاری درباره لزوم دفاع در برابر هجوم دشمن آمده است.

حرمت جنگ طلبی و تجاوز

حرمت جنگ طلبی و تجاوز

اسلام، جنگ جاه طلبانه را تأیید نمی کند و آن را تجاوز و تعدی می داند تا آن جا که اگر گروهی از مسلمانان به گروه دیگری تجاوز کند، بر مسلمان های دیگر واجب است که اگر نتوانستند میان آنان صلح و سازش برقرار سازند، با متجاوز بجنگند تا از تجاوز دست بردارد.

قرآن می فرماید:

اگر دو طایفه از مؤمنان با هم بجنگند، میان آن دو را اصلاح دهید، و اگر (باز) یکی از آن دو بر دیگری تعدی کرد، با آن (طایفه ای) که تعدّی می کند، بجنگید تا به فرمان خدا باز گردد. پس اگر بازگشت، آن ها را دادگرانه سازش دهید و عدالت کنید، که خدا دادگران را دوست می دارد.... (حجرات: ۹)

تجاوز و تعدی نکنید؛ زیرا خداوند تجاوزکاران را دوست نمی دارد. (بقره: ۱۹۰)

قرآن حتی از تجاوز به مشرکان و دشمنان اسلام نیز به شدت نهی کرده است:

... و البته نباید کینه توزی گروهی که شما را از مسجد الحرام باز داشتند، شما را به تعدّی وادارد... . (مائده: ۲)

جهاد ابتدایی، گونه ای از دفاع

جهاد ابتدایی، گونه ای از دفاع

مسلمانان می توانند به فرمان امام معصوم، جنگ را آغاز کنند. قرآن درباره نبرد با

مشرکان می فرماید:

و با آنان بجنگید تا فتنه ای بر جای نماند و دین یکسره از آن خدا گردد. پس اگر (از کفر) بازایستند، همانا خدا به آن چه انجام می دهند، بیناست. (انفال: ۳۹)

یکی از مصادیق این نوع جهاد، یاری رساندن به مردم مسلمانی است که زیر ضربه های شکنجه های طاقت فرسای ستمگران قرار گرفته اند:

و چرا شما در راه خدا (و در راه نجات) مردان و زنان و کودکان مستضعف نمی جنگید؟ همانان که می گویند: پروردگارا، ما را از این شهری که مردمش ستم پیشه اند، بیرون ببر و از جانب خود برای ما سرپرستی قرار ده و از نزد خویش، یاوری برای ما تعیین فرما. کسانی که ایمان آورده اند، در راه خدا کارزار می کنند و کسانی که کافر شده اند، در راه طاغوت می جنگند. پس با یاران شیطان بجنگید که نیرنگ شیطان (در نهایت) ضعیف است. (نساء: ۷۵ و ۷۶)

جهاد دفاعی

جهاد دفاعی

هر ملتی حق دارد در برابر هجوم و تجاوز ستمگران از خویش دفاع کند و از هیچ اقدام منطقی برای حفظ موجودیت خویش فرو گذار نکند. جنگ هایی چون احزاب، احد، موته، تبوک، حنین و... از جمله جنگ های دفاعی اند. در مواردی که دشمنان اسلام، سرزمین های اسلامی را غصب کرده و منابع آن ها را زیر سلطه خود گرفته اند، اسلام اجازه می دهد مسلمانان در برابر آن ها بایستند و از خود دفاع کنند.

در راه خدا، با کسانی که با شما می جنگند بجنگید، (ولی) از اندازه در نگذرید؛ زیرا خداوند تجاوزکاران را دوست نمی دارد. و هرکجا که برایشان دست یافتید، آنان را بکشید و از همان جا که شما را بیرون راندند، آنان را بیرون برانید؛ (چرا که) فتنه (شرک) از قتل بدتر است... . (بقره: ۱۹۰ و ۱۹۱)

قرآن، درباره داستان آموزنده طالوت که وظیفه همگان را برای دفاع در برابر هجوم

دشمن روشن می سازد، چنین بیان می کند:

آیا از (حال) سران بنی اسرائیل پس از موسی علیه السلام خبر نیافتی؟ آن گاه که به پیامبری از خود گفتند: پادشاهی برای ما بگمار تا در راه خدا پیکار کنیم. (آن پیامبر) گفت: اگر جنگیدن بر شما مقرّر گردد، چه بسا پیکار نکنید. گفتند: چرا در راه خدا نجنگیم با آن که ما از دیارمان و از (نزد) فرزندانمان بیرون رانده شده ایم... . (بقره: ۲۴۶)

کسانی که جهاد بر آنان واجب نیست

کسانی که جهاد بر آنان واجب نیست

بر ناتوانان و بر بیماران و بر کسانی که چیزی نمی یابند (تا در راه جهاد) خرج کنند ــ در صورتی که برای خدا و پیامبرش خیرخواهی کنند ــ هیچ گناهی نیست، (و نیز) بر نیکوکاران ایرادی نیست و خدا آمرزنده مهربان است. و (نیز) گناهی نیست بر کسانی که چون پیش تو آمدند تا سوارشان کنی (و) گفتی: «چیزی پیدا نمی کنم تا بر آن سوارتان کنم» برگشتند و در اثر اندوه از چشمانشان اشک فرو می ریخت که (چرا) چیزی نمی یابند تا (در راه جهاد) خرج کنند. (توبه: ۹۱ و ۹۲)

مرفهان، گریزندگان از جهاد

مرفهان، گریزندگان از جهاد

و چون سوره ای نازل شود که به خدا ایمان آورید و همراه پیامبرش جهاد کنید، ثروتمندان از تو عذر و اجازه خواهند و گویند: بگذار که ما با خانه نشینان باشیم. راضی شدند که با خانه نشینان باشند و بر دل هایشان مهر زده شده است. در نتیجه، قدرت درک ندارند. (توبه: ۸۶ و ۸۷)

اندازه دفاع

اندازه دفاع

هدف از دفاع، انتقام گیری و فرو نشاندن خشم و کینه از دشمنان نیست تا مسلمانان در دفاع تا آن جا پیش بروند که هرگونه اقدامی را برای خود حلال بشمرند، بلکه هدف، دفع تجاوز دشمن و ایجاد امنیت برای مسلمانان است. قرآن اندازه این گونه دفاع را بیان

و سیاست مقابله به مثل با دشمن را به مسلمانان گوشزد می کند:

پس هرکس بر شما تعدّی کرد، همان گونه که بر شما تعدّی کرده، بر او تعدّی کنید و از خدا پروا بدارید و بدانید که خدا با تقوا پیشگان است. (بقره: ۱۹۴)

روز کشاورز (۱ مهر)

اشاره

روز کشاورز (۱ مهر)

زیر فصل ها

اهمیت کشاورزی

نشانه های قدرت الهی در کشتزارها

کشاورز حقیقی، خداست

اهمیت کشاورزی

اهمیت کشاورزی

کشاورزی و دامداری مهم ترین بخش تولید زندگی انسان است و رسیدن به خودکفایی در این دو زمینه، نه تنها ضامن استقلال اقتصادی است که استقلال سیاسی را نیز تضمین می کند. بنابراین، دولت ها می کوشند صنعت کشاورزی خود را هرچه بیشتر گسترش دهند و از صنایع مدرن در این زمینه یاری می گیرند.

نشانه های قدرت الهی در کشتزارها

نشانه های قدرت الهی در کشتزارها

مگر ندیده ای که خدا از آسمان، آبی فرود آورد پس آن را به چشمه هایی که در (طبقات زیرین) زمین است راه داد. آن گاه به وسیله آن کشتزاری را که به رنگ های گوناگون است، بیرون می آورد. سپس خشک می گردد، آن گاه آن را زرد می بینی. سپس خاشاکش می گرداند. همانا در این (دگرگونیها) برای صاحبان خرد عبرتی است. (زمر: ۲۱)(۱)

۱- و نیز نک: رعد: ۴؛ نحل: ۱۰ _ ۱۳؛ مؤمنون: ۱۹؛ شعرا: ۷ _ ۸؛ زمر: ۲۱؛ نازعات: ۳۰ _ ۳۱.

کشاورز حقیقی، خداست

کشاورز حقیقی، خداست

آیا آن چه را کشت می کنید، ملاحظه کرده اید. آیا شما آن را(بی یاری ما) زراعت می کنید، یا ماییم که زراعت می کنیم؟ اگر بخواهیم همانا خاشاکش می گردانیم. ولی پس در افسوس (و تعجب) می افتید. (و می گویید) ما زیان دیده ایم. (واقعه: ۶۳ _ ۶۷)

روشن است که کار انسان در زراعت تنها کشت است، ولی رویانیدن تنها کار خداست. انسان دانه ای را می افشاند و این خداوند است که در درون دانه، یک سلول زنده بسیار کوچک آفریده و هنگامی که در محیط آماده قرار گرفت، در آغاز، از مواد غذایی آماده در خود دانه استفاده می کند، جوانه می زند، و ریشه می دواند. آن گاه با سرعتی شگفت از مواد غذایی زمین یاری می گیرد و دستگاه های عظیم و آزمایشگاه های موجود در درون گیاه را به کار می اندازد و غوغایی برپا می کند. ساقه، شاخه و خوشه را می سازد و گاه از یک دانه، صدها یا هزاران دانه بر می خیزد. دانشمندان می گویند: تشکیلاتی که در ساختمان یک گیاه به کار رفته از تشکیلات موجود در یک شهر عظیم صنعتی با کارخانه های پرشمارش، شگفت انگیزتر و به مراتب پیچیده تر است. خداوند می تواند در یک لحظه تندباد مسمومی بفرستد که آن را پیش از بستن دانه ها خشک کند و درهم بشکند یا آفتی بفرستد که محصول از بین برود. اگر زارع حقیقی انسان ها بودند، این امور امکان نداشت. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «هیچ یک از شما نگوید: من زراعت کردم، بلکه بگوید کشت کردم».(۱)

۱- تفسیر نمونه، ج ۲۳، ص ۲۴۱.

روز جهانی جهانگردی (۵ مهر)

اشاره

روز جهانی جهانگردی (۵ مهر)

زیر فصل ها

انگیزه های گردشگری

اسوه های گردشگری

انگیزه های گردشگری

۱. هجرت

آنان که ایمان آورده و هجرت کرده اند و در راه خدا جهاد نموده اند، آنان به رحمت خدا امیدوارند. (بقره: ۲۱۸)

می گویند: مگر زمین خدا گسترده نبود تا در آن مهاجرت کنید؟ (نساء: ۹۷)

۲. حج

در میان مردم برای [ادای] حج بانگ برآور تا پیاده و [سوار] بر هر شتر لاغری _ که از راه دور می آیند _ به سوی تو روی آورند تا شاهد منافع خویش باشند. (حج: ۲۷ و ۲۸)

۳. عبرت گیری

[ای رسول ما] بگو در زمین بگردید و بنگرید فرجام کسانی که پیش تر بوده [و]بیشترشان مشرک بودند، چگونه بوده است. (روم: ۴۲)

۴. آشنایی با زندگی پیشینیان

به یقین، پیش از شما سنّت هایی [بوده و] سپری شده است، پس در زمین بگردید و بنگرید که فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است. (آل عمران: ۱۳۷)

۵. جهان شناسی برای خداشناسی

بگو در زمین بگردید و بنگرید که چگونه [خداوند] آفرینش را آغاز کرده است. (عنکبوت: ۲۰)

۶. پرورش اندیشه

آیا در زمین گردش نکرده اند تا دل هایی داشته باشند که با آن بیندیشند یا گوش هایی که با آن بشنوند؟ (حج: آیه ۴۶)

اسوه های گردشگری

اسوه های گردشگری

حضرت موسی

برای حضرت موسی علیه السلام چندین سفر برشمرده اند، از جمله هم سفرِی آن حضرت با حضرت خضر. حضرت موسی در این سفر، پس از دیدار با حضر، آمادگی کامل خود را برای فراگیری دانش اعلام می دارد و حضرت خضر هم با شرایطی آن را می پذیرد، این سفر با سوار شدن بر کشتی آغاز شد:

پس رهسپار گردیدند تا وقتی که سوار بر کشتی شدند. (کهف: ۷۱)

حضرت ابراهیم

آن حضرت برای فراگیر کردن توحید و یکتاپرستی در جامعه، سفرهای پر رنج و پر خطری را در پیش گرفته است. در یکی از سفرها نیز حضرت لوط او را همراهی می کند:

و او و لوط را [برای رفتن] به سوی آن سرزمینی که برای جهانیان در آن برکت نهاده بودیم [شام] رهانیدیم. (انبیا: ۷۱)

روز سالمندان (۹ مهر)

اشاره

روز سالمندان (۹ مهر)

دوران سالمندی همانند دوران کودکی یا جوانی، یکی از مراحل زندگی است. با این تفاوت که دوران کودکی و جوانی سرشار از توان و تلاش، ولی دوران سالمندی، همراه

با تحلیل قوا و کاهش میزان فعالیت های فیزیکی است.

خداست آن کس که شما را ابتدا ناتوان آفرید، آن گاه پس از ناتوانی قوت بخشید. پس بعد از قوت، ناتوانی و پیری داد. هرچه بخواهد می آفریند و هموست دانای توانا. (روم: ۵۴)

دستگیری و احترام به سالمندان

دستگیری و احترام به سالمندان

و پروردگار تو مقرر کرد که جز او را مپرستید و به پدر و مادر (خود) احسان کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو، در کنار تو به سالخوردگی رسیدند، به آن ها (حتی) «اوف» مگو و به آنان پرخاش مکن و با آن ها سخنی شایسته بگوی. و از سر مهربانی، بال فروتنی بر آنان بگستر و بگو: «پروردگارا، آن دو را رحمت کن چنان که مرا در خردی پروردند». (اسراء: ۲۳ و ۲۴)

پی آمدهای پیری

۱. ضعف و ناتوانی

و هر که را عمر دراز دهیم، او را در خلقت دچار افت می کنیم. آیا نمی اندیشند؟ (یس: ۶۸)

انسان باید پیش از آن که از نشاط و زیبایی به پژمردگی بگراید، توشه راه طولانی آخرت را از این جهان برگیرد که در فصل ناتوانی و پیری و درماندگی هیچ کاری از او ساخته نیست.

۲. فراموشی

خدا شما را آفرید، سپس (جان) شما را می گیرد و بعضی از شما تا خوارترین (دوره) سال های زندگی (فرتوتی) بازگردانده می شود، به طوری که بعد از (آن همه) دانستن، (دیگر) چیزی نمی دانند. همانا خدا دانای تواناست. (نحل: ۷۰)

هجرت امام خمینی از عراق به پاریس (۱۳ مهر)

اشاره

هجرت امام خمینی از عراق به پاریس (۱۳ مهر)

پس از قیام مردمی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲، رژیم شاه در سیزدهم آبان ۱۳۴۳، امام خمینی رحمه الله را نخست به ترکیه و سپس به عراق تبعید کرد. در جریان انقلاب اسلامی، در دوم مهرماه ۱۳۵۷، منزل امام در عراق تحت محاصره نیروهای امنیتی رژیم عراق قرار گرفت و رفت و آمدها محدود شد تا این که امام تصمیم به ترک عراق گرفتند. صبح روز سیزدهم مهر ۱۳۵۷، امام خمینی رحمه الله با چند تن از نزدیکان به سوی کویت حرکت کردند، ولی پس از رسیدن به مرز، با وجود داشتن ویزا، از ورود ایشان جلوگیری شد. امام تصمیم گرفتند به پاریس بروند و عصر روز پانزدهم مهر پس از سپری کردن یک شب در بغداد، به سوی پاریس حرکت کرد. امام در شهرک نوفل لوشاتو که مکانی آرام و بدون سر و صدا بود، اقامت گزید و از همان جا مبارزه مردم ایران را رهبری می کرد تا این که پس از پانزده سال دوری از وطن، در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷ به ایران بازگشت و انقلاب اسلامی به پیروزی رسید.

هجرت و جهاد، زمینه آمرزش و مهر حق

هجرت و جهاد، زمینه آمرزش و مهر حق

آنان که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد نموده اند، آنان به رحمت خدا امیدوارند و خداوند آمرزنده مهربان است. (بقره: ۲۱۸)

کسانی که هجرت کرده و از خانه های خود رانده شده و در راه من آزار دیده و جنگیده و کشته شده اند، بدی هایشان را از آنان می زدایم و آنان را در باغ هایی که از زیر (درختان) آن نهرها روان است، در می آورم. (این) پاداش است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست. (آل عمران: ۱۹۵)

هر که در راه خدا هجرت کند، در زمین اقامت گاه های فراوان و گشایش ها خواهد یافت؛ و هرکس (به قصد) مهاجرت در راه خدا و پیامبر او، از خانه اش

به در آید، سپس مرگش در رسد، همانا پاداش او بر خداست و خدا آمرزنده مهربان است. (نساء: ۱۰۰؛ حج: ۵۸ _ ۶۰)

هجرت و جهاد، مرز ایمان راستین

هجرت و جهاد، مرز ایمان راستین

بررسی تاریخ اسلام نشان می دهد که هجرت و جهاد رمز پیروزی اسلام بر دشمنان بوده است. هجرت مسلمانان، اسلام را از شکل منطقه ای بیرون آورد و در شکل جهانی قرار داد. نیز روشن است که اگر مسلمانان به جهاد و دفاع برنخیزند، دشمنان هیچ گونه حقی برای آن ها نخواهند شناخت.

و کسانی که ایمان آورده و هجرت کرده و در راه خدا به جهاد پرداخته و کسانی که (مهاجران را) پناه داده و یاری کرده اند، آنان همان مؤمنان واقعی اند، برای آنان بخشایش و روزی شایسته ای خواهد بود. و کسانی که بعد ایمان آورده و هجرت نموده و همراه شما جهاد کرده اند، اینان در شمار شمایند. (انفال: ۷۴ و ۷۵)

پی آمد سهمگین هجرت گریزی و سلطه پذیری

پی آمد سهمگین هجرت گریزی و سلطه پذیری

پیش از آغاز جنگ بدر، سران قریش اخطار کردند که همه افراد ساکن مکه که توان شرکت در جنگ علیه مسلمان ها را دارند، باید برای نبرد با مسلمانان حرکت کنند و هرکس مخالفت کند، خانه او ویران و اموالش مصادره می شود. به دنبال این تهدید، عده ای از افراد به ظاهر مسلمان که به سبب علاقه شدید به خانه و زندگی و اموال خود حاضر به مهاجرت نشده بودند، با بت پرستان به سوی میدان جنگ حرکت کردند و علیه مسلمانان در صفوف مشرکان ایستادند. آنان هنگامی که لشکر اندک مسلمانان را دیدند، به شک و تردید افتادند، ولی سرانجام کشته شدند. آیه ذیل نازل شد و سرنوشت شوم آن ها را بیان کرد:

کسانی که بر خویشتن ستمکار بوده اند، (وقتی) فرشتگان جانشان را می گیرند، می گویند: در چه (حال) بودید؟ پاسخ می دهند: ما در زمین از مستضعفان

بودیم. می گویند: مگر زمین خدا وسیع نبود تا درآن مهاجرت کنید؟ پس آنان جایگاهشان دوزخ است و (دوزخ) بد سرانجامی است. مگر آن مردان و زنان و کودکان فرودستی که چاره جویی نتوانند و راهی نیابند. پس آنان (که عذری دارند) باشد که خدا از ایشان درگذرد؛ زیرا خدا همواره خطابخش و آمرزنده است. (نساء: ۹۷ _ ۹۹)

آغاز هفته تربیت بدنی (۲۶ مهر)

اشاره

آغاز هفته تربیت بدنی (۲۶ مهر)

زیر فصل ها

ارزش نیرومندی جسم

مسابقه ورزشی

ارزش نیرومندی جسم

ارزش نیرومندی جسم

قرآن کریم بر اهمیّت نیرومندی جسم در کنار تقویت روح تاکید می کند. برای نمونه، اشموئیل پیامبر دو ویژگی را برای طالوت بیان می فرماید و با بیان این دو ویژگی به گروهی که او را شایستگی حکومت نمی دانستند پاسخ می دهد. آن دو ویژگی دانش و قدرت جسمانی است. آنجا که می فرماید:

خداوند وی را بر شما برگزیده و دانش [قدرت] جسم او را وسعت بخشیده است. (بقره: ۲۴۸)

همچنین در قرآن کریم، درباره حضرت موسی علیه السلام آمده است:

هنگامی که [موسی] نیرومند و کامل شد، حکمت و دانش به او دادیم و این گونه نیکوکاران را جزا می دهیم. (قصص: ۱۴)

مسابقه ورزشی

مسابقه ورزشی

یکی از نکات آموزنده در داستان حضرت یوسف علیه السلام، مسئله لزوم ورزش، بازی و تحرک بدنی و مسابقه های ورزشی است. آنجا که برادران ناتنی تصمیم گرفتند یوسف را بکشند و به بهانه بازی و تفریح در صحرا، اجازه او را از پدر خواستند و گفتند:

او را فردا با ما [به خارج شهر] بفرست تا در چمن زار بگردد و بازی کند و البته ما [از هر خطری] حافظ و نگهبان اوییم. (یوسف: ۱۲)

پدر از این که مبادا یوسف در اثر غفلت آنان طعمه گرگ شود ابراز نگرانی کرد، ولی پسران در پاسخ گفتند:

اگر او را گرگ بخورد، با این که ما گروه نیرومندی هستیم، ما از زیان کاران خواهیم بود. (یوسف: ۱۴)

آنان پدر را قانع کردند و او را با خود به صحرا برده و در چاه انداختند. آن ها که از دست حضرت یوسف راحت شده بودند، باید عذر موجّهی برای پدر می آوردند. نقشه کشیدند و صحنه سازی کردند که یوسف را گرگ دریده است و برای این که دلیل قانع کننده ای ارائه دهند گفتند:

ای پدر! ما رفتیم و مشغول مسابقه شدیم و یوسف را نزد اثاث خود گذاردیم و گرگ او را خورد. (یوسف: ۱۷)

حضرت یعقوب نیز به آنان خرده نمی گیرد که چرا به ورزش و مسابقه ورزشی پرداخته اند. بنابراین، روشن می شود که در منطق قرآن مسابقه ورزشی نه تنها جایز است، بلکه مورد اهتمام قرآن می باشد.

روز آمار و برنامه ریزی (۱ آبان)

اشاره

روز آمار و برنامه ریزی (۱ آبان)

زیر فصل ها

شمارش و آمار در نظام هستی

شمارش و آمار در نظام هستی

شمارش و آمار در نظام هستی

داشتن آمار و احاطه علمی بر اشیا، در برنامه ریزی اهمیت فراوان دارد و سبب بالا رفتن موفقیت در برنامه ریزی های کلان و دراز مدت می شود. قرآن کریم نیز به علم خداوند به عدد و آمار اعمال انسان ها اشاره دارد؛ اگرچه شیوه علم خداوند به عدد اعمال معلوم نیست.

... دانای نهان است و کسی را به غیب خود آگاه نمی کند. جز پیامبری را که از او خشنود باشد، که (در این صورت) برای او از پیش رو و از پشت سرش نگاهبانانی برخواهد گماشت. تا معلوم بدارد که پیام های پروردگار خود را رسانیده اند؛ و (خدا) به آن چه نزد ایشان است، احاطه دارد و هر چیزی را به عدد شماره کرده است. (جن: ۲۶ _ ۲۸)

خداوند برای حساب رسی بندگان خود در روز قیامت، چنان به دقت عمل می کند که عملکرد افراد را با حساب و شماره، تحت نظر دارد؛ حتی نفس های ما را برای آن روز که دادگاه عدل الهی تشکیل می شود ثبت و ضبط می کند و ما باید روزی پاسخ گوی همه آن ها باشیم:

پس برضد آنان شتاب مکن، که ما (روزها را) برای آن ها شماره می کنیم. (مریم: ۸۴)

تبعید امام خمینی از قم به ترکیه (۱۳ آبان)

اشاره

تبعید امام خمینی از قم به ترکیه (۱۳ آبان)

پس از تصویب لایحه اعطای مصونیت قضایی به اتباع امریکایی در هیأت دولت رژیم شاه، این لایحه در سال ۱۳۴۳ برای تصویب به مجلس شورای ملی و سنا رسانده شد. تصویب این لایحه در مطبوعات افشا و اعلام نشد. هنگامی که این خبر به گوش امام خمینی رحمه الله رسید، تصمیم گرفت حقایق را به مردم گفته و آن ها را از فاجعه بزرگی که به دست رژیم به وقوع پیوسته بود، با خبر کنند. امام درچهارم آبان ۱۳۴۳ در مراسمی که به مناسبت میلاد حضرت زهرا علیهاالسلام در بیت ایشان در قم برگزار شده بود، رژیم را رسوا کردند و مفاسد کاپیتولاسیون و جنایت رژیم را دراین باره روشن کردند.

رژیم شاه همه شیوه ها را برای آرام کردن امام به کار برد، ولی هیچ کدام کارساز نبود. تنها یک راه باقی مانده بود و آن تبعید امام بود که به گمان رژیم، با این تبعید، مانع از سر راه برداشته می شد. صبح روز سیزدهم آبان، امام به ترکیه تبعید شد. این تبعید پس از پانزده سال، در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷ پایان یافت.

تبعید مخالفان، راه و رسم زورگویان

تبعید مخالفان، راه و رسم زورگویان

راه و رسم جباران بی منطق این گونه است که وقتی به ضعف و ناتوانی گفتار و عقیده خود آگاه شدند، با تکیه بر زور، مخالفان را از شهر و دیار خود بیرون می کنند. این بیانگر انحطاط فکری و سقوط فوق العاده اخلاقی زورمداران است. خاندان پیامبران الهی هم چون لوط و پیامبر اسلام از این رنج دراماان نبوده اند.

از تو درباره کارزار در ماه حرام می پرسند، بگو: کارزار در آن، گناهی بزرگ و بازداشتن از راه خدا و کفر ورزیدن به او و (باز داشتن از) مسجد الحرام (حج) و بیرون راندن اهل آن از آن جا، نزد خدا (گناهی) بزرگ تر و فتنه (شرک) از کشتار بزرگ تر است... . (بقره: ۲۱۷)

ولی پاسخ قوم او (لوط) جز این نبود که گفتند: آنان را از شهرتان بیرون کنید، زیرا آنان کسانی اند که به پاکی تظاهر می کنند. (اعراف: ۸۲)

سران قوم او (شعیب) که تکبر می ورزیدند، گفتند: ای شعیب، یا تو و کسانی را که با تو ایمان آورده اند، از شهر خودمان بیرون خواهیم کرد یا به کیش ما برگردید. گفت: آیا هرچند کراهت داشته باشیم؟ (اعراف: ۸۸)

و (یاد کن) هنگامی را که کافران درباره تو نیرنگ می کردند تا تو را به بند کشند یا بکشند یا (از مکّه) اخراج کنند و نیرنگ می زدند و خدا تدبیر می کرد و خدا بهترین تدبیر کنندگان است. (انفال: ۳۰)

یاری خدا به تبعید شدگان مؤمن

یاری خدا به تبعید شدگان مؤمن

اگر او (پیامبر) را یاری نکنید، همانا خدا او را یاری کند. هنگامی که کسانی که کفر ورزیدند، او را (از مکه) بیرون کردند، و او نفر دوم از دو تن بود، آن گاه که در غار (ثور) بودند، وقتی به همراه خود می گفت: اندوه مدار که خدا با ماست، پس خدا آرامش خود را بر او فرو فرستاد و او را با سپاهیانی که آن ها را نمی دیدند تأیید کرد و کلمه کسانی را که کفر ورزیدند، پست تر گردانید و کلمه خداست که برتر است و خدا شکست ناپذیر حکیم است. (توبه: ۴۰)(۱)

تبعید، قصاص تبعید

تبعید، قصاص تبعید

قرآن، تبعید را راه مقابله با تبعید ستمگرانه ظالمان می داند و می فرماید:

و در راه خدا، با کسانی که با شما می جنگند، بجنگید، (ولی) از اندازه در نگذرید؛ زیرا خداوند تجاوز کاران را دوست نمی دارد. و هرکجا برایشان دست یافتید، آنان را بکشید و از همان جا که شما را بیرون راندند، آنان را بیرون برانید. (بقره: ۱۹۰)

پاداش تبعید در راه خدا

پاداش تبعید در راه خدا

۱- نیز نک: یوسف: ۹؛ ابراهیم: ۱۳؛ اسراء: ۷۶؛ شعراء: ۱۶۷؛ نمل: ۵۶.

پس پروردگارشـان دعـای آنـان را اجابت کرد (و فرمود که) من عمل هیـچ صاحب عملی از شـما را، از مرد یا زن، که همه از یکدیگرنـد، تبـاه نمی کنم. پس کسانی که هجرت کرده و از خانه های خود رانـده شـده و در راه من آزار دیـده و جنگیـده و کشـته شـده انـد، بـدی هایشـان را از آنـان می زدایم و آنـان را در بـاغ هـایی که از زیر (درختان) آن نهرها روان است، درمی آورم؛ (این) پاداشی است از جانب خدا و پاداش نیکو نزد خداست. (آل عمران: ۱۹۵)

فرجام بد تبعید گران

فرجام بد تبعید گران

و کسـانی که کـافر شدنـد، به پیامبرانشـان گفتنـد: شـما را از سـرزمین خودمـان بیرون خواهیم کرد مگر این که به کیش ما باز گردیـد. پس پروردگارشـان به آنان وحی کرد که حتماً سـتمگران را هلاك خواهیم کرد. و به یقین، شـما را پس از ایشان در آن سـرزمین سـکونت خواهیم داد. این برای کسـی است که از ایستادن (در محشر به هنگام حساب) در پیشگاه من بترسد و از تهدیدم بیم داشته باشد. (ابراهیم: ۱۳ و ۱۴)

هفته تربیت اسلامی (۱۳ _ ۱۹ آبان)

اشاره

هفته تربیت اسلامی (۱۳ _ ۱۹ آبان)

تربیت به معنـای بـاروری و شـکوفایی بـذرهای نهفته و کشف گنجینه های پنهان در وجود انسان است. هـدایت به سوی حق و کمـال، رسانـدن به حـد بلوغ در تشـخیص و تزکیه نفس، اخلاـق و عمـل، از جمله مفـاهیم تربیتی انـد که در قرآن به کار رفته است.

مربی، هنرمند بصیری است که با ظرافت، شکیبایی و شناخت تقریبا کامل از محیط

پیرامون خویش و فرد یا افراد تحت تعلیم، همه فرصت ها و توانایی های موجود را در جهت هدایت و سازندگی امانت های عظیمی که به دستش سپرده شده اند بسیج می کند و این گل های لطیف را از هجوم آفات و سموم پاس می دارد.

به دلیل اهمیت فوق العاده تربیت در به کمال رساندن انسان، دولت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۹، از سیزدهم تا نوزدهم آبان ماه هر سال را هفته تربیت نام نهاد که نخستین روز آن، روز دانش آموز نام گرفته است.

تربیت، هدف رسالت

تربیت، هدف رسالت

اوست آن کس که در میان بی سوادان فرستاده ای از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت بدیشان بیاموزد و [آنان] قطعا بیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. (جمعه: ۲)

همان طور که در میان شما، فرستاده ای از خودتان روانه کردیم، (که) آیات ما را بر شما می خواند و شما را پاک می گرداند. و به شما کتاب و حکمت می آموزد و آن چه را نمی دانستید، به شما یاد می دهد. (بقره: ۱۵۱)

هفته روشن دلان (۱ آذر)

اشاره

هفته روشن دلان (۱ آذر)

زیر فصل ها

چشم، هدیه الهی

چشم، ابزار شناخت

نبود بینایی، امتحان الهی

بینایی، مسئولیت آور است

کافران، کوران حقیقی

برخی نابینایان از بینایان، بیناترند

تأکید بر احترام نابینایان

چشم، هدیه الهی

چشم، هدیه الهی

و اوست آن کس که برای شما گوش و چشم و دل پدید آورد، چه اندک

سپاس گزارید. (مؤمنون: ۷۸)

چشم، ابزار شناخت

چشم، ابزار شناخت

و خدا شما را از شکم مادرانتان ــ در حالی که چیزی نمی دانستید ــ بیرون آورد، و برای شما گوش و چشم ها و دل ها قرار داد، باشد که سپاس گزاری کنید. (نحل: ۷۸)

نبود بینایی، امتحان الهی

نبود بینایی، امتحان الهی

و قطعاً شما را به چیزی (از قبیل) ترس و گرسنگی و کاهشی در اموال و جان ها و محصولات می آزماییم؛ و مژده ده شکیبان را. (بقره: ۱۵۵)

بینایی، مسئولیت آور است

بینایی، مسئولیت آور است

چیزی را که بدان علم نداری دنبال مکن؛ زیرا گوش و چشم و قلب، همه مورد پرسش واقع خواهند شد. (اسراء: ۳۶)

کافران، کوران حقیقی

کافران، کوران حقیقی

و در حقیقت، بسیاری از جنّیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده ایم. (چرا که) دل هایی دارند که با آن (حقایق را) دریافت نمی کنند و چشمانی دارند که با آن ها نمی بینند و گوش هایی دارند که با آن ها نمی شنوند. آنان همانند چهارپایان بلکه گمراه ترند. (آری) آن ها همان غافل ماندگانند. (اعراف: ۱۷۹)

برخی نابینایان از بینایان، بیناترند

برخی نابینایان از بینایان، بیناترند

یعقوب علیه السلام که از شدت گریه در فراق فرزند، نابینا شده بود، بوی پیراهن یوسف علیه السلام را از فاصله ای بسیار دور فهمید و اطرافیان را از آن آگاه کرد:

(یوسف گفت): این پیراهن مرا ببرید و آن را بر چهره پدرم بیفکنید (تا) بینا شود، و همه کسان خود را نزد من آورید* و چون کاروان رهسپار شد، پدرشان گفت: اگر مرا به کم خردی نسبت ندهید، بوی یوسف را می شنوم* گفتند: به خدا سوگند که تو سخت در گمراهی دیرین خود هستی* پس چون

مژده رسان آمد، آن (پیراهن) را بر چهره او انداخت، پس بینا گردید، گفت: آیا به شما نگفتم که بی شک من از (عنایت) خدا چیزهایی می دانم که شما نمی دانید؟ (یوسف: ۹۳ _ ۹۶)

تأکید بر احترام نابینایان

تأکید بر احترام نابینایان

پیامبر مشغول تبلیغ و دعوت سران قریش بود. در این میان، عبدالله بن ام مکتوم که نابینا و فقیر بود وارد شد. مردی از بنی امیه وقتی دید آن نابینا پیوسته سخنان پیامبر را قطع می کند، خشمگین شد و او را سرزنش کرد و هنگامی که با اصرار آن نابینا مواجه شد، از او روی گرداند. در این هنگام آیات ذیل نازل شد و بر رعایت حرمت این نابینا تأکید ورزید. رسول خدا صلی الله علیه و آله پس از این ماجرا پیوسته، عبدالله را گرامی می داشت، حتی دوبار او را در مدینه جانشین خویش قرار داد:(۱)

چهره درهم کشید و روی بر تافت. از این که نابینایی به سراغ او آمد. تو چه می دانی شاید او پاکی و تقوا پیشه کند. یا متذکر گردد و این تذکر به حال او مفید باشد. آن کس که مستغنی است. تو به او روی می آوری. در حالی که اگر او خود را پاک نسازد، چیزی بر تو نیست. کسی که به سراغ تو می آید و کوشش می کند. و از خدا ترسان است. تو از او غافل می شوی. (عبس: ۱ _ ۱۰)

معافیت نابینایان از جهاد

معافیت نابینایان از جهاد

... بر نابینا و لنگ و بیمار گناهی نیست، اگر در میدان جهاد شرکت نکنند... . (فتح، ۱۵ _ ۱۷)(۲)

۱- تفسیر المیزان، ج ۲۰، ص ۱۹۹.

۲- و نیز نک: نور، ۶۱.

هفته بهداشت (۱۴ _ ۲۱ آذر)

اشاره

هفته بهداشت (۱۴ _ ۲۱ آذر)

زیر فصل ها

پیش گیری، اساس سلامتی

پاکیزگی و نظافت

دستورهای بهداشتی قرآن

پیش گیری، اساس سلامتی

پیش گیری، اساس سلامتی

خود را با دست خود به هلاکت میافکنید و نیکی کنید. (بقره: ۱۹۵)

براساس این آیه، هر کاری که فرجام آن هلاکت جسمی و روانی انسان باشد، حرام خواهد بود.

پاکیزگی و نظافت

پاکیزگی و نظافت

خدا کسانی را که خواهان پاکی اند، دوست می دارد. (توبه: ۱۰۸)

خدا نمی خواهد بر شما تنگ بگیرد، ولی می خواهد شما را پاک و نعمتش را بر شما تمام گرداند. باشد که سپاس (او) بدارید. (مائده: ۶)

دستورهای بهداشتی قرآن

۱. دوری از همسر هنگام عادت ماهیانه

از تو درباره عادت ماهیانه (زنان) می پرسند، بگو: آن (زیان بار) و رنجی است. پس هنگام عادت ماهانه از (آمیزش با) زنان کناره گیری کنید و به آنان نزدیک نشوید تا پاک شوند... . (بقره: ۲۲۲)

۲. پرهیز از اسراف در خوردن و آشامیدن

بخورید و بیاشامید، (ولی) زیاده روی نکنید که او اسراف کاران را دوست نمی دارد. (اعراف: ۳۱)

پژوهش ها نشان می دهد که سرچشمه بسیاری از بیماری ها، غذاهای اضافی است که

به صورت چربی در بـدن انسان باقی می مانـد. برای درمان بسـیاری از بیماری ها، نخستین گام آن است که با رعایت اعتـدال، این مواد مزاحم از بدن پاک سازی گردد.

۳. زدودن آلودگی ها با آب

اوست که از آسمان، آبی فرود آورد که (آب) آشامیدنی شما از آن است و روییدنی(هایی) که (رمه های خود را) در آن می چرانید (نیز) از آن است. (نحل: ۱۰)

و اوست آن کس که بادهـا را نویـدی پیشـاپیش رحمت خویش (بـاران) فرسـتاد و از آسـمان، آبی پـاک و پـاک کننـده فرود آوردیم. (فرقان: ۴۸)

۴. شیر دادن کامل به کودک

مادران (بایـد)، فرزنـدان خود را دو سال شـیر دهنـد، (این حکم) برای کسـی است که بخواهـد دوران شـیرخوارگی را تکمیل کند... . (بقره: ۲۳۱)

۵. دقت در غذا

پس انسان باید به خوراک خود بنگرد. (عبس: ۲۴)

۶. خوردن غذای پاکیزه

(ای پیامبر) از تو می پرسـند: چه چیزهایی برای آنان حلال شـده است؟ بگو: «چیزهای پاکیزه برای شـما حلال گردیـده است». (مائده: ۴)

۷. پرهیز از برخی گوشت ها

بر شـما حرام شـده است: مردار، خون، گوشت خوک و آن چه به نام غیر خدا کشـته شده باشد. و (حیوان حلال گوشت) خفه شده و به چوب مرده و از بلندی افتاده و به ضرب شاخ مرده و آن چه درنده ازآن خورده باشد... .» (مائده: ۳)

۸. خواب

و از نشانه های (حکمت) خدا، خواب شماست در شب و (نیم) روز... . (روم: ۲۳)

خواب تجدید کننده قوای فرسوده و رمز نشاط و طراوت است. و بی خوابی موجب بیماری های گوناگون و ضعف اعصاب است و به مرگ قطعی می انجامد.

۹. خوردن عسل

و پروردگار تو به زنبور عسل وحی (الهام غریزی) کرد که از پاره ای کوه ها و از برخی درختان و از آن چه داربست (و چفته سازی) می کنند، خانه هایی برای خود درست کن. سپس از همه میوه ها بخور، و راه های پروردگارت را فرمانبردارانه، بپوی. (آن گاه) از درون (شکم) آن، شهدی که به رنگ های گوناگون است بیرون می آید. در آن، برای مردم درمانی است. (نحل: ۶۸ و ۶۹)

۱۰. آشامیدن شیر

و همانا در دام ها برای شما عبرتی است: از آن چه در (لابه لای) شکم آن هاست، از میان سرگین و خون، شیری ناب به شما می نوشانیم که برای نوشندگان گواراست. (نحل: ۶۶)

۱۱. حرمت و منع شراب

ای پیامبر: درباره شراب و قمار از تو می پرسند، بگو: در آن دو گناهی بزرگ و سودهایی برای مردم است، (ولی) گناهشان از سودشان بزرگ تر است. (بقره: ۲۱۹)

۱۲. استفاده از ماهی

و اوست کسی که دریا را مسخّر گردانید تا از آن گوشت تازه بخورید و پیرایه ای که آن را می پوشید، از آن بیرون آورید... . (نحل: ۱۴)

روز پژوهش (۲۵ آذر)

اشاره

روز پژوهش (۲۵ آذر)

پژوهش از ملاک های توسعه یک جامعه است. تحقیق و پژوهش در ابعاد مختلف علوم می تواند درهای پیشرفت و بالندگی را بگشاید و روحیه بیگانه پرستی و تقلید را از فرهنگ جامعه بزداید.

قرآن کریم نیز با فرا خواندن مسلمانان به پژوهش، آنان را از عمل بدون تحقیق نهی می کند.

پژوهش مانع پشیمانی است

پژوهش مانع پشیمانی است

ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر فاسقی برایتان خبری آورد، نیک وارسی کنید، مبادا به نادانی گروهی را آسیب برسانید و (بعد) از آن چه کرده اید، پشیمان شوید. (حجرات: ۶)

امیدواری در هرحال

امیدواری در هرحال

به تحقیق، باید روح امید برای رسیدن به مطلوب در محقق زنده باشد، وگرنه با شرایط دشوار تحقیق چه عامل دیگری می تواند انگیزه آفرینی کند و فرد را به حرکت درآورد. قرآن به این امید در نهاد حضرت یعقوب برای یافتن فرزندانش، یوسف و بنیامین اشاره می کند و می فرماید:

ای پسران من، بروید و از یوسف و برادرش جست وجو کنید و از رحمت خدا نومید مباشید؛ زیرا جزگروه کافران کسی از رحمت خدا نومید نمی شود. (یوسف: ۸۴ _ ۸۷)

تحقیق در آغاز آفرینش

تحقیق در آغاز آفرینش

بگو در زمین بگردید و بنگرید که چگونه [خداوند] آفرینش را آغاز کرده است. (حج: ۴۶)

تحقیق در سیره پیشینیان

تحقیق در سیره پیشینیان

به یقین، پیش از شما سنت هایی [بوده و] سپری شده است. پس در زمین بگردید و بنگرید فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است. (آل عمران: ۱۳۷)

روز حمل و نقل (۲۶ آذر)

اشاره

روز حمل و نقل (۲۶ آذر)

از میان تمام مواهبی که خداوند به انسان بخشیده، مرکب از نعمت هایی است که خداوند آن را به بندگانش یادآوری کرده است. شاید این بدان جهت باشد که بهره گیری از انواع روزی ها، بدون حرکت امکان پذیر نیست و حرکت انسان بر صفحه زمین، نیاز به مرکبی راهوار دارد؛ چون حرکت مقدمه هرگونه برکت است. وجود این مرکب ها فعالیت انسان را چندین برابر می کند و مرکب های پرشتاب که امروز در اختیار انسان قرار دارد، چهره حیات را به کلی دگرگون ساخته و به همه چیز شتاب بخشیده و برای او گونه ای آسایش به ارمغان آورده است:

و به راستی، ما فرزندان آدم را گرامی داشتیم و آنان را در خشکی و دریا (بر مرکب ها) برنشاندیم. (اسراء: ۷۰)

حمل و نقل دریایی

حمل و نقل دریایی

در حمل و نقل، کشتی، وسیله ای کم هزینه و پرسود شناخته شده است. با توجه به این نکته که راه های دریایی از جاده های خشکی بسیار گسترده تر، کم خرج تر، و آماده تر است، عظمت نعمت دریاها را برای کشتی رانی روشن تر می سازد. این وسیله که خداوند

آن را به تسخیر انسان در آورده، از زمان های قدیم مورد استفاده بوده و توجه به این نکته که کشتی های غول پیکر گاه به عظمت یک شهر بوده و جمعیت بسیار و کالای فراوانی را می تواند در خود جای دهد، بشر پیشرفته را در به کارگیری هرچه بیشتر از این نعمت الهی به خود متوجه ساخت:

خداست که آسمان ها و زمین را آفرید، و از آسمان آبی فرو فرستاد و به وسیله آن از میوه ها برای شما روزی بیرون آورد و کشتی را برای شما رام گردانید تا به فرمان او در دریا روان شود و رودها را برای شما مسخّر کرد. (ابراهیم: ۳۲)

او کسی است که دریا را مسخّر (شما) ساخت.... و کشتی ها را می بینید که سینه دریا را می شکافند تا شما (به تجارت پردازید) و از فضل خدا بهره گیرید، شاید شکر نعمت های او را به جا آورید. (نحل: ۱۴)

اهمیّت آبادی و امنیت راه

اهمیّت آبادی و امنیت راه

جاده باید دارای دو ویژگی باشد:

۱. خشک و بیابانی نباشد و آبادی های آن نزدیک و متصل به هم باشد تا مسافران بتوانند نیازهای خود را تأمین کنند؛

۲. امنیت داشته باشد:

و میان آنان و میان آبادانی هایی که در آن ها برکت نهاده بودیم، شهرهای متّصل به هم قرار داده بودیم و در میان آن ها مسافت را، به اندازه، مقرر داشته بودیم. در این (راه)ها، شبان و روزان آسوده خاطر بگردید. (سبأ: ۱۸)

کمک به در راه ماندگان

کمک به در راه ماندگان

یک دسته از کسانی که در قرآن درباره آنان سفارش و برایشان حق و حقوقی در نظر گرفته است، در راه ماندگان هستند که خداوند آنان را «ابن سبیل» خوانده است.

از تو می پرسند: چه چیزی انفاق کنند (و به چه کسی بدهند)؟ بگو: هر مالی انفاق کنید، به پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مسکینان و به در راه مانده تعلق

دارد و هرگونه نیکی کنید البته خدا به آن داناست. (بقره: ۲۱۵)

ولادت حضرت عیسی علیه السلام (۴ دی، ۲۵ دسامبر)

اشاره

ولادت حضرت عیسی علیه السلام (۴ دی، ۲۵ دسامبر)

زیر فصل ها

معجزه ولادت

شخصیت حضرت عیسی علیه السلام

خیرخواه مادر

معجزه های مسیح علیه السلام

معجزه ولادت

معجزه ولادت

و در این کتاب از مریم یاد کن، آن گاه که از کسان خود، در مکانی شرقی به کناری شتافت. و در برابر آنان پرده ای بر خود گرفت. پس روح خود را به سوی او فرستادیم تا به (شکل) بشری خوش اندام بر او نمایان شد. (مریم) گفت: اگر پرهیزگاری، من از تو به خدای رحمان پناه می برم. گفت: من فقط فرستاده پروردگار توام، برای این که به تو پسری پاکیزه ببخشم. گفت: چگونه مرا پسری باشد با آن که دست بشری به من نرسیده و بدکار نبوده ام؟ . گفت: (فرمان) چنین است، پروردگار تو گفته که آن بر من آسان است، و تا او را نشانه ای برای مردم و رحمتی از جانب خویش قرار دهیم، و (این) دستوری قطعی بود. پس (مریم) به او (عیسی) آبستن شد و با او به مکان دور افتاده ای پناه جست. تا درد زایمان، او را به سوی تنه درخت خرمایی کشانید. گفت: ای کاش، پیش از این مرده بودم و یکسره فراموش شده بودم. پس، از زیر (پای) او (فرشته) وی را ندا داد که: غم مدار، پروردگارت زیر (پای) تو چشمه آبی پدید آورده است. و تنه درخت خرما را به طرف خود (بگیر و) بتکان، تا بر تو خرمای تازه فرو ریزد. و بخور و بنوش و دیده روشن دار. پس اگر کسی از آدمیان را دیدی، بگوی: من برای (خدای) رحمان روزه نذر کرده ام، و امروز

مطلقاً با انسانی سخن نخواهم گفت. پس (مریم) در حالی که او را در آغوش گرفته بود، به نزد قومش آورد. گفتند: ای مریم، به راستی کار بسیار ناپسندی مرتکب شده ای. ای خواهر هارون، پدرت مرد بدی نبود و مادرت (نیز) بدکاره نبود. (مریم) به سوی (عیسی) اشاره کرد. گفتند: چگونه با کسی که در گهواره (و) کودک است، سخن بگوییم؟ . (کودک) گفت: منم بنده خدا که به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است. و هر جا که باشم، مرا با برکت ساخته، و تا زنده ام، به نماز و زکات سفارش کرده است... . (مریم، ۱۶ _ ۳۳)(۱)

شخصیت حضرت عیسی علیه السلام

شخصیت حضرت عیسی علیه السلام

نام گذاری

خدا تو را به کلمه ای که نامش مسیح عیسی بن مریم است، از خود بشارت می دهد. (آل عمران: ۴۵)

خیرخواه مادر

خیرخواه مادر

(خداوند) مرا نیکوکار و قدردان و خیر خواه مادرم قرار داده، جبّار و شقّی نیافریده است. (مریم: ۳۲)

سه روز مبارک

حضرت عیسی علیه السلام در کودکی فرمود:

و درود بر من، روزی که زاده شدم و روزی که می میرم و روزی که زنده برانگیخته می شوم. (مریم: ۳۳)

معجزه های مسیح علیه السلام

۱. آفرینش مرغ از گل به اجازه خدا

... در حقیقت، من از جانب پروردگارتان برایتان معجزه ای آورده ام: من از گل

۱- و نیز نک: آل عمران: ۴۵ _ ۴۹.

برای شما (چیزی) به شکل پرنده می سازم. آن گاه در آن می دمم، پس به اذن خدا پرنده ای می شود. (آل عمران: ۴۹)

۲. شفا دادن کورمادرزاد و بیماری های درمان ناپذیر

و به اذن خدا نابینای مادرزاده و پیس را بهبود می بخشم. (آل عمران: ۴۹)

۳. نزول مائده آسمانی

و (یاد کن) هنگامی را که حواریّون گفتند: ای عیسی پسر مریم، آیا پروردگارت می تواند از آسمان، خوانی برای ما فرود آورد؟ (عیسی) گفت: اگر ایمان دارید از خدا پروا دارید. گفتند: می خواهیم از آن بخوریم. و دل های ما آرامش یابد، و بدانیم که به ما راست گفته ای و بر آن از گواهان باشیم. عیسی پسر مریم گفت: بارالها، پروردگارا، از آسمان خوانی بر ما فرو فرست تا عیدی برای اول و آخر ما باشد و نشانه ای از جانب تو. و ما را روزی ده که تو بهترین روزی دهندگانی. خدا فرمود: من آن را بر شما فرو خواهم فرستاد، (ولی) هرکس از شما پس از آن انکار ورزد، وی را (چنان) عذابی کنم که هیچ یک از جهانیان را (آن چنان) عذاب نکرده باشم. (مائده: ۱۱۲ _ ۱۱۵)

ابلاغ پیام تاریخی امام خمینی به گورباچف، آخرین رئیس جمهور شوروی (۱۳ دی)

اشاره

ابلاغ پیام تاریخی امام خمینی به گورباچف، آخرین رئیس جمهور شوروی (۱۳ دی)

نامه تاریخی امام خمینی رحمه الله در شرایطی خطاب به رهبری شوروی سابق نگاشته شد که تحلیل گران سیاسی، نظاره گر تجدید نظرطلبی و آغاز تحولات دنیای کمونیسم

بودند، ولی قادر به اظهار نظر یا موضع گیری روشن درباره رخدادهای در حال انجام در بلوک شرق نبودند. امام خمینی رحمه الله بـا بینشـی برخاسـته از مکتب وحی و فراتر از بینش های سیاسـی، به ترسـیم این رویـداد مهم پرداخت. بهره گیری دقیق و به هنگـام از این فرصت تـاریخی در جهت ابلاـغ نـدای فطرت و پیام توحیـد، بیان غنای اسـلام و آمادگی حوزه های علمیه تشـیع برای پاسـخ گویی به نیازهـای فکری و اعتقـادی نسـل معاصـر، برقراری رابطه معنوی و ابراز همـدردی و حمـایت از مسـلمانان شوروی و دیگر کشورهای بلوک شرق، ایستادگی نظام جمهوری اسلامی بر اصل خدشه ناپذیر نه شرقی و نه غربی و مبارزه با اسـتکبار در اشـکال و چهره هـای مختلف آن، پیش بینی شـکست قطعی مارکسـیسم در میـدان عمل و فرو پاشـی نظام الحادی کمونیسم، هشدار جدی نسبت به فرو غلتیدن در دامن نظام سرمایه داری غرب، تحقق وعده های الهی و بازگشت نهایی جامعه انسانی به فطرت خداجوی خویش، از جمله ویژگی ها و نکات برجسـته این پیام است. شایسته است که اندیشمندان مسلمان به تشـریح و تبیین معارف ناب آن پرداخته و نیاز روز افزون مسـلمانان و دیگر ملیت ها و مـذاهب کشورها را پاسخ گویند. از آن جـا که این اقـدام امام خمینی رحمه الله در راسـتای دعوت الهی به سوی توحیـد بوده، آیاتی از قرآن را که سـخن از دعوت به میان آورده، دسته بندی و بیان می کنیم:

واکنش ژرف اندیشان در برابر دعوت حق

واکنش ژرف اندیشان در برابر دعوت حق

اندیشـمندان و خردمنـدان، به دیـده ژرف و عمیق به جهـان هستی می نگرنـد. آن هـا برای این جهـان هـدفی می شناسـند و به بیهوده آفرینی آن اعتقـادی ندارنـد. اگر دعوت گری، آنـان را به ایمـان فرا خوانـد، ایمـان می آورنـد اگر آن دعوت بر مبنای فطرت باشـد؛ زیرا چنـان مسـتعدند که بی درنگ، راه پرهیزگاران و رسـتگاران را در پیش گرفته و در صف ایمان آورنـدگان قرار می گیرند:

پروردگـارا، مـا شـنیدیم کـه دعـوت گری به ایمـان فرا می خوانـد که: به پروردگـار خـود ایمـان آوریـد، پس ایمـان آوردیم. پروردگارا، گناهان ما را بیامرز و

بدی های ما را بزدای و ما را در شمار نیکان بمیران. (آل عمران: ۱۹۳)

واکنش حق ستیزان در برابر دعوت حق

واکنش حق ستیزان در برابر دعوت حق

وقتی انسان از درک حقیقت عاجز بماند، گوش او نمی شنود، زبانش سخن حق نمی گوید و چشم حقیقت بین او نمی بیند. در آن صورت، در هاله ای از بی ایمانی و لجاجت، در صف باطل به مصاف حق می شتابد، و مانعی را نیز سر راه خود نمی بیند:

و چون به آنان گفته شود: از آن چه خدا نازل کرده است، پیروی کنید، می گویند: نه، بلکه از چیزی که پدران خود را بر آن یافته ایم، پیروی می کنیم. آیا هرچند پدرانشان چیزی را درک نمی کرده و به راه صواب نمی رفته اند (باز هم در خور پیروی هستند)؟ و مَثَل (دعوت کننده) کافران چون مَثَل کسی است که حیوان را که جز صدا و ندایی (مبهم، چیزی) نمی شنود بانگ می زند. (آری) کرند، لالند، کورند (و) در نمی یابند. (بقره: ۱۷۰ و ۱۷۱)

واکنش منافقان در برابر دعوت حق

واکنش منافقان در برابر دعوت حق

و چون به آنان گفته شود: همان گونه که مردم ایمان آوردند، شما هم ایمان بیاورید، می گویند: آیا همان گونه که کم خردان ایمان آورده اند، ایمان بیاوریم؟ هشدار که آنان همان کم خردانند، ولی نمی دانند. و چون باکسانی که ایمان آورده اند، برخورد کنند، می گویند: ایمان آوردیم و چون با شیطانهای خود خلوت کنند، می گویند: در حقیقت، ما با شماییم، ما فقط (آنان را) ریشخند می کنیم. (بقره: ۱۳ و ۱۴)

موانع پذیرش حق

۱. استکبار

اسلام؛ یعنی تسلیم، تکبر و غرور را وانهادن و در پیش گرفتن فروتنی. پس کسانی که دعوت حق را نمی پذیرند و ایمان نمی آورند، کسانی هستند که روح استکبار و سلطه گری دارند و ایمان را با منافعشان در تضاد می بینند:

به یقین، یهودیان و کسانی را که شرک ورزیده اند، دشمن ترین مردم نسبت به مؤمنان خواهی یافت و کسانی را که گفتند: ما نصرانی هستیم، نزدیک ترین مردم در دوستی با مؤمنان خواهی یافت؛ زیرا برخی از آنان دانشمندان و رهبانانی هستند که تکبر نمی ورزند* و چون آن چه را به سوی این پیامبر نازل شده است، بشنوند، می بینی بر اثر آن حقیقتی که شناخته اند، اشک از چشم هایشان سرازیر می شود و می گویند: پروردگارا، ما ایمان آورده ایم، پس ما را در شمار گواهان بنویس... . (مائده: ۸۲ و ۸۳)

۲. تعصب و انحصارطلبی

تعصب بی جا، عامل بی ایمانی است. وابستگی افراطی به قوم، نژاد و آیین، اجازه اندیشیدن و انتخاب اصلح را به انسان نمی دهد، همانند یهودیان که در دفاع از آیین خود تا جایی پیش رفتند که آیین حق را نپذیرفتند و به مقابله با آن برخاستند، با این که حقیقت را می دانستند و به آن اعتراف می کردند:

و چون به آنان گفته شود: به آن چه خدا نازل کرده است، ایمان آورید، می گویند: ما به آن چه بر (پیامبر) خودمان نازل شده ایمان می آوریم. و غیر آن را ــ با آن که (کاملاً) حق و مؤید همان جیزی است که با آنان است ــ انکار می کنند، بگو: اگر مؤمن بودید، پس چرا پیش از این، پیامبران خدا را می کشتید؟ (بقره، ۹۱)(۱)

۳. سنت زدگی و تقلید کورکورانه

و چون به آنان گفته شود: به سوی آن چه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر(ش) بیایید، می گویند: آن چه پدران خود را بر آن یافته ایم، ما را بس است. آیا

۱- و نیز نک: ۱۳۵ ــ ۱۳۶.

هرچند پدرانشان چیزی نمی دانسته و هدایت نیافته بودند؟ (مائده: ۱۰۴)(۱)

۴. کژ اندیشی

کژ اندیشی نیز آفت دعوت حق است. کسی که به این صفت گرفتار آید، دیرتر از افراد جاهل ونادان، به راه راست هدایت می گردد. کژ اندیش همواره گمان به حقیقت اندیشه خویش دارد و بر این گمان باطل خویش پای می فشارد.

آیا داستان کسانی را که بهره ای از کتاب (تورات) یافته اند، ندانسته ای که (چون) به سوی کتاب خدا فرا خوانده می شوند تا میانشان حکم کند، آن گاه گروهی از آنان به حال اعراض، روی بر می تابند؟ این بدان سبب بود که آنان (به پندار خود) گفتند: هرگز آتش جز چند روزی به ما نخواهد رسید و بر ساخته هایشان آنان را در دینشان فریفته کرده است. (آل عمران: ۲۳ و ۲۴)

آداب دعوت

۱. دعوت با دانش و بینش

بگو: این است راه من، که من و هرکس را پیروی ام کرد، با بینایی به سوی خدا دعوت می کنیم، و منزه است خدا و من از مشرکان نیستم... . (یوسف: ۱۰۸)(۲)

۲. دعوت با حکمت و اندرز

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به (شیوه ای) که نیکوتر است، مجادله نمای. در حقیقت، پروردگار تو به (حال) کسی که از راه او منحرف شده داناتر، و او به (حال) راه یافتگان (نیز) داناتر است. (نحل:

۱- و نیز نک: بقره: ۱۷۰ و ۱۷۱.

۲- و نیز نک: مریم: ۴۳.

۱۲۵(۱)

دعوت در هر زمان و هر مکان

دعوت در هر زمان و هر مکان

دعوت به حق، زمان و مکان نمی شناسد. مهم، زمینه سازی برای پذیرش حق است. قرآن به داستان حضرت یوسف در زندان و دو جوان زندانی که برای تعبیر خوابشان نزد او آمده بودند، اشاره کرده و از زبان یوسف علیه السلام می فرماید:

... من آیین قومی را که به خدا اعتقاد ندارند و منکر آخرت اند رها کرده ام. و آیین پدرانم، ابراهیم و اسحاق و یعقوب را پیروی نموده ام، برای ما سزاوار نیست که چیزی را شریک خدا قرار دهیم. این از عنایت خدا بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم سپاس گزاری نمی کنند. ای دو رفیق زندانی ام، آیا خدایان پراکنده بهترند یا خدای یگانه مقتدر؟ ... . (یوسف: ۳۷ _ ۳۹)

قیام مردم قم در اعتراض به مقاله توهین آمیز روزنامه اطلاعات به حضرت امام خمینی رحمه الله (۱۹ دی)

اشاره

قیام مردم قم در اعتراض به مقاله توهین آمیز روزنامه اطلاعات به حضرت امام خمینی رحمه الله (۱۹ دی)

درگذشت ناگهانی فرزند بزرگ امام خمینی رحمه الله، آیت الله سید مصطفی خمینی در آبان ۱۳۵۶، شتاب خاصی به حرکت انقلاب اسلامی بخشید. مجالس یاد بود متعددی در

۱- و نیز نک: طه: ۲۵ _ ۳۷؛ حج: ۶۷؛ مؤمنون: ۹۲.

سرتاسر کشور برگزار شد و درپی هریک از این مجالس، تظاهرات گسترده ای علیه رژیم شاه به راه افتاد و بار دیگر امام خمینی رحمه الله به عنوان رهبر حرکت اسلامی در جامعه رخ نشان داد. ازاین رو، دستگاه حاکم و به ویژه شخص شاه بر آن شد تا با توهین به ساحت امام، چهره ایشان را در انظار عمومی تخریب کند.

شاه دستور نگارش مقاله «ایران و استعمار سرخ و سیاه» را در حالی صادر کرد که پیش از آن مضامین آن را در گفت و گو با خبرنگار یک مجله امریکایی بیان کرده بود.

این مقاله که نویسنده آن «احمد رشیدی مطلق» ذکر شده بود، به طور صریح، بی حجابی را فضیلت دانسته و حجاب را کهنه پرستی و «ارتجاع سیاه» معرفی کرده و ساحت مرجع بزرگ عالم تشیّع، امام خمینی رحمه الله را به باد اهانت گرفته بود. در این مقاله، قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲ نیز «توطئه استعمار سرخ و سیاه» معرفی شده بود.

با پخش سراسری روزنامه اطلاعات و رسیدن آن به شهر قم، طلاب به خشم آمدند و دروس حوزه تعطیل شد. بدین ترتیب، قیامی آغاز شد که مانند آتش به دامن رژیم افتاد و ریشه آن را برای همیشه در این کشور سوزاند.

قداست و ارزش قلم

قداست و ارزش قلم

قلم، پاسدار دانش ها و افکار اندیشمندان، حلقه اتصال فکری علما و پل ارتباطی گذشته و آینده بشر است. قلم، اندیشه و انسان هایی را که از نظر زمان و مکان دور از هم زندگی می کنند، به هم پیوند می دهد.

سوگند به قلم و آن چه می نویسند. (قلم: ۱)

بخوان به نام پروردگارت که آفرید. انسان را از علق آفرید. بخوان و پروردگار تو کریم ترین (کریمان) است. همان کس که به وسیله قلم آموخت. آن چه را که انسان نمی دانست (به تدریج به او) آموخت. (علق: ۱ _ ۵)

خیانت قلم

خیانت قلم

جمعی از دانشمندان یهود، پس از بعثت پیامبراسلام صلی الله علیه و آله، اوصاف او را با آن چه

در تورات آمده بود، مطابق دیدند و ترسیدند که در صورت روشن شدن این واقعیت، منافع آن ها در خطر قرار گیرد. بنابراین، به جای اوصاف راستین یاد شده در تورات، صفاتی مخالف آن نوشتند. عوام یهود که تا آن زمان کم و بیش صفات واقعی او را شنیده بودند، از علمای خود می پرسیدند: آیا این همان پیامبر موعود نیست که ظهور او را بشارت می دادید؟ آن ها آیات تحریف شده تورات را بر آن ها می خواندند تا به این وسیله قانع شوند. آیات قرآن که در این باره نازل شده و خیانت آن ها را در تحریف آیات الهی برملا می کند، چنین است:

و (بعضی) از آنان بی سوادان هستند که کتاب (خدا) را جز خیال های خامی نمی دانند، و فقط گمان می برند. پس وای به کسانی که کتاب (تحریف شده ای) با دستهای خود می نویسند، سپس می گویند: این ازجانب خداست تا بدان بهای ناچیزی به دست آرند؛ پس وای برایشان از آن چه دست هایشان نوشته، و وای برایشان از آن چه (از این راه) به دست می آورند. (بقره: ۷۹)

پس به (سزای) پیمان شکستنشان، لعنتشان کردیم و دل هایشان را سخت گردانیدیم. (به طوری که) کلمات را از مواضع خود تحریف می کنند و بخشی از آن چه را بدان اندرز داده شده بودند، به فراموشی سپردند. و تو همواره بر خیانتی از آنان آگاه می شوی... . (مائده: ۱۳)

فرار شاه خیانت کار از ایران (۲۶ دی)

اشاره

فرار شاه خیانت کار از ایران (۲۶ دی)

با اوج گرفتن قیام مردم ایران و هماهنگی قیام های مردمی به رهبری امام خمینی رحمه الله کنترل امنیت کشور از دست نیروهای رژیم و حتی حکومت نظامی خارج شد. در زمان

کوتاهی پایه های اقتدار رژیم ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی سست و شاه مجبور به فرار از کشور شد و این فرجام تمام طاغوت هاست.

عبرت از سرنوشت طاغوتیان

عبرت از سرنوشت طاغوتیان

هنگامی که طغیان و سرکشی و تحقیر مؤمنان تهیدست و توطئه بر ضد حق جویان، به اوج خود برسد، دست قدرت الهی از آستین بیرون می آید و به حیات طغیان گران پایان می دهد. آبی که مایه حیات است، مأمور نابودی فرعونیان می شود و زمینی که مهد آرامش است، گورستان قارونیان.

آن گاه (قارون) را با خانه اش در زمین فرو بردیم و گروهی نداشت که در برابر (عذاب) خدا او را یاری کنند و (خود نیز) نتوانست از خود دفاع کند. ... آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که در زمین خواستار برتری و فساد نیستند، و فرجام (خوش) از آن پرهیزگاران است. (قصص: ۸۱ _ ۸۳)

حفظ جنازه فرعون برای عبرت آیندگان

حفظ جنازه فرعون برای عبرت آیندگان

فرعون در واپسین لحظه های غرق شدن در نیل، خود را بیش از هر زمانی ناتوان دید و به قدرت خداوند ایمان آورد، ولی این ایمان سودی نداشت. بدن بی جان او در نقطه بلندی در ساحل بیرون افتاد تا مایه عبرت آیندگان باشد.

و فرزندان اسرائیل را از دریا گذراندیم، پس فرعون و سپاهیانش از روی ستم و تجاوز، آنان را دنبال کردند، تا وقتی که در شرف غرق شدن قرار گرفت، گفت: ایمان آوردم که هیچ معبودی جز آن که فرزندان اسرائیل به او گرویده اند، نیست و من از تسلیم شدگانم. اکنون در حالی که پیش از این نافرمانی می کردی و از تباه کاران بودی؟ . پس امروز تو را با زره (زرّین) خودت به بلندی (ساحل) می افکنیم، تا برای کسانی که از پی تو می آیند، عبرتی باشد و بی گمان، بسیاری از مردم از نشانه های ما غافل اند. (یونس: ۹۰ _ ۹۲)

بازگشت پیروزمندانه امام خمینی به ایران (۱۲ بهمن) پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و سقوط رژیم ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی (۲۲ بهمن)

اشاره

بازگشت پیروزمندانه امام خمینی به ایران (۱۲ بهمن) پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و سقوط رژیم ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی (۲۲ بهمن)

پس از فرار شاه معدوم، ملت ایران منتظر بازگشت امام خمینی رحمه الله بودند. دولت بختیار سعی داشت در این بازگشت وقفه ایجاد کند تا شاید بر اوضاع مسلط گردد، ولی سرانجام در دوازدهم بهمن ۱۳۵۷، پرواز انقلاب در فرودگاه مهرآباد بر زمین نشست. ده روز بعد در پایان روز ۲۲ بهمن ۱۳۵۷، رژیم ۲۵۰۰ ساله پادشاهی و سلطنت پنجاه ساله پهلوی سرنگون شد.

پیروزی حق و نابودی باطل، سنتی الهی

پیروزی حق و نابودی باطل، سنتی الهی

خداوند، پیروزی حق و نابودی باطل را سنتی الهی خوانده و آن را به ستم دیدگان جهان نوید داده است.

و بگو حق آمد و باطل نابود شد، آری، باطل همواره نابودنی شدنی است. (اسراء: ۸۱)

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین (خود) قرار دهد، همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند، جانشین (خود) قرار داد، و آن دینی را که برایشان پسندیده است، به سودشان مستقر کند و بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند (تا) مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند و هرکس پس

از آن به کفر گراید، آنانند که نافرمان اند. (نور، ۵۵)(۱)

عوامل پیروزی

۱. اطاعت از حق

و هر کس خدا و پیامبر او و کسانی را که ایمان آورده اند، ولیّ خود بداند (پیروز است؛ چرا که) حزب خدا همان پیروزمندان اند. (مائده: ۵۶)

۲. توکل بر خدا

اگر خـدا شـما را یاری کند، هیچ کس بر شـما چیره نخواهد شد و اگر دست از یاری شـما بردارد، چه کسـی بعد از او شـما را یاری خواهد کرد؟ و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند. (آل عمران: ۱۶۰)

۳. ایمان

ای پیـامبر، مؤمنان را به جهاد برانگیز، اگر از (میان) شـما بیست تن، شـکیبا باشـند بر دویست تن چیره می شونـد و اگر از شـما یکصـد تن باشـند، به هزار تن از کافران پیروز می گردنـد، چرا که آنان قومی انـد که نمی فهمنـد. اکنون خدا بر شـما تخفیف داده و معلوم داشت که در شـما ضـعفی هست. پس اگر از (میان) شـما یکصد تن شـکیبا باشـند، بر دویست تن پیروز گردند و اگر از شما هزار تن باشند، به توفیق الهی بر دو هزار تن غلبه کنند و خدا با شکیبایان است. (یونس: ۶۲ _ ۶۴)

۴. شکیبایی و نماز

ای کسانی که ایمان آورده اید، از شکیبایی و نماز یاری جویید؛ زیرا خدا با شکیبایان است. (بقره: ۱۵۳)

۱- نیز نک: آل عمران: ۱۱۱؛ حج: ۵۲؛ شعرا: ۱۰ _ ۶۸.

و چون طالوت با لشکریان (خود) بیرون شد، گفت: خداوند شما را به وسیله رودخانه ای خواهد آزمود. پس هرکس از آن بنوشد از (پیروان) من نیست و هرکس از آن نخورد، او از (پیروان) من است، مگر کسی که با دستش کفی برگیرد. پس (همگی) جز اندکی از آن ها، از آن نوشیدند. و هنگامی که (طالوت) با کسانی که همراه وی ایمان آورده بودند، از آن (نهر) گذشتند، گفتند: امروز ما را یارای (مقابله با) جالوت و سپاهیانش نیست، کسانی که به دیدار خداوند یقین داشتند، گفتند: بسا گروهی اندک که بر گروهی بسیار، به اذن خداوند پیروز شدند و خداوند با شکیبایان است* و هنگامی که با جالوت و سپاهیانش روبه رو شدند، گفتند: پروردگارا، بر (دل های) ما شکیبایی فرو ریز و گام های ما را استوار دار، و ما را بر گروه کافران پیروز فرما. پس آنان را به اذن خدا شکست دادند و داوود، جالوت را کشت و خداوند به او پادشاهی و حکمت ارزانی داشت و از آن چه می خواست به او آموخت... . (بقره، ۲۹۴ _ ۲۵۱)(۱)

۵. پرهیز از اختلاف و درگیری

و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و با هم نزاع مکنید که سست شوید و مهابت شما از بین برود و صبر کنید که خدا با شکیبایان است. (انفال: ۴۶)

۶. یاری خواهی از خداوند

موسی به قوم خود گفت: از خدا یاری جویید و پایداری ورزید که زمین از آن خداست، آن را به هرکس از بندگانش که بخواهد می دهد و فرجام (نیک)

۱- و نیز نک: آل عمران: ۱۴۶ و ۱۴۷؛ اعراف: ۱۲۸ _ ۱۳۷.

برای پرهیزگاران است. (اعراف: ۱۲۸)(۱)

۷. پایداری

پس همـان گونه که دسـتور یافته ای، ایسـتادگی کن و هر که با تو توبه کرده (نیز چنین کنـد) و طغیان مکنیـد که او به آن چه انجام می دهید، بیناست. (هود: ۱۱۲)

۸. هجرت

و کسانی که پس از ستم دیـدگی، در راه خدا هجرت کرده اند، در این دنیا جای نیکویی به آنان می دهیم و اگر بدانند، قطعاً پاداش آخرت بزرگ تر خواهد بود. (نحل: ۴۱)

پیروزی واقعی

پیروزی واقعی

پس آن گاه که در صور دمیده شود، (دیگر) آن روز میانشان نسبت خویشاوندی وجود ندارد و از (حال) یکدیگر نمی پرسند. پس کسـانی که کفه ترازوی (اعمـال) آنـان سـنگین باشـد، ایشـان (پیروز و) رسـتگارند. و کسانی که کفّه میزان (اعمال) شان سبک باشد، آنان به خویشتن زیان زده اند (و) همیشه در جهنم می مانند. (مؤمنون: ۱۰۱ _ ۱۰۳)

صدور حکم تاریخی امام خمینی مبنی بر ارتداد و اعدام سلمان رشدی نویسنده کتاب آیات شیطانی (۲۵ بهمن)

اشاره

صدور حکم تاریخی امام خمینی مبنی بر ارتداد و اعدام سلمان رشدی نویسنده کتاب آیات شیطانی (۲۵ بهمن)

۱- و نیز نک: نحل، ۱۲۸.

مرتد یعنی کسی که اسلام را بپذیرد و سپس از آن بازگردد، بر دو قسم است:

۱. مرتد فطری: کسی است که از پدر و یا مادر مسلمان تولد یافته و بعد، از اسلام بازگشته است؛

۲. مرتد ملّی کسی است که از پدر و مادر مسلمان زاده نشده، بلکه خود پس از بلوغ، اسلام را پذیرفته و سپس از آن بازگشته است.

توبه مرتد ملّی پذیرفته می شود و مجازات او کم تر است. حکم مرتد فطری شدیدتر و سخت تر است، گرچه توبه او در واقع و در پیشگاه خداوند پذیرفته می شود، ولی در صورت اثبات در دادگاه محکوم به اعدام خواهد شد. اموال او نیز به عنوان ارث به ورثه مسلمان او می رسد، همسرش از او جدا می شود و توبه او نمی تواند از این احکام شدید جلوگیری کند.

فلسفه این حکم، حفظ جبهه داخلی کشور اسلامی و جلوگیری از متلاشی شدن آن و نفوذ بیگانگان و منافقان است؛ زیرا ارتداد در واقع، نوعی قیام بر ضد مکتب اسلام است که در بسیاری از قوانین دنیای امروز نیز مجازات آن اعدام است.

سلمان رشدی نیز به جهت مسلمان بودن و اهانت و نسبت دروغ او به پیامبر صلی الله علیه و آله، بر اساس فتوای علمای شیعه و سنی، مرتد شناخته و حکم اعدام او صادر شد.

چگونه خداوند، قومی را که پس از ایمانشان کافر شدند، هدایت می کند؟ با آن که شهادت دادند که این رسول، بر حقّ است و برایشان دلایل روشن آمد و خداوند قوم بیدادگر را هدایت نمی کند. سزای آنان، این است که لعنت خدا و فرشتگان و مردم، همگی برایشان است. در آن (لعنت) جاودانه بمانند، از عذاب از ایشان کاسته گردد و نه مهلت یابند. (آل عمران: ۸۶ _ ۸۸)(۱)

۱- بقره: ۲۱۷ _ ۲۱۸؛ اعراف: ۱۵۲ _ ۱۵۳.

تلاش یهودیان و نصارا در تحمیل ارتداد

تلاش یهودیان و نصارا در تحمیل ارتداد

همان گونه که خودشان کافر شده اند، آرزو دارند (که شما نیز) کافر شوید، تا با هم برابر باشید. پس زنهار، از میان ایشان برای خود، دوستانی اختیار مکنید تا آن که در راه خدا هجرت کنند. پس اگر روی برتافتند، هر کجا آنان را یافتید به اسارت بگیرید و بکشیدشان و ازایشان یار و یاوری برای خدا مگیرید. (نساء: ۸۹)(۱)

و آنان پیوسته با شما می جنگند تا ــ اگر بتوانند ــ شما را از دینتان برگردانند. و کسانی از شما که از دین خود برگردند و در حال کفر بمیرند، آنان کردارهایشان در دنیا و آخرت تباه می شود. ایشان اهل آتشند و در آن ماندگار خواهند بود. (بقره: ۲۱۷)

پیروی از کفار، زمینه ساز ارتداد

پیروی از کفار، زمینه ساز ارتداد

ای کسانی که ایمان آورده اید، اگراز فرقه ای از اهل کتاب فرمان برید، شما را پس از ایمانتان به حال کفر برمی گردانند. (بقره: ۲۱۷)

ارتداد، به خدا زیان نمی رساند

ارتداد، به خدا زیان نمی رساند

ای کسانی که ایمان آورده اید، هر کس از شما از دین خود برگردد، به زودی خدا گروهی (دیگر) را می آورد که آنان را دوست می دارد و آنان (نیز) او را دوست دارند. (اینان) با مؤمنان فروتن (و) بر کافران سرفرازند. (مائده: ۵۴)

پی آمدهای ارتداد عذاب الهی

پی آمدهای ارتداد عذاب الهی

(در آن) روزی که چهره هایی سپید، و چهره هایی سیاه گردد، ولی سیاه رویان

۱- و نیز نک: آل عمران: ۶۹، ۱۰۰ ــ ۱۰۲ ــ ۱۴۹.

(به آنـان گوینـد:) آیـا بعـد از ایمانتـان کفر ورزیدیـد؟ پس به سـزای آن که کفر می ورزیدیـد، (این) عـذاب را بچشـید. (آل عمران: ۱۰۶)

مرتد بخشیده نمی شود

مرتد بخشیده نمی شود

کسانی که ایمان آوردنـد، سپس کافر شدنـد و باز ایمان آوردنـد، سـپس کافر شدنـد، آن گاه به کفر خود افزودند، قطعا خدا آنان را نخواهد بخشید و راهی به ایشان نخواهد نمود. (نساء: ۱۳۶ و ۱۳۷)

تباهی اعمال

تباهی اعمال

... و کسانی از شـما که از دین خود برگردنـد و در حال کفر بمیرند، آنان کردارهایشان در دنیا و آخرت تباه می شود و ایشان اهل آتش اند و در آن ماندگار خواهند بود. (بقره: ۱۲۷)

تأسیس کمیته امداد امام خمینی (۱۴ اسفند) هفته احسان و نیکوکاری (۱۴ _ ۲۱ اسفند)

اشاره

تأسیس کمیته امداد امام خمینی (۱۴ اسفند) هفته احسان و نیکوکاری (۱۴ _ ۲۱ اسفند)

زیر فصل ها

همراهی خداوند با نیکوکاران

درود و سلام خداوند بر نیکوکاران

نزدیکان فقیر اولویت دارند

انفاق اموال پاکیزه و نیکو

نیکی به نیازمندان

خداوند، انفاق نیکوکاران را جبران می کند

انفاق بدون منّت

تأسیس کمیته امداد امام خمینی

تأسیس کمیته امداد امام خمینی

کمیته امداد امام خمینی رحمه الله بر مبنای فرمان امیرمؤمنان، علی علیه السلام به مالک اشتر برای رسیدگی و سرپرستی محرومان، مستمندان، نیازمندان و از کار افتادگان جامعه اسلامی شکل گرفته است. رهبری نظام اسلامی باید افراد امین و موثق را برای رسیدگی به این گروه از جامعه منصوب کند و به کار آنان و نیازشان رسیدگی کند. از این رو، برای تحقق بخشیدن به این هدف، کمیته امداد امام خمینی به فرمان حضرت امام خمینی رحمه الله در چهاردهم اسفند ۱۳۵۷ تأسیس گردید.

هفته نیکوکاری

هفته نیکوکاری

از چهاردهم تا بیست و یکم اسفند ماه را «هفته نیکوکاری» نام گذاشته اند. در این هفته، در راستای جذب کمک ها و هدایای مردم به خانواده های محروم و نیازمند جامعه، تلاش های فراوانی صورت می گیرد.

مسابقه در نیکی ها و شتاب در آن

مسابقه در نیکی ها و شتاب در آن

این جهان، میدان گسترده ای برای بروز خلاقیّت و توانایی های افراد است و نیکی از مصادیقی است که در این عرصه گسترده بروز می کند. نیکوکاران نیز شرکت کنندگان در مسابقه ای هستند که برای یاری محرومان و ستمدیدگان تلاش می کنند.

... پس در کارهای نیک بر یکدیگر سبقت گیرید، بازگشت همه شما به سوی خداست.... (مائده: ۴۸)(۱)

همکاری در نیکی

همکاری در نیکی

... و در نیکوکاری و پرهیزگاری با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تعدّی دستیار هم نشوید و از خدا پروا کنید که خدا سخت کیفر است. (مائده: ۲)

بازگشت نیکی و بدی به انسان

بازگشت نیکی و بدی به انسان

اگر نیکی کنید، به خود نیکی کرده اید و اگر بدی کنید، به خود (بد کرده اید).... (اسراء: ۷)

آزمایش انسان با نیکی و بدی

آزمایش انسان با نیکی و بدی

این جهان جایگاه امتحان است. همه پس از امتحان به مقصد اصلی که سرای آخرت است، خواهند رفت و همان گونه که افراد با بلاها امتحان می شوند، با نیکی ها و

۱- و نیز نک: انبیاء: ۹۰؛ فاطر: ۳۲.

نعمت های الهی نیز آزمایش خواهند شد.

هر نفسی چشنده مرگ است و شما را از راه آزمایش به بد و نیک خواهیم آزمود و به سوی ما باز گردانیده می شوید. (انبیاء: ۳۵)

همراهی خداوند با نیکوکاران

همراهی خداوند با نیکوکاران

در حقیقت، خدا با کسانی است که پروا داشته اند و (با) کسانی (است) که آن ها نیکوکارانند. (عنکبوت: ۶۹)

درود و سلام خداوند بر نیکوکاران

درود و سلام خداوند بر نیکوکاران

ما این گونه (با درود و سلام....) نیکوکاران را پاداش می دهیم.(۱)

نزدیکان فقیر اولویت دارند

نزدیکان فقیر اولویت دارند

از تو می پرسند: چه چیزی انفاق کنند (و به چه کسی بدهند)؟ بگو: هر مالی انفاق کنید، به پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و مسکینان و به در راه مانده تعلق دارد و هرگونه نیکی کنید، البته خدا به آن داناست. (بقره: ۲۱۵)

انفاق اموال پاکیزه و نیکو

انفاق اموال پاکیزه و نیکو

ای کسانی که ایمان آورده اید، از قسمت های پاکیزه اموالی که (با تجارت) به دست آورده اید و از آن چه از زمین برای شما خارج ساخته ایم (از منابع و معادن و درختان و گیاهان)، انفاق کنید و برای انفاق در پی قسمت های ناپاک نروید، در حالی که خود شما حاضر نیستند آن ها را بپذیرید، مگر از اکراه و چشم پوشی. بدانید که خداوند، بی نیاز و شایسته ستایش است. (بقره: ۲۷۲)

هرگز به نیکوکاری نخواهید رسید تا از آن چه دوست دارید، انفاق کنید. و از هرچه انفاق کنید، همانا خدا بدان داناست. (آل عمران: ۹۲)

١- صافات: ٨٠، ١٠٥، ١٠٩، ١١٠، ١٢٠، ١٢١، ١٣٠ _ ١٣١.

نیکی به نیازمندان

نیکی به نیازمندان

(نیکی شما، به ویژه باید) برای نیازمندانی باشد که در راه خدا، در تنگنا قرار گرفته اند و توجه به آیین خدا، آنان را از وطن های خویش آواره ساخته و شرکت در میدان جهاد، به آنان اجازه نمی دهد که برای تأمین هزینه زندگی، به کسب و تجارت دست بزنند. (بقره: ۲۷۳)

خداوند، انفاق نیکوکاران را جبران می کند

خداوند، انفاق نیکوکاران را جبران می کند

... و هرچه را انفاق کنید، او عوضش را می دهد و او بهترین روزی دهندگان است. (سباء: ۳۹)

انفاق بدون منّت

انفاق بدون منّت

کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می کنند، سپس در پی آن چه انفاق کرده اند، منّت و آزاری روا نمی دارند، پاداش آنان برایشان نزد پروردگارشان (محفوظ) است و بیمی بر آنان نیست و اندوهگین نمی شوند. (بقره: ۲۶۲)

هفته درختکاری (۱۵ _ ۲۲ اسفند)

اشاره

هفته درختکاری (۱۵ _ ۲۲ اسفند)

پانزدهم تا بیست و دوم اسفند ماه هر سال «هفته درختکاری» است و مسئولان و

مردم در این هفته به کاشت درختان همت می گمارند.

طبقه بندی درختان

طبقه بندی درختان

خداونـد، برای بهره وری کامـل از طبیعت، بـاغ هـا، زراعت هـا و انواع درختان آفریـده است و بیش ترین زیبایی را درختان به طبیعت می بخشـند. بعضـی از درختان نیاز به داربست دارنـد. آن ها با منظره بـدیع و دل انگیز خود چشم ها را متوجه خود می سازنـد و بعضـی از درختان، بـدون نیاز به داربست، روی پای خود می ایسـتند. البته هر دو گونه با میوه های لذیـذ و پر برکت، کام انسان را شـیرین و تغـذیه انسان را تکمیل می کنند، سایه بر سـر آدمیان می گسترانند و به آسایش و آرامش آن ها کمک می کنند.

و اوست کسـی که باغ هایی با داربست و بدون داربست و خرما بن و کشتزار با میوه های گوناگون آن و زیتون و انار، شبیه به یکـدیگر و غیر شبیه پدید آورد. از میوه آن ــ چون ثمرداد ــ بخورید و حق (بینوایان از) آن را روز بهره برداری از آن بدهید، (ولی) زیاده روی مکنید که او اسراف کاران را دوست ندارد. (انعام: ۱۴۱)

انواع درختان و نقش آن در تغذیه

انواع درختان و نقش آن در تغذیه

درختان خرما، انگور و زیتون و انجیر در قرآن بیش از انواع دیگر، مورد توجه قرار گرفته است. ارزش غذایی میوه این درختان نیز بسیار بالاتر از میوه های دیگر درختان است.

پس برای شما به وسیله آن باغ هایی از درختان خرما و انگور پدیدار کردیم که در آن ها برای شما میوه های فراوان است و از آن ها می خوریـد. و از طور سـینا درختی (زیتون) برمی آیـد که روغن و نان خورشـی برای خورندگان است. (مؤمنون: ۱۹ ــ ۲۰)

قسم به انجیر و زیتون. (تین: ۱)

نقش درخت در تأمین نیروی حرارتی

نقش درخت در تأمین نیروی حرارتی

به عقیـده دانشـمندان، آتشـی که هنگـام سوختن چوب هـا می بینیم، همان حرارتی است که درختان در سالیان دراز، از آفتاب گرفته و در خود ذخیره کرده اند.

آیا آن آتشی را که برمی افروزید ملاحظه کرده اید؟ . آیا شما (چوب) درخت آن را پدید کرده اید یا ما پدید آورنده ایم؟ . ما آن را (مایه) عبرت و (وسیله) استفاده برای بیابان گردان قرار داده ایم. (واقعه: ۷۱ _ ۷۳)

همان (خدایی) که برایتان در درخت سبز فام اخگر نهاد که از آن (چون نیازتان افتد) آتش می افروزید. (یس: ۸۰)

پرهیز از قطع درخت

پرهیز از قطع درخت

رسول گرامی اسـلام صـلی الله علیه و آله همواره مسـلمانان را از قطع درختـان نهی می کرد تـا انـدازه ای که یهودیان از تأکید فراوان این موضوع متحیّر شده بودند. پیامبر در جنگ با یهود بنی نضیر، دستور داد تعدادی از درختان نزدیک قلعه های محکم یهود را ببرنـد تا محل کافی برای نبرد باشـد، یا برای این که یهود ناراحت شوند و به این وسـیله از قلعه ها بیرون آیند. یهودیان تـا این صـحنه را دیدنـد، گفتنـد: ای محمـد صـلی الله علیه و آله مگر تو نبودی که از قطع درختـان باز می داشتی و به کاشـت درخت همواره سفارش می کردی؟

آیه نازل شد و فرمود:

آن چه درخت خرما بریدیـد یا آن ها را (دست نخورده) بر ریشه هایشان بر جای نهادید، به فرمان خدا بود تا نافرمانان را خوار گرداند. (حشر: ۵)

نقش باغ ها در نشاط و شادابی انسان

نقش باغ ها در نشاط و شادابی انسان

در آیات فراوانی، خداوند هنگامی که می خواهد پاداش نیکوکاران را یادآور شود، از باغ ها و درختان سرسبزی که جویبارها از زیر آن روان است و میوه هـای شـیرین و خوشـمزه دارد، یـاد می کنـد. از این بیـان روشن می شود که بـاغ ها و درختان در شادابی و لطافت روحیه انسان نقش اساسی داشته و انسان ها نیز به آن گرایش فراوان دارند.

و کسانی را که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، مژده ده که

ایشان را باغ هایی خواهد بود که از زیر (درختان) جوی ها روان است... . (بقره: ۲۵)(۱)

۱- و نیز نک: یونس: ۹؛ اعراف: ۴۳.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹